

Seguiment de la població de rèptils del Parc Natural de la Serra de Collserola.

Any 2025

Fotografies de l'informe: Alejandro García-Salmerón

Aquesta obra té la llicència CC BY-NC- SA 4.0

El contingut, fotografies, gràfics, quadres, taules i referències és d'exclusiva responsabilitat de l'autor/a i no reflecteix necessàriament el pensament del Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola.

El Consorci i els autors de l'obra tenen tots els drets de propietat intel·lectual sobre el contingut d'aquesta edició. Es prohibeix la reproducció o emmagatzematge total i/o parcial d'aquesta obra sense l'autorització dels titulars de la propietat intel·lectual llevat que es faci amb finalitat acadèmica o científica i estrictament no comercial i gratuïta, havent-se de citar en tot cas els autors i el Consorci. “

Citació recomanada: García-Salmerón, Alejandro, Maluquer-Margalef, Joan, Antolín Navarro, Gerard i Loras-Ortí, Nando. (2025). *Seguiment de la població de rèptils del Parc Natural de la Serra de Collserola*. Estudi finançat pel Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola.

Índex

1. RESUM	3
2. INTRODUCCIÓ	4
2.1. La situació dels rèptils i la importància del seu estudi	4
2.2. Context ambiental del Parc	6
2.3. Revisió bibliogràfica i de bases de dades de rèptils	8
2.4. Objectius i tasques	14
3. METODOLOGIA	15
3.1. Àrea d'estudi	15
3.2. Material i mètodes	18
3.3. Limitacions del seguiment	21
4. RESULTATS	22
4.1. Actualització de la distribució dels rèptils del Parc	22
4.1. Rèptils a les unitats de seguiment	34
5. DISCUSSIÓ I CONCLUSIONS	57
5.1. Recopilació de dades i establiment del seguiment	57
5.2. Resultats generals i observacions rellevants	57
5.3. Avaluació de les unitats de seguiment	58
5.4. Transectes versus parcel·les: viabilitat metodològica a Collserola	58
5.5. Perspectives de continuïtat i ampliació del seguiment	59
5.6. Conclusions generals	59
6. FONTS D'INFORMACIÓ I BIBLIOGRAFIA CONSULTADA	60
7. ANNEXOS	62
7.1. Mapes de presència dels rèptils del Parc	62
7.2. Esforç de mostreig el 2025 i dades derivades.	80
7.3. Fotografies de les unitats de seguiment	82

1. RESUM

El present informe recull els resultats del primer any del seguiment de les poblacions de rèptils al Parc Natural de la Serra de Collserola, amb l'objectiu de millorar el coneixement sobre la seva distribució, riquesa específica i relació amb els hàbitats, així com d'establir les bases per a un programa de monitoratge a mitjà i llarg termini.

Prèviament al treball de camp, s'ha dut a terme una revisió exhaustiva de la bibliografia i de diverses bases de dades (1906–2025), que ha permès identificar un total de 20 espècies de rèptils al parc, cinc de les quals són exòtiques. Aquesta anàlisi ha posat de manifest una distribució molt desigual de les cites, amb una clara concentració en zones periurbanes i àmbits històricament molt freqüentats, fet que evidencia un biaix d'esforç de mostreig i la necessitat d'explorar sectors menys coneguts. Durant el 2025 s'ha desplegat una xarxa inicial de seguiment formada per 18 transectes i 12 parcel·les, distribuïts estratègicament per representar la diversitat ambiental del parc. El disseny metodològic s'ha basat en prospeccions actives en condicions ambientals òptimes, prioritzant ambients ecotonals, marges de camins, zones obertes, matollars, espais agrícoles residuals i entorns associats a cursos d'aigua. Les dades s'han recollit de manera estandarditzada i georeferenciada, garantint la seva integració posterior en sistemes d'informació geogràfica.

Els resultats mostren que la major part de les quadrícules UTM 1x1 km del parc presenten un nombre baix o moderat de cites, mentre que només unes poques concentren valors molt elevats, associats principalment a un major esforç d'observació. Durant el 2025, les espècies més citades han estat *Tarentola mauritanica*, *Podarcis liolepis* i *Psammodromus algirus*, totes elles generalistes i amb una elevada capacitat d'ocupar ambients oberts i marginals. Malgrat això, el mostreig ha permès incorporar noves espècies a pràcticament totes les unitats de seguiment prospectades, incrementant de manera significativa el coneixement de la riquesa local.

El seguiment ha confirmat la presència fragmentada de diverses espècies d'interès, com *Timon lepidus*, *Anguis fragilis* o *Coronella girondica*, així com la dependència clara dels punts d'aigua per a espècies del gènere *Natrix* i per a la tortuga autòctona *Mauremys leprosa*. L'anàlisi comparativa de les unitats de seguiment posa de manifest que, en el context de Collserola, els transectes resulten especialment adequats per al seguiment de rèptils, atesa la dificultat de trobar parcel·les homogènies, obertes i transitables en un parc majoritàriament forestal. Els camins, pistes i zones ecotonals concentren bona part de l'activitat detectable dels rèptils i permeten optimitzar l'esforç de mostreig.

De cara al 2026, es proposa consolidar el seguiment en aquelles unitats que han mostrat un major potencial i millors resultats, alhora que s'exploren noves zones poc conegudes per reduir els buits d'informació existents.

2. INTRODUCCIÓ

2.1. La situació dels rèptils i la importància del seu estudi

Els rèptils representen un component taxonòmic i funcional de primer ordre en els ecosistemes mediterranis, especialment en ambients caracteritzats per una elevada heterogeneïtat espacial, limitació hídrica i marcada estacionalitat climàtica. La seva condició d'ectotèrm els confereix una estreta dependència de les condicions microclimàtiques i dels refugis estructurals del medi, fet que els fa particularment sensibles a les alteracions ambientals.

Des del punt de vista de l'ecologia funcional, els rèptils ocupen diversos nivells tròfics i exerceixen un paper rellevant en la regulació de poblacions d'invertebrats i petits vertebrats, contribuint a l'estabilitat de les xarxes tròfiques. Al mateix temps, constitueixen una font alimentària essencial per a depredadors superiors, com aus rapinyaires, mamífers carnívors i altres espècies de rèptils, actuant com a element de connexió entre diferents compartiments de l'ecosistema. En determinats hàbitats, la seva activitat influeix també en processos ecosistèmics com la redistribució de nutrients, la modificació del sòl i el manteniment de microhàbitats mitjançant l'ús reiterat de refugis, esclotxes i caus.

Malgrat aquesta importància ecològica, moltes espècies de rèptils mediterranis presenten tendències poblacionals regressives. Les principals pressions identificades inclouen la pèrdua, fragmentació i degradació de l'hàbitat associades als canvis en els usos del sòl, la intensificació agrícola o bé la pèrdua d'espais oberts de parts i matollars, l'abandonament del mosaic agroforestal tradicional, la urbanització dispersa i el desenvolupament d'infraestructures lineals. Aquests factors incrementen l'aïllament de les poblacions, redueixen la connectivitat funcional i augmenten la mortalitat directa. Els incendis forestals recurrents, especialment quan es produeixen amb alta freqüència, eliminen elements estructurals clau per a la termoregulació i el refugi.

El canvi climàtic constitueix una amenaça transversal que pot afectar de manera directa la fisiologia, el comportament i l'èxit reproductiu dels rèptils. L'augment de les temperatures mitjanes i l'alteració dels patrons de precipitació poden modificar els períodes d'activitat, la disponibilitat de microhàbitats adequats i els períodes de reproducció.

En aquest context, els rèptils són considerats indicadors bioecològics sensibles a les transformacions ambientals a escala local i regional. Tanmateix, la seva baixa detectabilitat, els patrons d'activitat discontinus i les fluctuacions poblacionals naturals dificulten l'avaluació de l'estat de conservació si no es disposa de programes de seguiment estandarditzats i sostinguts en el temps.

Els estudis de seguiment poblacional permeten obtenir informació quantitativa sobre abundància, densitat, estructura demogràfica, ús de l'hàbitat i dinàmica temporal de les poblacions. Aquestes dades són essencials per detectar declivis incipients, establir prioritats de conservació, avaluar l'eficàcia de les mesures de gestió i orientar la planificació del territori a escales diverses i les estratègies d'adaptació al canvi global. L'absència de sèries temporals robustes limita greument la capacitat de prendre decisions basades en evidències i afavoreix actuacions reactives i poc eficients.

Figura 1. *Anguis fragilis* a Can Borrell.

En conclusió, la conservació dels rèptils mediterranis requereix una integració efectiva del coneixement científic en les polítiques de gestió del territori, el desplegament de programes de monitoratge a llarg termini i una consideració explícita d'aquest grup en els instruments de conservació de la biodiversitat. La seva preservació és clau per mantenir la funcionalitat, la resiliència i la integritat ecològica dels ecosistemes mediterranis en un escenari de canvi ambiental accelerat.

A l'Àrea Metropolitana de Barcelona, i concretament a l'àmbit del Parc Natural de Collserola la situació pel que fa als rèptils no és massa favorable. A l'aïllament del Parc per els desenvolupaments urbans i d'infraestructures que l'aïllen dels territoris circumdants cal afegir-hi l'abandonament de conreus i pastures que mantenien fins fa

unes dècades una heterogeneïtat espacial molt afavoridora de la gran majoria d'espècies presents o potencials. D'altra banda, fa dècades que no es realitza cap estudi sobre la composició, distribució ni, molt menys, paràmetres estudis de dinàmica poblacional dels rèptils. En aquest sentit l'estudi iniciat enguany, persegueix tant verificar les espècies de rèptils presents al PNSC com, sobretot, les zones de major riquesa o diversitat cara a establir a mitjà-llarg termini un monitoratge per avaluar-ne l'evolució de les seves poblacions d'escatosos, a fi efecte de poder en darrera instància plantejar mesures.

2.2. Context ambiental del Parc

El Parc Natural de la Serra de Collserola es troba sota una clara influència del clima mediterrani, tot i la presència de microclimes locals associats a la proximitat marina, la topografia i l'orientació dels vessants. La temperatura mitjana anual se situa al voltant dels 14 °C, amb estius calorosos (mitjana de 21 °C) i hiverns suaus, durant els quals la temperatura rarament baixa per sota dels 5 °C. Malgrat una precipitació anual relativament elevada, el parc presenta un marcat període d'estassada estival, característic del clima mediterrani.

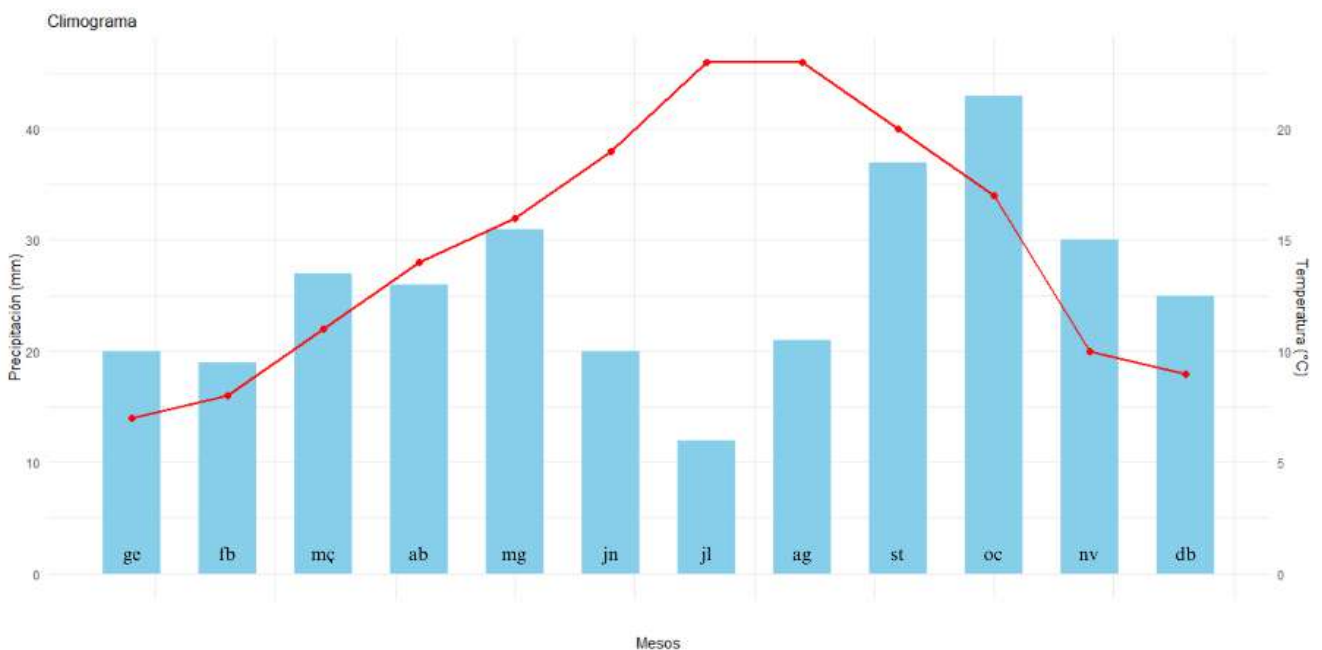

Figura 2. Climograma del Parc Natural de Collserola.

Des del punt de vista de la coberta vegetal, Collserola és un espai eminentment forestal, dominat per pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*) i, en menor mesura, per alzinars (*Quercus ilex*). Aquests ambients no solen afavorir una elevada diversitat de rèptils; tanmateix, la presència de clapes de matollar, espais oberts, zones de mosaic agroforestal i ambients rupícoles, especialment a la meitat sud-est del parc, incrementa notablement el potencial d'acollida d'espècies.

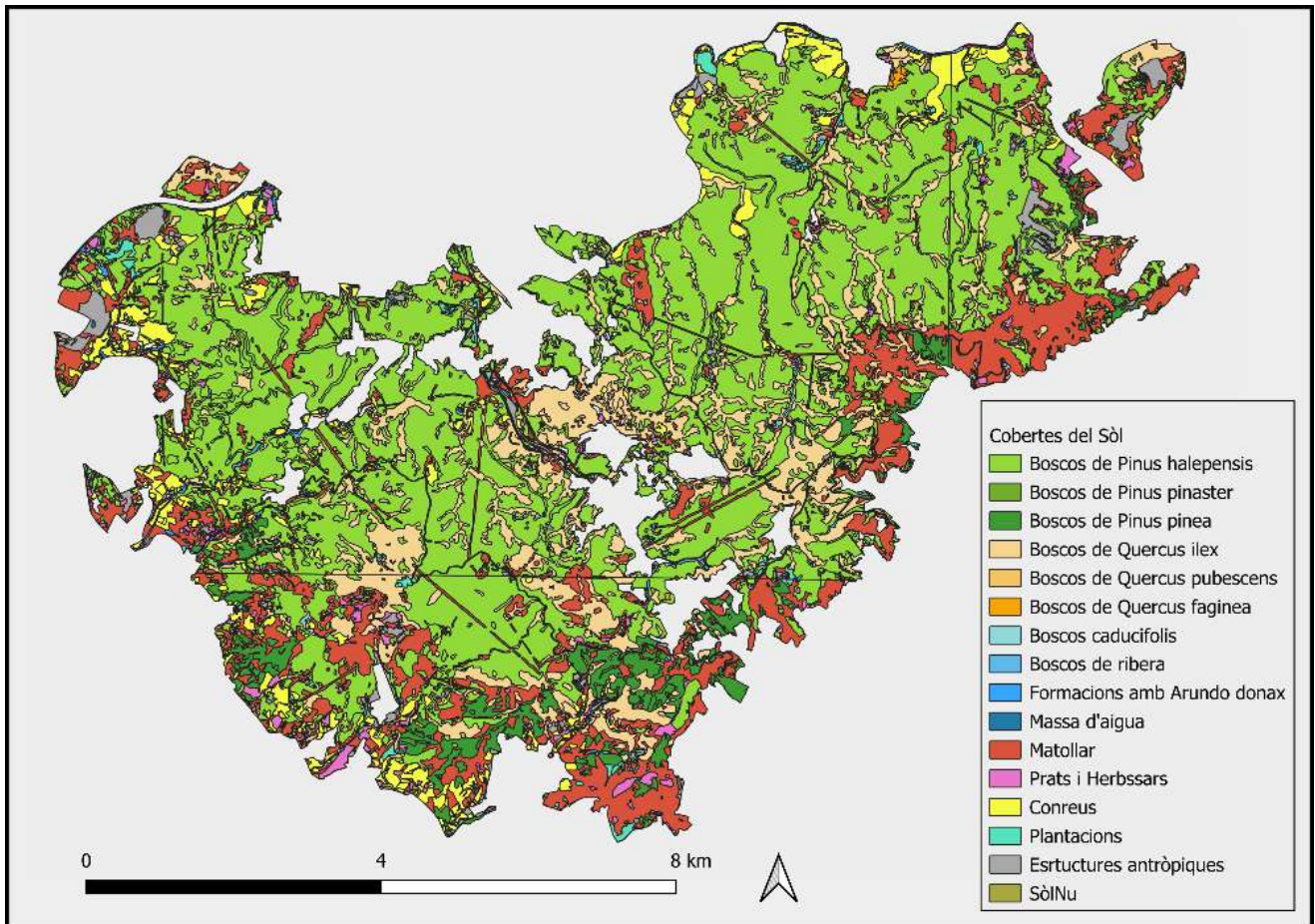

Figura 3. Cobertes del sòl Parc Natural de Collserola.

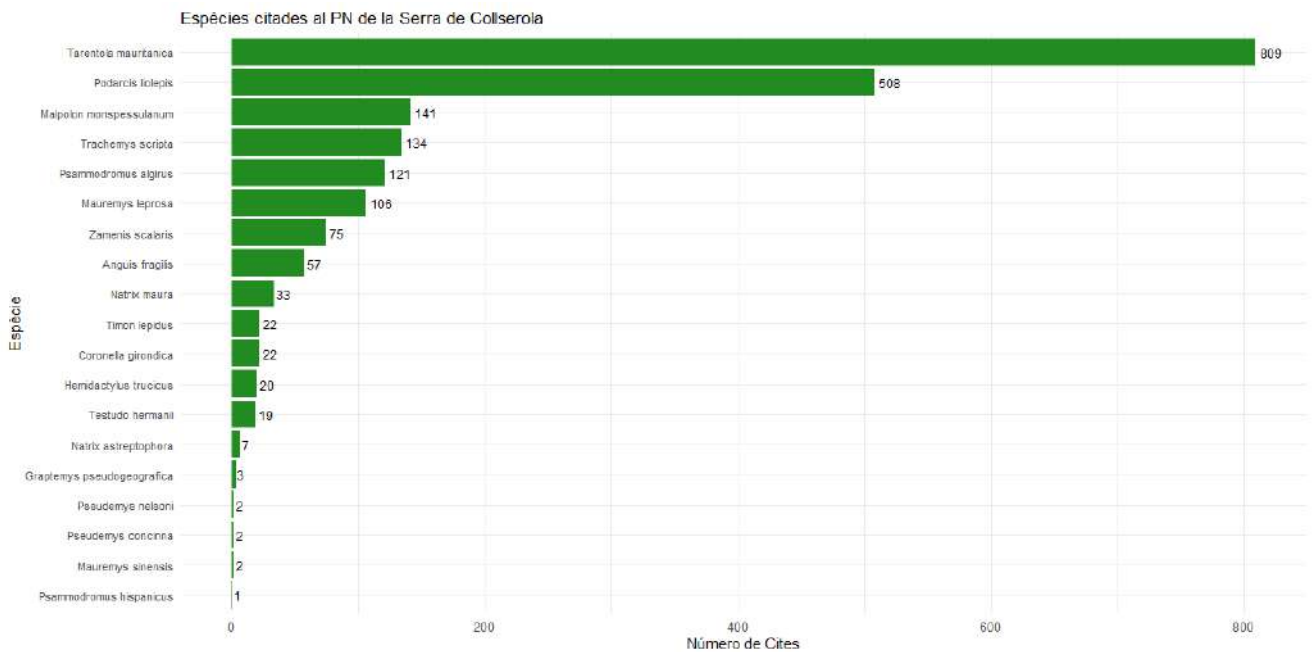

Figura 5. Cites de les diferents espècies fins el 2024 al Parc Natural de Collserola.

Durant el procés de depuració de dades s'han detectat cites de validesa dubtosa, incompatibles amb la biologia o la distribució coneguda de les espècies en relació amb les condicions geogràfiques i climàtiques del parc. Aquest és el cas de *Coronella austriaca*, *Hierophis viridiflavus*, *Podarcis muralis* i *Zamenis longissimus*, que han estat excloses de la base de dades final. Igualment, s'han descartat totes aquelles cites que no disposaven d'una localització UTM precisa, fet que ha comportat l'exclusió, en aquest resum, de *Vipera latastei*, *Hemorrhoids hippocrepsis* i *Chalcides striatus*, malgrat l'existència de referències prèvies a la seva possible presència.

Pel que fa a les espècies exòtiques, s'ha confirmat la presència de cinc espècies de tortugues d'aigua dolça (*Graptemys pseudogeographica*, *Mauremys sinensis*, *Pseudemys concinna*, *Pseudemys nelsoni* i *Trachemys scripta*, incloses les subespècies *scripta* i *elegans*), amb una concentració destacada al pantà de Vallvidrera. No es descarta la presència d'altres espècies exòtiques no detectades fins ara.

Situació dels rèptils autòctons al Parc Natural

La comunitat de rèptils autòctons de Collserola inclou tant espècies **generalistes i àmpliament distribuïdes** com altres de presència **més localitzada o residual**. Les espècies més comunes i amb distribució aparentment extensa al parc són el **dragó comú** (*Tarentola mauritanica*), la **sargantana iberoprovençal** (*Podarcis liolepis*), la **sargantana cuallarga** (*Psammmodromus algirus*), la **serp blanca** (*Zamenis scalaris*) i la **serp verda** (*Malpolon*

monspessulanus), totes elles afavorides per la presència d'ambients oberts, marges de camins, matollars i estructures antròpiques.

Altres espècies presenten una distribució més vinculada a condicions ambientals concretes. El vidriol (*Anguis fragilis*) apareix associat principalment a zones forestals humides i d'ecotò, sobretot a Vallvidrera i al sector nord-oest del parc. Les espècies lligades a l'aigua, com la serp de collaret ibèrica (*Natrix astreptophora*) i la serp d'aigua (*Natrix maura*), es concentren al voltant de masses d'aigua permanents, amb especial rellevància del pantà de Vallvidrera, tot i que podrien estar presents de manera dispersa en altres punts del parc.

El llangardaix ocel-lat (*Timon lepidus*), espècie històricament present a Collserola, mostra actualment una presència molt fragmentada, amb poques cites recents i una clara afectació per la fragmentació del territori, especialment per grans infraestructures viàries. La tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*) presenta poblacions molt reduïdes i no viables, concentrades als límits del parc, principalment a l'entorn de la Torre Negra. De manera similar, la tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*) es localitza sobretot en punts d'aigua favorables situats als límits del parc i al pantà de Vallvidrera.

Finalment, algunes espècies potencialment presents, com el lludrió llistat (*Chalcides striatus*), la serp de ferradura (*Hemorrhois hippocrepis*) i l'escurçó ibèric (*Vipera latastei*), requereixen una verificació específica mitjançant mostrejos dirigits, atesa la manca de cites recents amb localització precisa.

Figura 6 i 7. Tortuga de rierol (esquerra) i tortuga mediterrània (dreta).

Figura 8 i 9. Dragó comú (esquerra) i dragó rosat (dreta).

Figura 10 i 11. Vidriol (esquerra) i sargantana cuallarga (dreta).

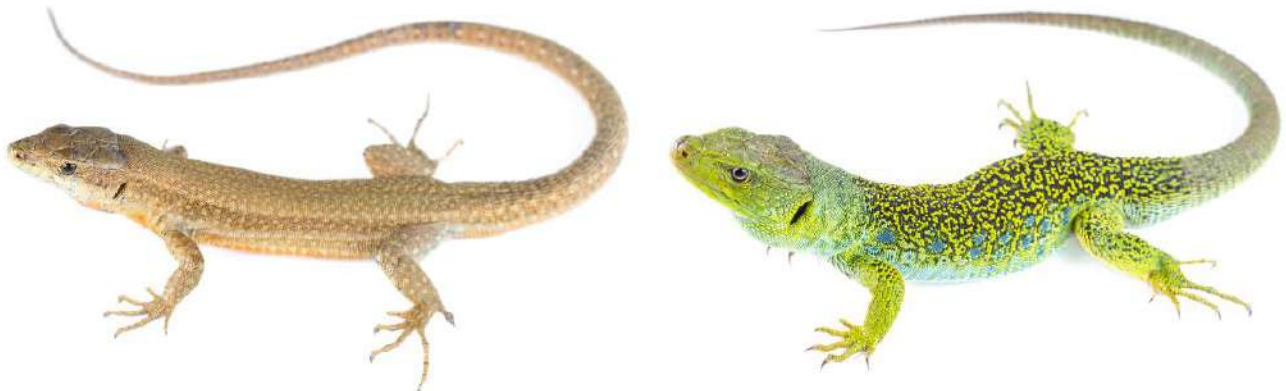

Figura 12 i 13. Sargantana iberoprovençal (esquerra) i llangardaix ocel·lat (dreta).

Figura 15 i 15. Serp de collaret ibèrica (esquerra) i serp d'aigua (dreta).

Figura 16 i 17. Serp llisa meridional (esquerra) i serp blanca (dreta).

Figura 18. Serp verda.

Espècies de rèptils exòtics

La presència de rèptils exòtics al Parc Natural de la Serra de Collserola està dominada per tortugues d'aigua dolça d'origen al·lòcton, associades principalment a punts d'aigua permanents propers a zones urbanes. La tortuga de Florida (*Trachemys scripta*, subespècies *scripta* i *elegans*) és l'espècie més freqüent, tot i que també s'han detectat altres espècies exòtiques procedents del comerç de mascotes. Aquestes presències constitueixen un factor de risc potencial per als ecosistemes aquàtics del parc i per a les espècies autòctones, fet que justifica la seva consideració prioritària en les estratègies de gestió i seguiment.

2.4. Objectius i tasques

L'**objectiu principal** del seguiment de rèptils al Parc Natural de la Serra de Collserola és conèixer, avaluar i fer el seguiment a mitjà i llarg termini de l'estat de conservació de les poblacions de rèptils presents al parc, així com de la seva distribució espacial, dinàmica i relació amb els diferents hàbitats i factors d'amenaça.

Aquest seguiment ha de permetre generar informació robusta, comparable i útil per a la gestió del territori, facilitant la presa de decisions en matèria de conservació, restauració d'hàbitats i mitigació d'impactes sobre l'herpetofauna del PNSC.

Objectius específics

- Caracteritzar la riquesa i distribució de les espècies de rèptils al conjunt del Parc Natural, a escala de quadrícula UTM 1x1 km.
- Avaluar l'estat dels hàbitats utilitzats pels rèptils i identificar els principals factors de pressió o amenaça (fragmentació, antropització, presència d'espècies exòtiques, degradació de l'hàbitat, etc.).
- Establir una xarxa de punts de seguiment que permeti analitzar les tendències temporals de les poblacions de rèptils més representatives o d'interès per a la conservació.
- Obtenir dades comparables en el temps que permetin detectar canvis en la distribució, abundància relativa i composició de la comunitat de rèptils.
- Integrar la informació generada en sistemes d'informació geogràfica (SIG) per facilitar-ne l'anàlisi, visualització i ús per part dels serveis tècnics del Parc.
- Contribuir a la detecció precoç d'espècies exòtiques i a l'avaluació del seu impacte potencial sobre les espècies autòctones.
- Afavorir la transferència de coneixement cap a la gestió del Parc Natural i la divulgació dels valors naturals associats a l'herpetofauna.

Per assolir els objectius del seguiment de rèptils al Parc Natural de la Serra de Collserola, es duran a terme les **tasques** següents:

- Prospecció mitjançant transectes: realització d'un mínim de 18 transectes anuals d'uns 2 km de longitud, amb prospecció activa en èpoques i horaris òptims per detectar la presència de rèptils als diferents ambients del Parc.

- Seguiment mitjançant parcel·les: prospecció intensiva d'un mínim de 12 parcel·les d'1 hectàrea, representatives dels principals hàbitats del PNSC, amb l'objectiu d'obtenir dades comparables sobre abundància relativa i ús de l'hàbitat.
- Recollida i gestió de dades: registre sistemàtic de totes les observacions (espècie, localització, microhàbitat, condicions ambientals) en bases de dades georeferenciades i compatibles amb sistemes d'informació geogràfica (SIG).
- Anàlisi i síntesi dels resultats: elaboració de mapes de distribució a escala UTM 1x1 km, anàlisi de la riquesa específica i identificació d'espècies, àrees i factors d'amenaça prioritaris per a la conservació.
- Gestió d'espècies exòtiques: detecció, comunicació i assessorament tècnic en relació amb la presència d'espècies al·lòctones i les possibles mesures de gestió.
- Redacció i transferència de resultats: elaboració de la memòria anual, del resum executiu i lliurament de totes les dades al Consorci del Parc Natural per a la seva integració al SIG i ús en la gestió del territori.

3. METODOLOGIA

3.1. Àrea d'estudi

L'àrea d'estudi correspon al conjunt del Parc Natural de la Serra de Collserola, on s'han seleccionat diverses unitats de seguiment distribuïdes estratègicament per garantir una cobertura territorial i ecològica representativa. En concret, el disseny del mostreig es basa en una xarxa de 18 unitats de seguiment lineals i 12 unitats de prospecció en superfície, repartides per tot l'àmbit del parc (Taula 1 i Taula 2).

La selecció d'aquestes unitats no ha estat aleatòria, sinó que s'ha basat en un treball previ de diagnòsi orientat a identificar les zones amb major potencial per a la presència de rèptils i aquells sectors on existien cites històriques o recents d'espècies indicadores d'un cert manteniment de l'estat ecològic dels hàbitats, com el llangardaix ocel·lat.

Aquesta fase prèvia ha combinat la revisió de cites bibliogràfiques i bases de dades, testimonis i observacions recents, amb una anàlisi detallada del territori mitjançant ortofotografies i imatges de satèl·lit. Aquest "pentinat" del parc ha permès detectar àrees amb un elevat potencial herpetològic però amb una pressió de visita baixa o nul·la, que sovint queden fora dels circuits habituals de mostreig. A partir d'aquesta anàlisi s'han

prioritzat zones ecotonals amb presència d'espais oberts, cobertura herbàcia, terraprimos o substrats pedregosos, així com pistes forestals amb talussos assolellats, boscos esclarissats, marges de conreu i entorns associats a torrents i cursos d'aigua.

Abans de cada sortida de camp, el recorregut o la superfície a prospectar es definia prèviament sobre cartografia, fet que ha permès estandarditzar l'esforç de cens i garantir la comparabilitat de les dades obtingudes. Tot i això, s'ha previst des de l'inici una certa flexibilitat per adaptar els itineraris a la realitat del terreny un cop visitat in situ, especialment en aquells casos on l'estructura de l'hàbitat o les condicions de seguretat ho requerien. Aquesta adaptació progressiva permetrà, de cara al futur, prioritzar aquelles unitats de seguiment que hagin mostrat un major potencial o hagin proporcionat millors resultats, i descartar aquelles que no hagin respost a les expectatives inicials.

La tria entre els diferents tipus de seguiment aplicats ha vingut determinada per la naturalesa de l'espai prospectat. Així, en ambients lineals o amb referències geogràfiques clares, com pistes, camins, torrents o carenes, s'ha optat per metodologies de recorregut, mentre que en zones més homogènies, sense estructures lineals evidents, s'han delimitat àrees de prospecció intensiva. Aquesta combinació metodològica permet adaptar l'esforç de mostreig als diferents ambients presents al parc i maximitzar la capacitat de detecció de les espècies.

A escala territorial, les unitats de seguiment cobreixen el sector nord i nord-oest (àmbit de Torre Negra, Can Borrell, Can Busquets i Puig Pedrós), el sector central (Vallvidrera, Tibidabo, Sant Medir i Valldaura), el sector sud i sud-est, més influït pel medi urbà i litoral (Canyelles, Penya Moro i Can Carbonell), així com el sector oriental, amb connexions ecològiques cap al Besòs i la serralada prelitoral. Aquesta distribució permet representar adequadament tant les zones més interiors i forestals com els marges del parc, on sovint es concentren ambients ecotonals i una major diversitat d'espècies, incloses aquelles més termòfiles o associades a ambients oberts i antropitzats.

Des del punt de vista ecològic, la xarxa de transectes i parcel·les cobreix una àmplia varietat d'hàbitats potencials per als rèptils, incloent boscos mediterranis densos i esclarissats, zones ecotonals entre bosc i espais oberts, matollars i brolles, marges de pistes i camins forestals amb talussos assolellats, ambients pedregosos i terraprimos, entorns associats a cursos d'aigua i torrents, així com àrees agrícoles residuals i marges de conreu.

Taula 1. Localització de les parcel·les de seguiment.

Codi	Nom transecte	Longitud (lon)	Latitud (lat)
T1	Roques Blanques	2.005849014	41.443596670
T2	Riera de Vallvidrera	2.026564983	41.427388033
T3	Santa Creu d'Olorda (1)	2.053338207	41.412791322
T4	Santa Creu d'Olorda (2)	2.054953813	41.410259296
T5	Pantà de Vallvidrera	2.097467041	41.415317156
T6	Montcada – Illa	2.175120583	41.474180440
T7	Sant Medir	2.117310177	41.448311373
T8	Canyelles	2.163446093	41.451103132
T9	Can Sardà	2.129028509	41.458836835
T10	Can Borrell	2.110437179	41.463570611
T11	Penya del Moro	2.060858395	41.391053167
T12	Can Busquets	2.067526358	41.435714822
T13	Puig Pedrós	2.025115298	41.463999460
T14	Torrent de Can Coll	2.133537948	41.471128476
T15	Castellciuró	2.032610199	41.412879773
T16	Can Valldaura	2.132352261	41.449835433
T17	Can Llevadol	2.093571435	41.410829586
T18	Can Carbonell	2.096449568	41.398372138

Taula 2. Localització de les parcel·les de seguiment.

Codi	Nom parcel·la	Longitud (lon)	Latitud (lat)
P1	Bassal Llevant	2.178469473	41.480060945
P2	Vinyes Can Bell	2.091836273	41.455892991
P3	Llicorelles	2.016782459	41.426207621
P4	Bòbila Can Coll	2.125622229	41.471869538
P5	Can Monmany	2.035599086	41.464088013
P6	Torre Negra	2.099986872	41.466319869
P7	Carretera de les Aigües	2.101177215	41.398051665
P8	Torrent de Sant Crist	2.106040050	41.480287174
P9	Torre Collserola	2.117070303	41.414390937
P10	Torrent del Cargol	2.161252093	41.470144107
P11	Penya del Moro 2	2.069345453	41.396408886
P12	Trial de Molins	2.026657046	41.422938852

3.2. Material i mètodes

A diferència del seguiment d'amfibis, que a Catalunya disposa d'una metodologia àmpliament estandarditzada —com és el Seguiment d'Amfibis Comuns de Catalunya (SACC) de la Societat Catalana d'Herpetologia—, el seguiment sistemàtic de les poblacions de rèptils es troba encara en una fase incipient. Els projectes existents són escassos, sovint puntuals i amb poc recorregut temporal, fet que dificulta l'avaluació de tendències poblacionals i l'establiment de protocols homogenis. En aquest context, un dels objectius principals del projecte és contribuir al coneixement general i científic sobre el seguiment de rèptils, aportant criteri tècnic i establint bases metodològiques útils, replicables i transferibles a altres espais naturals.

Els rèptils presenten una sèrie de particularitats ecològiques que en dificulten el cens en comparació amb els amfibis. Es tracta, en general, d'organismes més críptics, amb densitats baixes per a moltes espècies i amb una activitat fortament condicionada per les condicions ambientals (temperatura, insolació, humitat o vent). A més,

no es concentren de manera recurrent en punts de reproducció fàcilment localitzables, fet que obliga a basar el seguiment en la prospecció directa del territori i en la repetició estandarditzada de l'esforç de mostreig.

Les prospeccions s'han dut a terme prioritant sempre condicions ambientals favorables per a la detecció de rèptils. S'han seleccionat jornades amb bon assolellament durant la primavera i la tardor, o amb nuvolositat moderada a l'estiu, evitant episodis de pluja, vent fort o temperatures extremes que redueixen l'activitat detectable de les espècies. Aquest criteri ha permès maximitzar la probabilitat de detecció i reduir la variabilitat associada a factors meteorològics.

Figura 19. Observació amb vinocles.

El material emprat durant el treball de camp ha estat molt reduït, coherent amb un enfocament de baixa interferència sobre els animals i el medi. Bàsicament s'han utilitzat prismàtics per facilitar la detecció visual d'exemplars a distància, especialment en ambients oberts o amb elevada insolació. El projecte disposa dels permisos de captura científica atorgats per la Generalitat de Catalunya; tanmateix, la manipulació directa dels animals s'ha evitat de manera sistemàtica i només s'ha realitzat en casos puntuals i imprescindibles, com ara

l'aixecament d'un refugi natural (pedres, troncs) o l'extracció d'un exemplar d'una possible trampa de caiguda accidental, sempre amb criteris de mínima manipulació i retorn immediat al lloc de captura.

Figura 20. Aixecament puntual de pedres o troncs.

La major part de les observacions corresponen a deteccions visuals d'exemplars vius, però també s'han registrat indicis indirectes de presència, com ara mudes de pell o restes, quan aquestes permetien una identificació fiable. En tots els casos, a l'arribada a cada unitat de seguiment s'han anotat les característiques bàsiques de l'hàbitat, incloent el tipus de cobertura vegetal, l'estructura del medi, la presència de rocam o terraprims, l'exposició solar i altres elements rellevants per a la presència potencial de rèptils.

Per a la presa de dades s'ha utilitzat l'aplicació mòbil Memento, una eina pròpia de l'entitat que permet personalitzar els camps de registre. Aquesta aplicació permet enregistrar automàticament la ubicació geogràfica exacta, la data i l'hora de cada observació, així com informació detallada sobre l'espècie, el nombre d'exemplars, l'estadi de desenvolupament, el sexe quan és identificable, l'estat de l'individu, el tipus de detecció i el

microhàbitat de detecció i de fugida. Aquest nivell de detall permet, a mitjà i llarg termini, analitzar patrons d'ús de l'hàbitat i optimitzar els futurs dissenys de mostreig.

El treball de camp s'ha desenvolupat a un ritme constant, assegurant una cobertura homogènia del territori. En el cas dels recorreguts lineals, aquests s'han realitzat de manera contínua, sense retrocedir ni repetir trams ja prospectats. En el cas de les unitats de prospecció en superfície, la recerca s'ha fet de manera sistemàtica però no lineal, cobrint la totalitat de l'àrea definida sense solapaments. L'ús del dispositiu mòbil permet enregistrar el recorregut efectuat, verificar el compliment dels límits establerts i garantir l'estandardització de l'esforç de cens.

3.3. Limitacions del seguiment

Tot i l'esforç realitzat i l'aplicació d'una metodologia estandarditzada, cal tenir en compte una sèrie de limitacions inherents al seguiment de rèptils que condicionen la interpretació dels resultats obtinguts.

En primer lloc, la detectabilitat de les espècies és variable i sovint baixa. Molts rèptils presenten comportaments críptics, densitats poblacionals reduïdes i períodes d'activitat molt concrets, fortament condicionats per factors ambientals com la temperatura, la insolació, la humitat o el vent. Això implica que l'absència de detecció en una unitat de seguiment no equival necessàriament a l'absència real de l'espècie, sinó que pot reflectir una activitat baixa en el moment del cens.

En segon lloc, els resultats estan condicionats per la finestra temporal del mostreig. Tot i haver-se prioritzat jornades amb condicions òptimes, no totes les espècies presenten el mateix patró fenològic ni el mateix pic d'activitat. Algunes espècies poden quedar infrarepresentades si el seu període d'activitat principal no coincideix plenament amb les dates de prospecció o si presenten una activitat preferentment crepuscular o nocturna.

Una altra limitació és la dificultat d'estimar abundàncies reals. La metodologia emprada permet obtenir dades sòlides de presència, distribució i, en alguns casos, abundància relativa, però no permet inferir densitats poblacionals absolutes. Les dades obtingudes s'han d'interpretar com a mínims detectats, especialment en el cas de les parcel·les, on el nombre d'exemplars observats representa una fracció desconeguda de la població real present.

El caràcter forestal del Parc Natural de la Serra de Collserola també condiona el seguiment. Les zones amb elevada cobertura arbòria i escassa insolació redueixen la probabilitat de detecció de moltes espècies

termòfiles, fet que pot generar una aparent concentració de cites en ambients ecotonals, marges de camins o zones obertes, que són alhora més favorables ecològicament i més fàcilment prospectables.

Finalment, cal considerar que el disseny de la xarxa de transectes i parcel·les es troba en una fase inicial i, tot i haver-se basat en una anàlisi prèvia rigorosa, està subjecte a un procés d'ajust adaptatiu. Algunes unitats de seguiment poden resultar menys productives del que s'esperava i ser descartades o modificades en el futur, mentre que altres podran consolidar-se com a punts clau de seguiment a llarg termini. Aquesta flexibilitat forma part del plantejament metodològic i és necessària per optimitzar l'eficiència i la qualitat del seguiment amb el pas dels anys.

4. RESULTATS

4.1. Actualització de la distribució dels rèptils del Parc

La Figura 21 representa el nombre total de cites de rèptils agregades en quadrícules UTM d'1×1 km, integrant tant les dades històriques disponibles com les cites obtingudes durant el 2025. La llegenda classifica les quadrícules en deu intervals, que van des de valors molt baixos (1–25 cites) fins a valors molt elevats (més de 1.000 cites), cosa que permet visualitzar clarament la desigualtat en la distribució de l'esforç d'observació i de les dades disponibles al conjunt del Parc Natural de la Serra de Collserola.

El patró general està dominat per quadrícules amb un nombre baix de cites. Una part molt important del parc es concentra als dos primers intervals de la llegenda (1–25 i 26–50 cites), que en conjunt representen aproximadament més de la meitat de les quadrícules 1×1 km incloses dins l'àmbit del parc. Aquestes quadrícules es distribueixen sobretot a les zones interiors i més contínuament forestals, així com en sectors amb menor accessibilitat o menor freqüentació històrica, indicant que el baix nombre de cites respon probablement a una combinació de menor esforç de mostreig i dificultat de detecció dels rèptils en aquests ambients.

Un segon conjunt rellevant de quadrícules se situa als intervals intermedis de la llegenda (51–100 i 101–150 cites). Aquest grup representa una fracció notable però clarament menor del total, aproximadament una quarta part de les quadrícules. Aquestes àrees apareixen sovint associades a sectors amb una major heterogeneïtat ambiental, presència d'ecotons, marges de pistes, zones de contacte entre bosc i espais oberts o entorns periurbans amb una accessibilitat moderada, on s'ha combinat una certa intensitat d'observació amb un potencial ecològic favorable per a diverses espècies de rèptils.

A partir dels intervals superiors (151–200 cites), el nombre de quadrícules disminueix de manera progressiva però molt marcada. Les quadrícules amb valors entre 151 i 300 cites constitueixen ja una proporció clarament

minoritària del total i se situen de forma dispersa, sovint vinculades a zones tradicionalment mostrejades, àrees properes a nuclis urbans o punts d'interès natural molt visitats.

Les quadrícules amb valors alts i molt alts de cites (per sobre de 300, 500 i fins a més de 1.000 cites) són molt escasses i representen només una petita fracció del conjunt del parc. Aquestes quadrícules destaquen clarament al mapa i es concentren en sectors molt concrets, generalment associats a entorns periurbans, zones amb una llarga tradició d'observació naturalista o àrees fàcilment accessibles on l'esforç de mostreig acumulat al llarg dels anys ha estat molt intens. En alguns casos, aquestes quadrícules superen àmpliament el miler de cites, fet que posa de manifest un fort biaix espacial en la disponibilitat de dades.

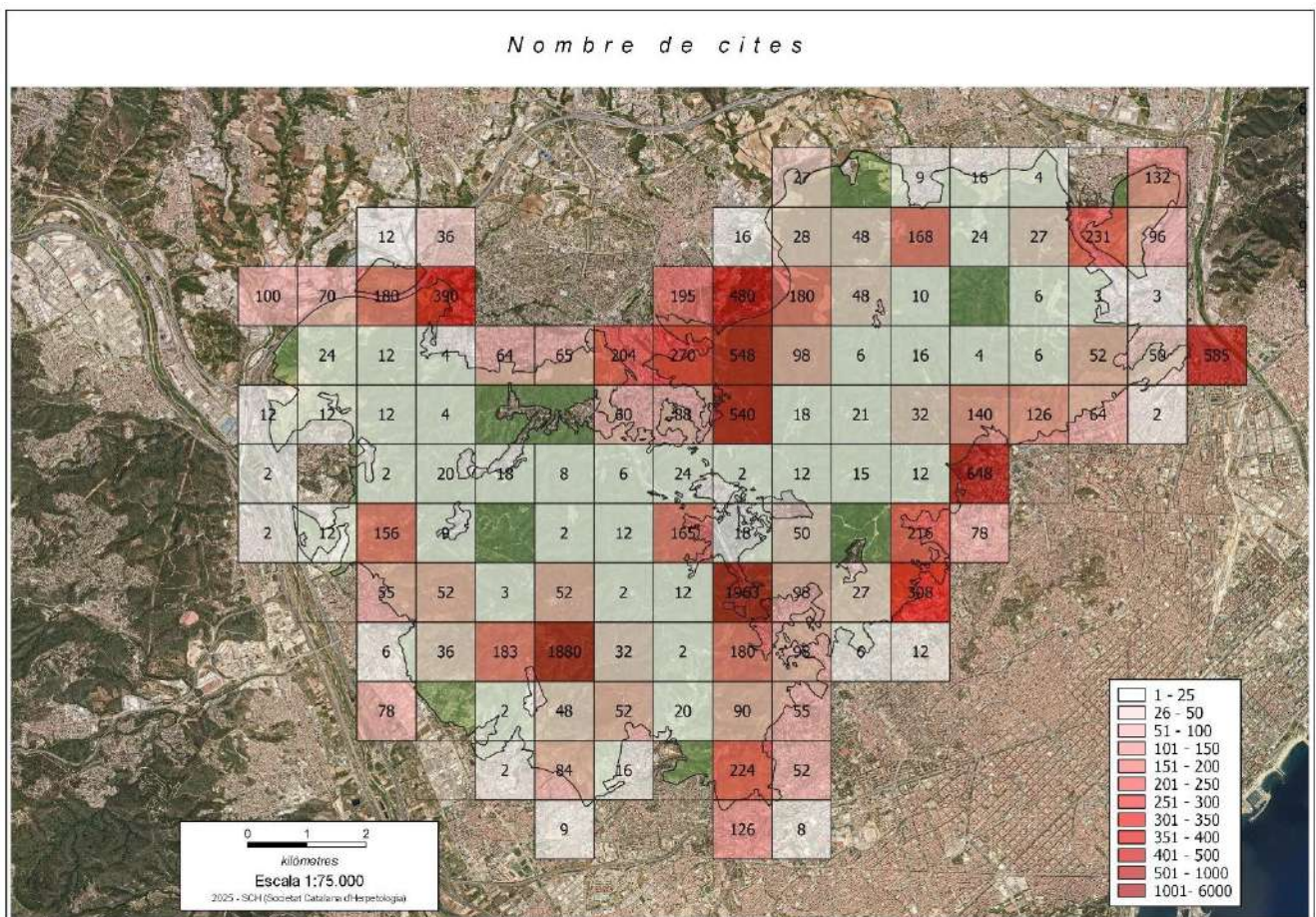

Figura 21. Nombre de cites a les diferents UTM 1 X 1 km.

Si es consideren únicament les dades obtingudes durant el mostreig de 2025, les tres espècies de rèptils amb un nombre més elevat de cites han estat el dragó comú (*Tarentola mauritanica*), la sargantana iberoprovençal (*Podarcis liolepis*) i la sargantana cuallarga (*Psammodromus algirus*). Aquestes tres espècies concentren la major part de les observacions recents, fet coherent amb la seva elevada abundància relativa al parc, la seva àmplia

distribució territorial i la seva major detectabilitat durant les prospeccions actives, especialment en ambients ecotonals, marges de camins i zones parcialment antropitzades.

A l'Annex 2 es presenta la taula sintètica que recull, per a cada quadrícula UTM prospectada, la longitud total mostrejada, el nombre de transectes realitzats, el volum de cites històriques i les aportades durant el 2025, així com diversos indicadors d'esforç i rendiment del mostreig.

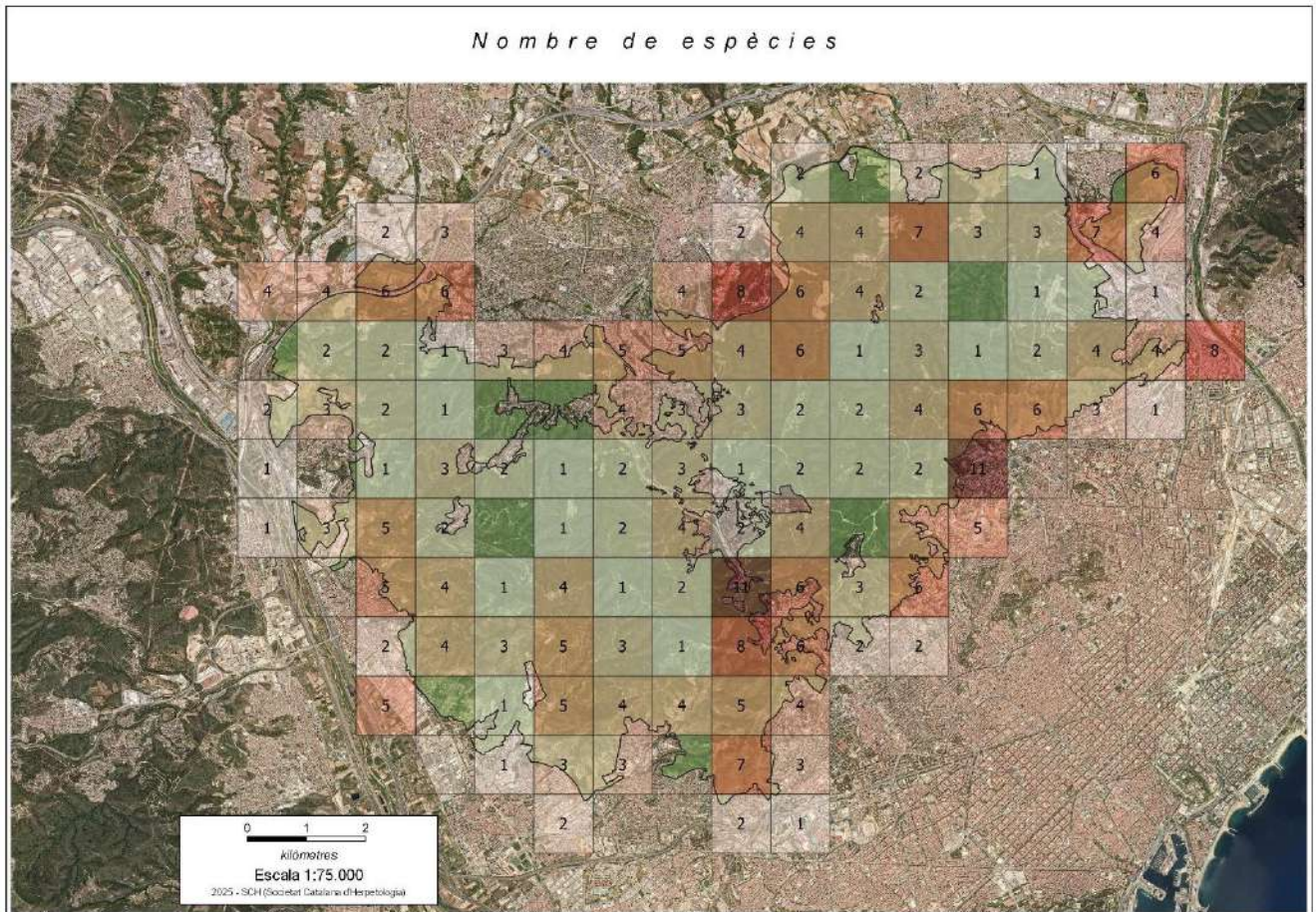

Figura 22. Nombre d'espècies a les diferents UTM 1 X 1 km.

Les figures 22 i 23 mostren, respectivament, el nombre total d'espècies de rèptils registrades a cada quadrícula UTM 1x1 km i les noves espècies incorporades durant el 2025 en relació amb la base de dades prèvia. El nombre d'espècies per quadrícula presenta una distribució variable al conjunt del Parc Natural de la Serra de Collserola, amb valors que oscil·len entre una i onze espècies.

La major part de les quadrícules mostrejades concentra valors baixos o moderats de riquesa específica, habitualment entre una i quatre espècies. Aquest patró és majoritari a bona part del territori, mentre que les quadrícules amb cinc o més espècies apareixen de manera més puntual. Els valors més elevats, amb vuit o més

espècies registrades, es concentren en determinades quadrícules del sector oriental i sud-oriental del parc, així com en alguns punts concrets del sector nord.

Pel que fa a l'aportació de noves espècies durant el 2025, una part significativa de les quadrícules UTM presenta almenys una nova espècie no citada prèviament. En la majoria dels casos, aquesta aportació correspon a una o dues espècies noves per quadrícula. Tanmateix, en algunes quadrícules s'han incorporat fins a tres o quatre espècies noves, fet que incrementa de manera notable el nombre total d'espècies conegudes en aquests sectors. Les noves cites del 2025 es distribueixen per tot l'àmbit del parc, tant en quadrícules amb un nombre reduït d'espècies com en aquelles amb una riquesa específica més elevada.

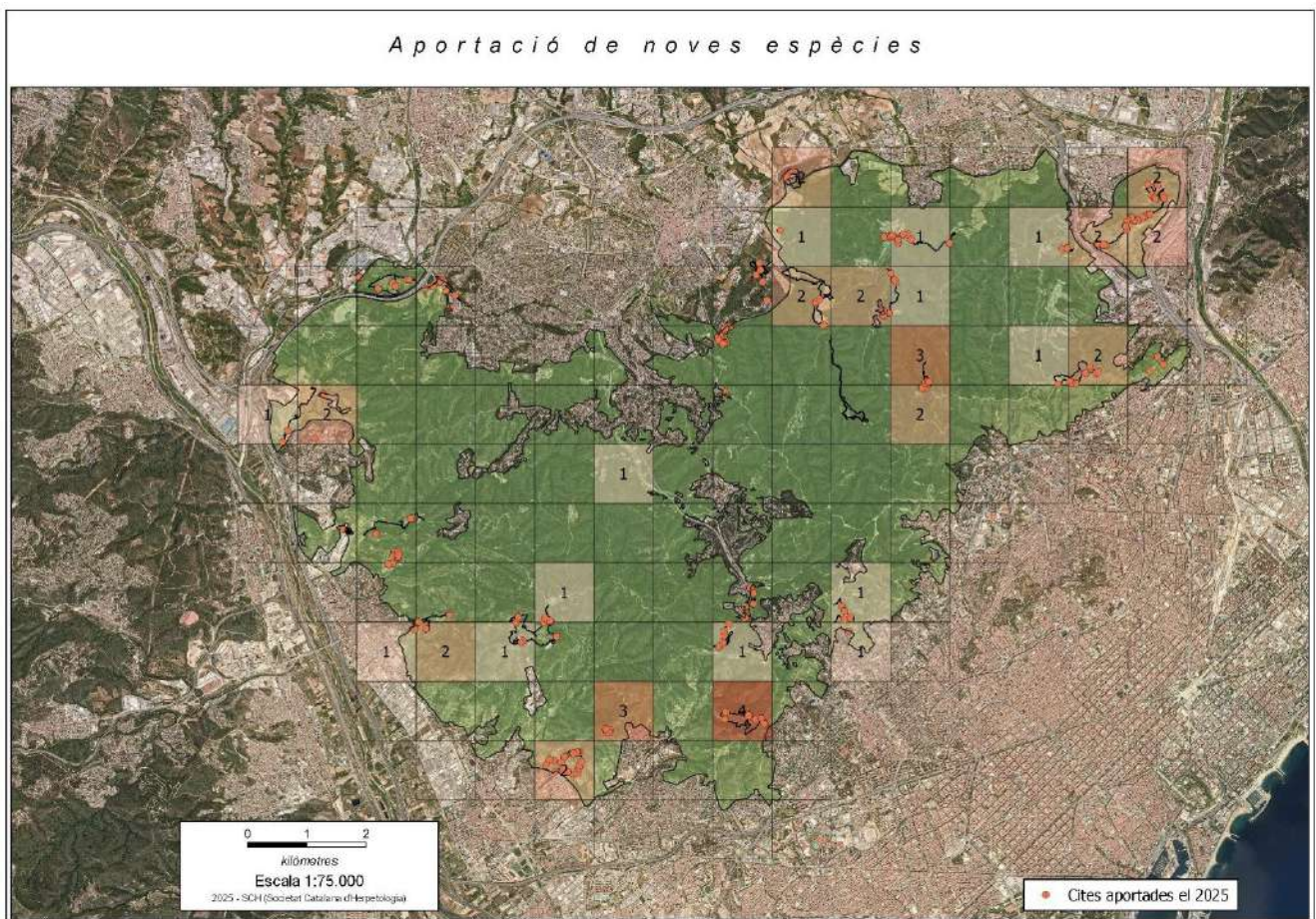

Figura 23. Nombre de noves espècies citades durant el 2025 a les diferents UTM 1 X 1 km.

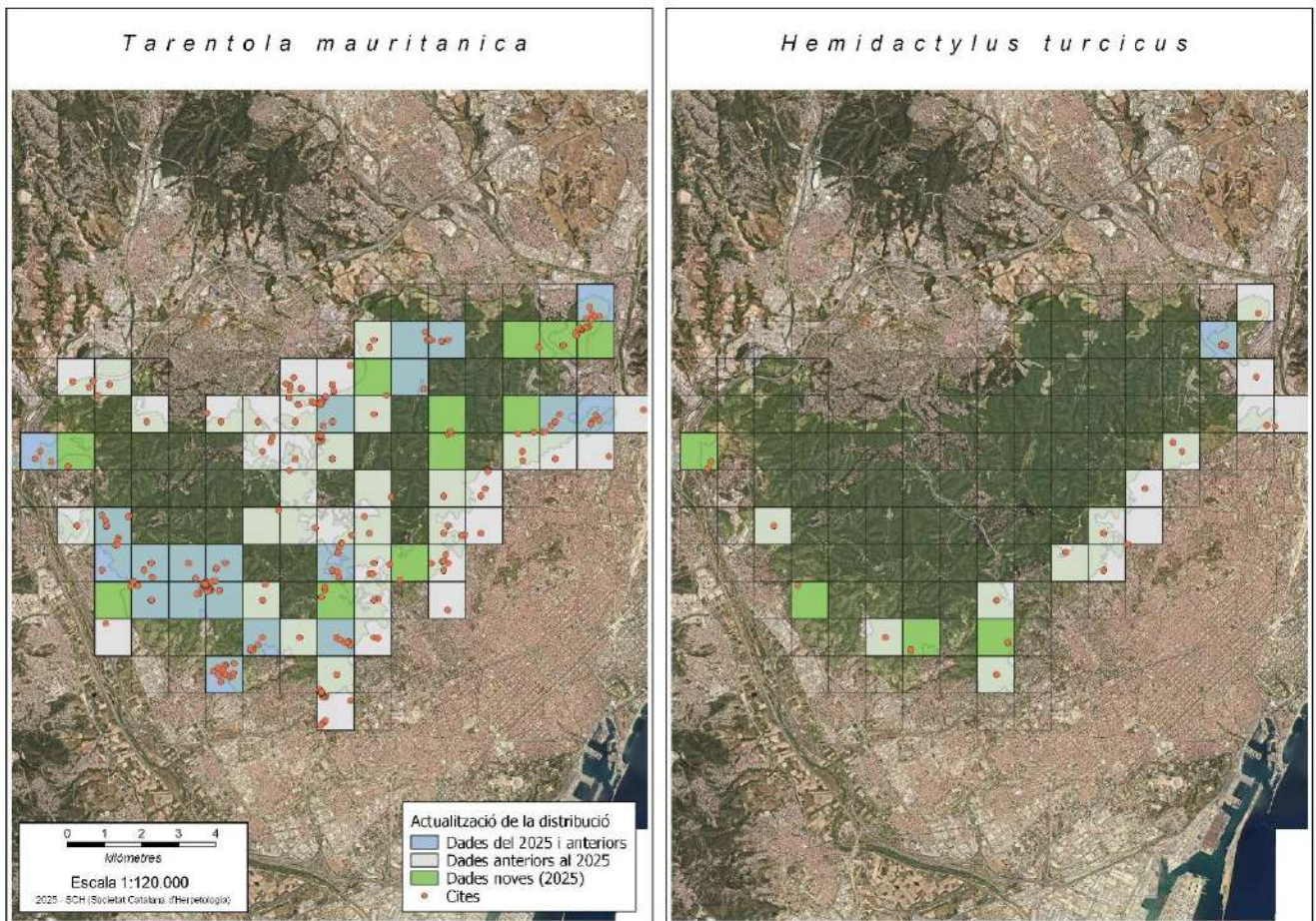

Figura 24. Actualització de la distribució de *Tarentola mauritanica* (esquerra) i de *Hemidactylus turcicus* (dreta) a les diferents UTM 1 X 1 km. Els punts vermells correspon a les cites; les quadrícules blaves presenten dades del 2025 i abans, les grises dades d'abans del 2025 i les verdes només del 2025.

Les cites de *Tarentola mauritanica* es distribueixen de manera força contínua al llarg de l'eix central i dels marges del parc, amb una major concentració en zones periurbanes i ecotonals. Les noves dades del 2025 incorporen algunes quadrícules addicionals, tant en àrees ja conegudes com en sectors amb poca informació prèvia. En el cas de *Hemidactylus turcicus*, les cites es concentren principalment als límits del parc i en entorns antropitzats, amb l'aportació de noves quadrícules UTM durant el 2025 que amplien lleugerament la seva distribució coneguda.

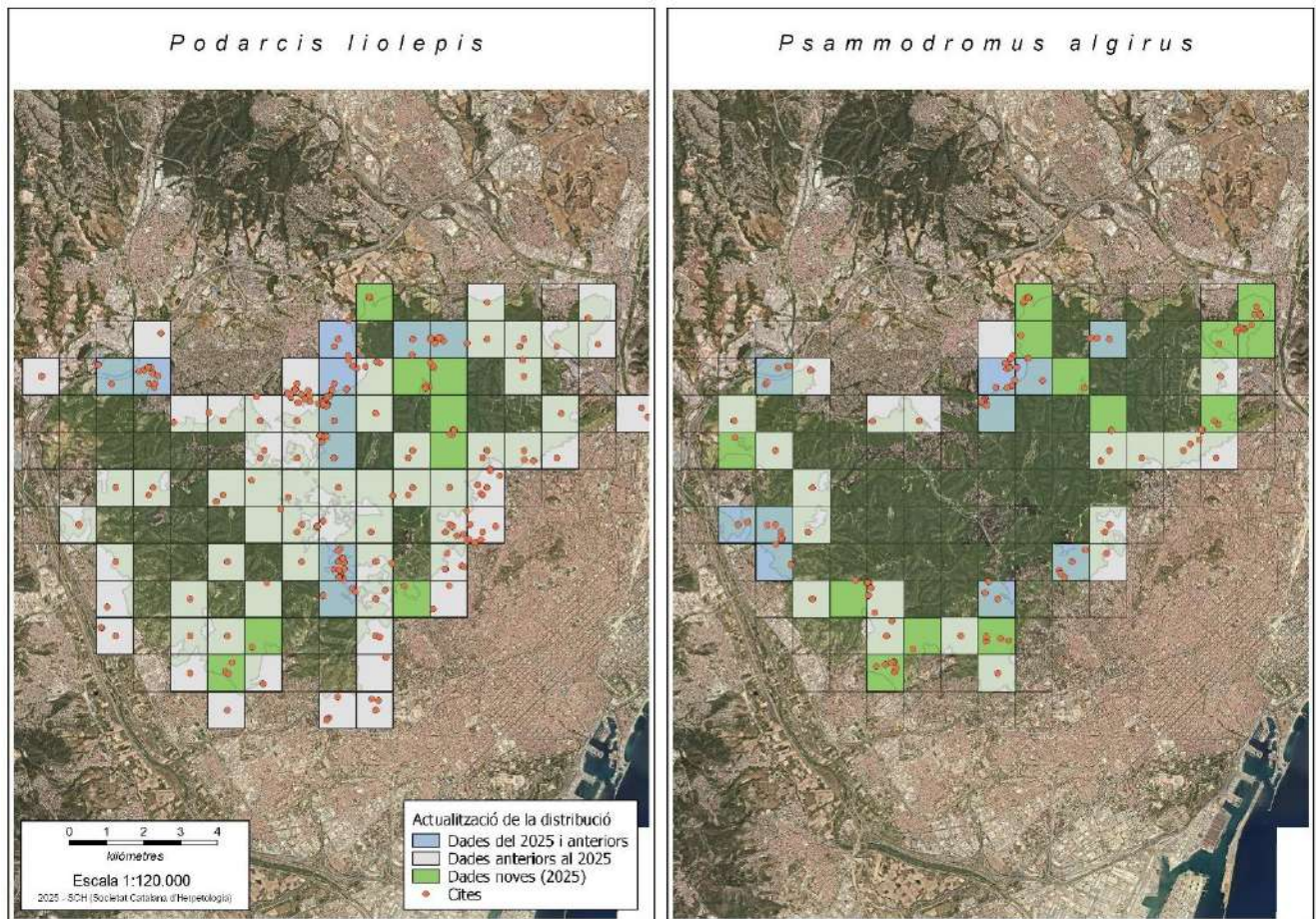

Figura 25. Actualització de la distribució de *Podarcis liolepis* (esquerra) i de *Psammodromus algirus* (dreta) a les diferents UTM 1 X 1 km. Els punts vermells correspon a les cites; les quadrícules blaves presenten dades del 2025 i abans, les grises dades d’abans del 2025 i les verdes només del 2025.

Podarcis liolepis presenta una distribució molt àmplia dins del parc, amb cites repartides de manera generalitzada tant a les zones interiors com als marges, i amb noves quadrícules aportades durant el 2025 que completen buits de distribució prèviament existents. En el cas de *Psammodromus algirus*, les cites mostren una distribució més discontinua, concentrada principalment en sectors oberts i perifèrics, amb la incorporació de diverses noves UTM durant el 2025 que amplien la seva presència coneguda al parc.

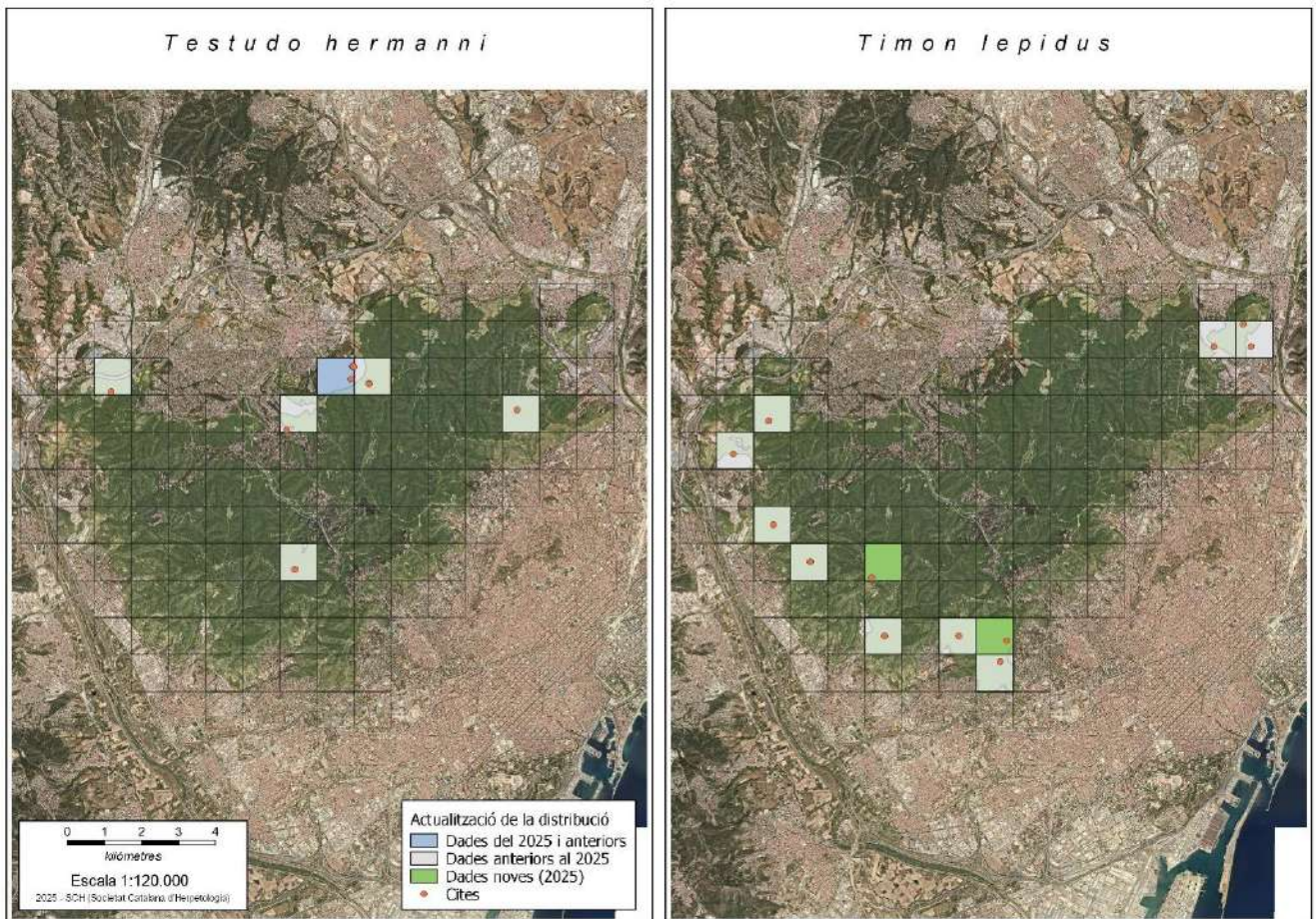

Figura 26. Actualització de la distribució de *Testudo hermanni* (esquerra) i de *Timon lepidus* (dreta) a les diferents UTM 1 X 1 km. Els punts vermells correspon a les cites; les quadrícules blaves presenten dades del 2025 i abans, les grises dades d’abans del 2025 i les verdes només del 2025.

Testudo hermanni només ha estat detectada durant el 2025 a l’única zona del parc on ja es coneixia la presència de l’espècie, sense noves àrees d’ocupació. La resta de cites corresponen a observacions puntuals i antigues, disperses i sense continuïtat espacial. En el cas de *Timon lepidus*, les cites es concentren principalment als sectors perifèrics i meridionals del parc, amb una distribució fragmentada associada a ambients oberts i ecotonals, i amb la incorporació de diverses noves UTM durant el 2025.

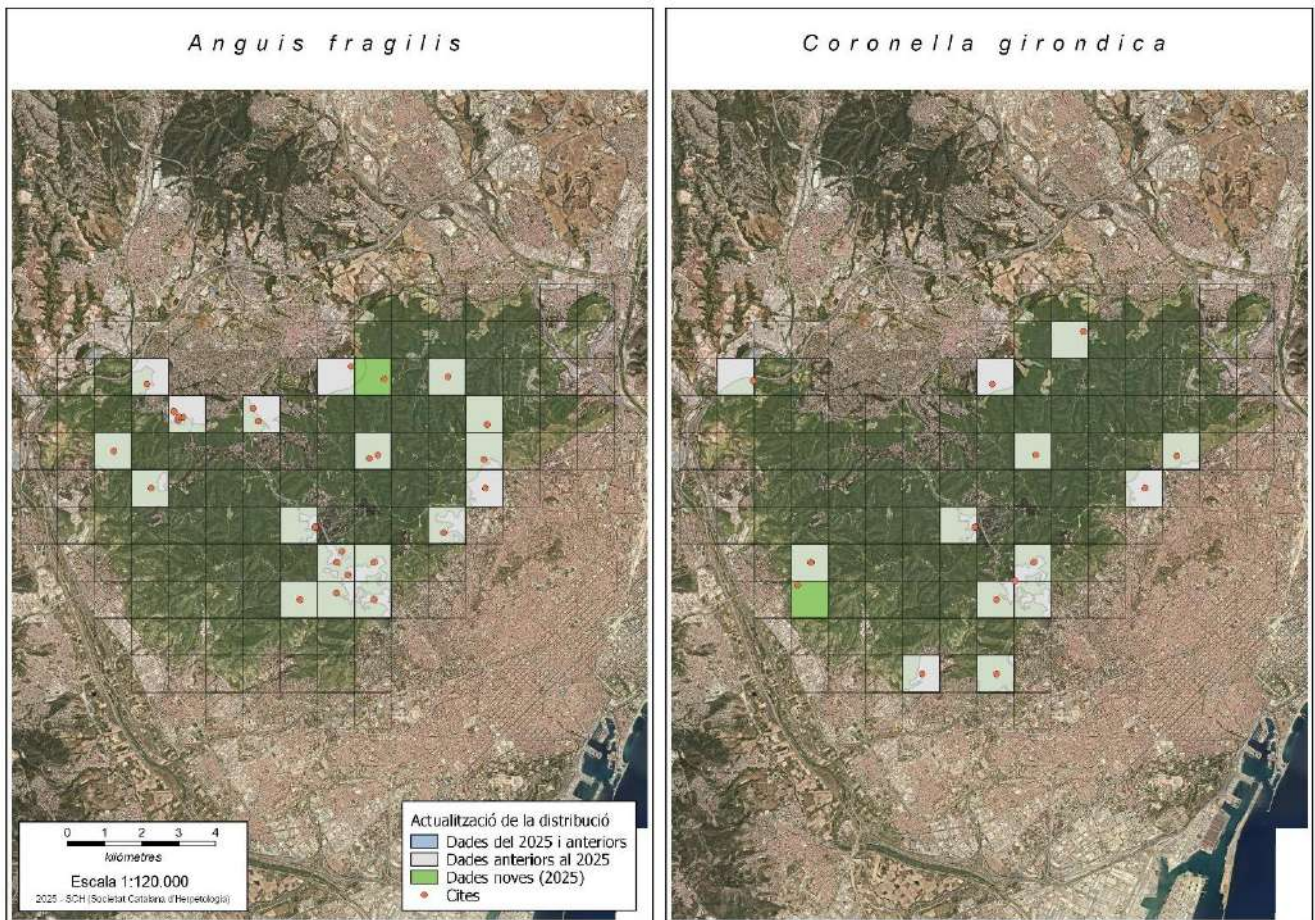

Figura 27. Actualització de la distribució de *Anguis fragilis* (esquerra) i de *Coronella girondica* (dreta) a les diferents UTM 1 X 1 km. Els punts vermells correspon a les cites; les quadrícules blaves presenten dades del 2025 i abans, les grises dades d’abans del 2025 i les verdes només del 2025.

Anguis fragilis presenta una distribució àmplia però discontinua dins del parc, amb cites repartides principalment als sectors centrals i orientals, i amb algunes noves UTM incorporades durant el 2025 que complementen la informació prèvia. En el cas de *Coronella girondica*, les cites són escasses i molt disperses, concentrades en poques UTM repartides sobretot pels marges del parc, amb una aportació limitada de noves quadrícules durant el 2025.

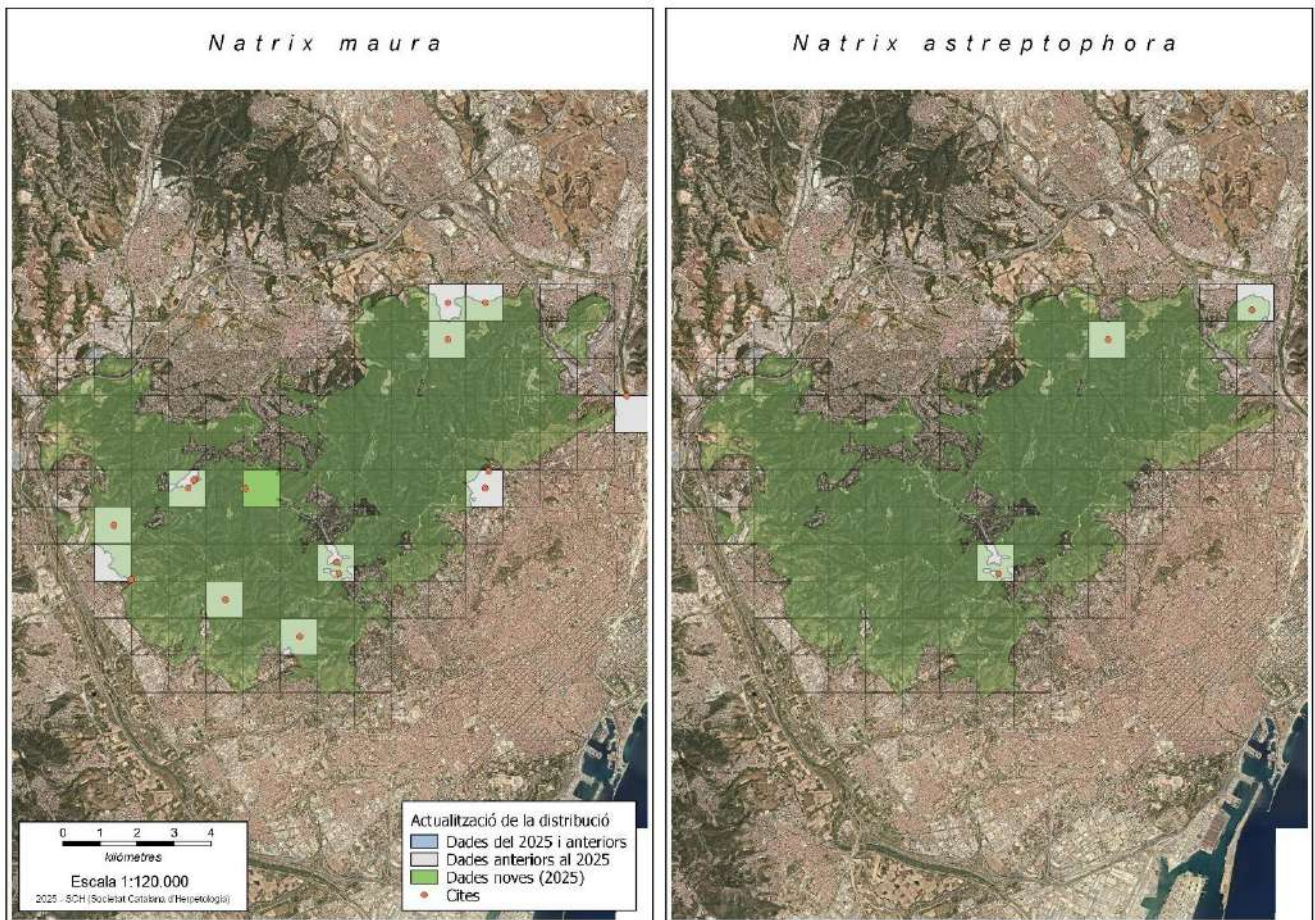

Figura 28. Actualització de la distribució de *Natrix maura* (esquerra) i de *Natrix astreptophora* (dreta) a les diferents UTM 1 X 1 km. Els punts vermells corresponen a les cites; les quadrícules blaves presenten dades del 2025 i abans, les grises dades d'abans del 2025 i les verdes només del 2025.

Les dues espècies de *Natrix* mostren una distribució clarament condicionada per la presència de punts d'aigua dins del Parc Natural. *Natrix maura* presenta cites disperses però relativament més freqüents, associades a basses, torrents i trams humits repartits per diferents sectors del parc, amb algunes noves UTM incorporades durant el 2025. En canvi, *Natrix astreptophora* apareix amb un nombre molt més reduït de cites, concentrades en molt poques quadrícules i sempre vinculades a ambients aquàtics concrets, fet que es reflecteix en una distribució més restringida i puntual.

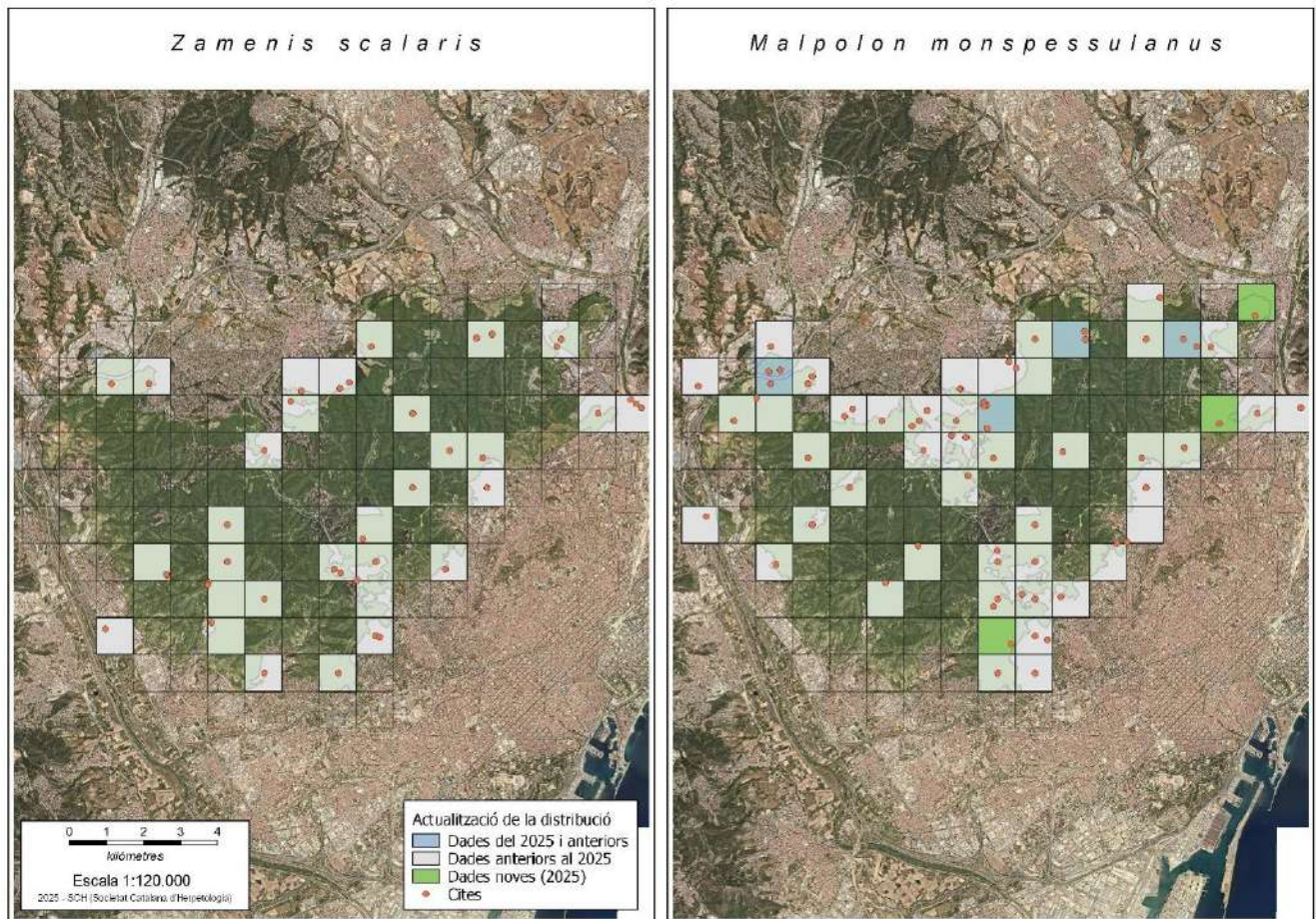

Figura 29. Actualització de la distribució de *Zamenis scalaris* (esquerra) i de *Malpolon monspessulanus* (dreta) a les diferents UTM 1 X 1 km. Els punts vermells corresponen a les cites; les quadrícules blaves presenten dades del 2025 i abans, les grises dades d'abans del 2025 i les verdes només del 2025.

Zamenis scalaris presenta una distribució àmplia dins del parc, amb cites repartides en nombroses UTM i una presència relativament contínua, especialment als sectors centrals i meridionals. Les dades del 2025 aporten algunes quadrícules noves que complementen la informació prèvia. En el cas de *Malpolon monspessulanus*, la distribució també és extensa però més irregular, amb cites disperses al llarg de diferents sectors del parc i una combinació de quadrícules amb dades històriques i noves aportacions del 2025, sense una concentració clara en un únic sector.

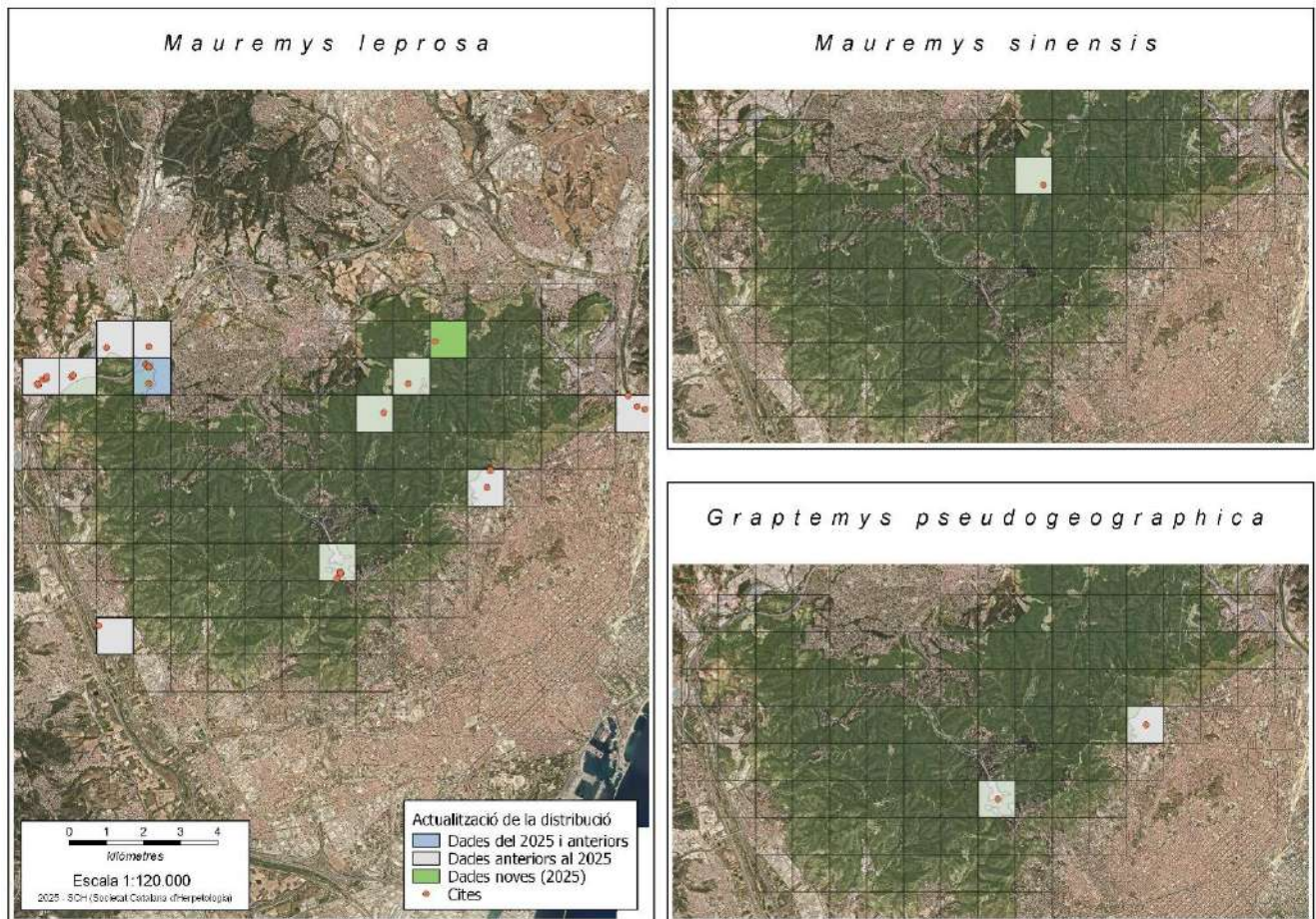

Figura 30. Actualització de la distribució de *Mauremys leprosa* (esquerra), de *Mauremys sinensis* (dreta superior) i *Graptemys pseudogeographica* (dreta inferior) a les diferents UTM 1 X 1 km. Els punts vermells corresponen a les cites; les quadrícules blaves presenten dades del 2025 i abans, les grises dades d'abans del 2025 i les verdes només del 2025.

En la Figura 30, *Mauremys leprosa*, espècie autòctona, mostra una distribució associada als principals punts d'aigua del parc, amb una presència especialment destacada a l'àmbit de Sant Cugat, on es detecta una població ben establerta. Durant el 2025 s'hi incorpora, a més, una nova cita a la zona de Can Coll, que amplia lleugerament la informació prèvia disponible per a l'espècie.

En canvi, *Mauremys sinensis* i *Graptemys pseudogeographica*, ambdues espècies introduïdes, presenten una distribució molt limitada i puntual, restringida a poques UTM i associada a observacions aïllades. En el cas de *Mauremys sinensis*, tot i que el mapa reflecteix una presència molt reduïda, cal destacar que al novembre de 2025, fora del període de cens i en el marc del seguiment d'amfibis, es va retirar un exemplar a la zona de Vallvidrera, fet que confirma la presència esporàdica d'aquesta espècie al parc.

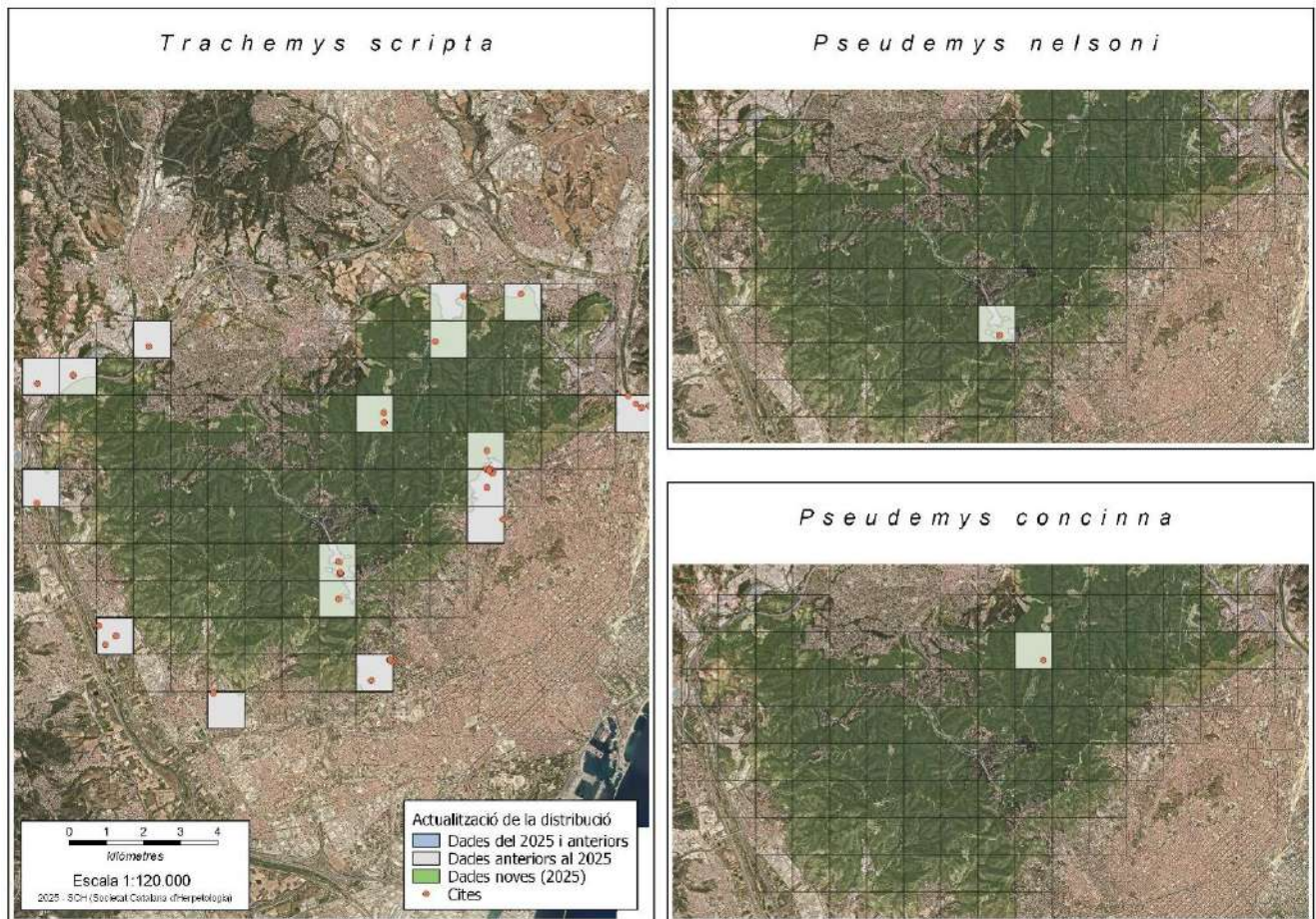

Figura 31. Actualització de la distribució de *Trachemys scripta* (esquerra), de *Pseudemys nelsoni* (dreta superior) i *Pseudemys concinna* (dreta inferior) a les diferents UTM 1 X 1 km. Els punts vermells corresponen a les cites; les quadrícules blaves presenten dades del 2025 i abans, les grises dades d'abans del 2025 i les verdes només del 2025.

A la Figura 31, *Trachemys scripta* presenta una distribució dispersa però relativament extensa dins del parc, amb cites repartides en diverses UTM associades a punts d'aigua. Totes les quadrícules corresponen a dades anteriors al 2025, sense aportacions noves durant el període de mostreig.

Pel que fa a *Pseudemys nelsoni* i *Pseudemys concinna*, ambdues espècies introduïdes, la seva presència és molt puntual i limitada a molt poques UTM, també basada exclusivament en cites històriques. No s'han registrat observacions d'aquestes espècies durant el 2025, i la seva distribució queda restringida a localitzacions aïllades dins del parc.

4.1. Rèptils a les unitats de seguiment

A continuació es mostren els recorreguts realitzats per a totes les unitats de seguiment (p: parcel·la; t: transecte), així com també les observacions georeferenciades per a cada espècie.

Consulteu l'Annex per veure les fotografies de les unitats de seguiment.

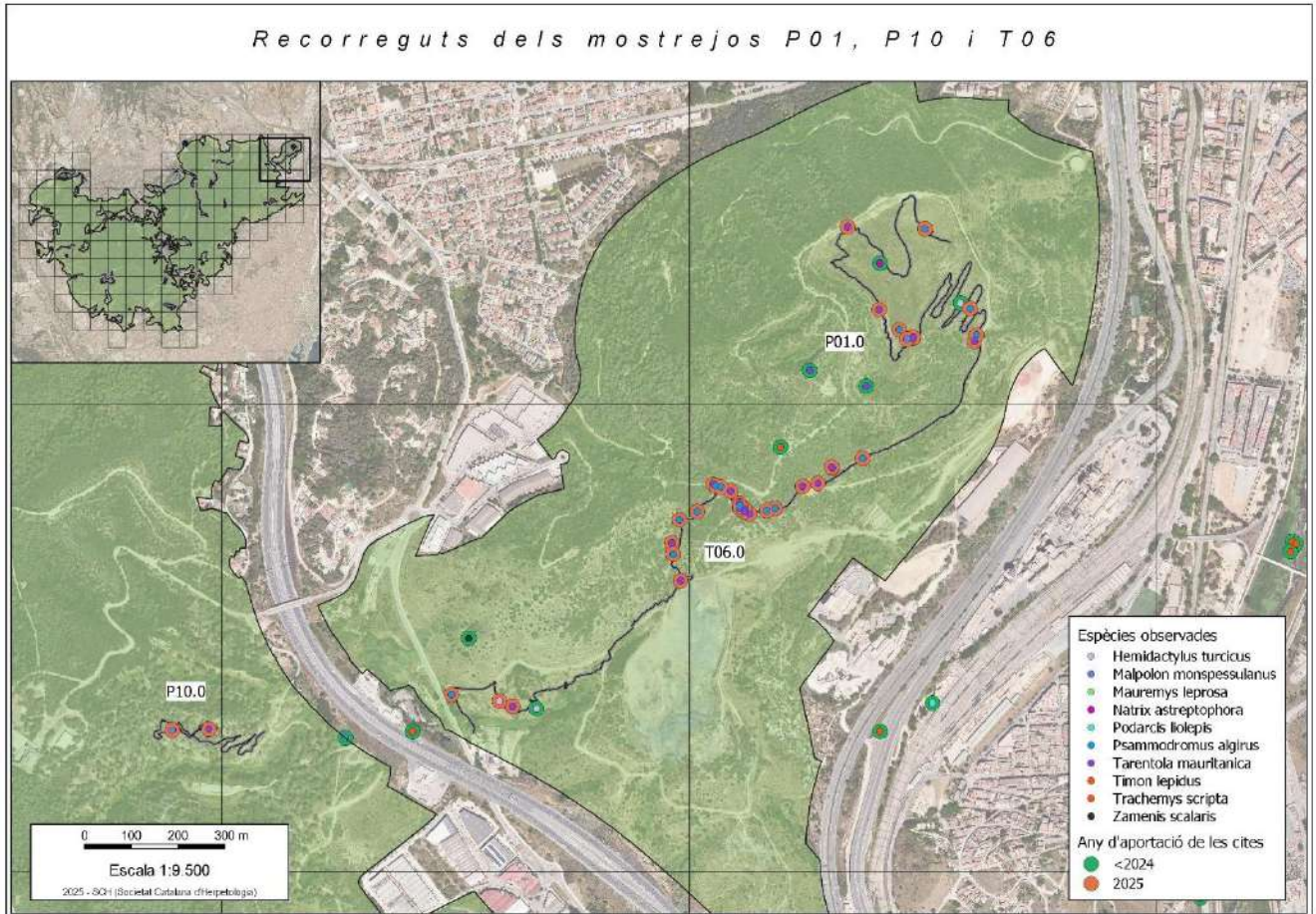

Figura 32. Recorregut de les unitats de seguiment P01, P10 i T6. El color central dels punts correspon a l'espècie citada. El color perimetral dels punts correspon a l'any de la cita (en verd el 2024, en taronja 2025).

La parcel·la P01 (Bassal del Llevant), situada aproximadament a les coordenades 41,48006 N – 2,17847 E, es localitza en un sector amb una forta presència d'ambients oberts i alterats. L'hàbitat dominant correspon a pedreres, explotacions d'àrids i runam (86c), que es combinen amb ginestars de ginesta vera (32ac) i brolles calcícoles de romaní i timonedes (32u). El conjunt presenta una estructura oberta, amb abundància de sòl nu, talussos pedregosos i matollar baix, que genera una elevada heterogeneïtat microambiental. En aquesta unitat de seguiment s'han registrat cites de *Psammotromus algerus*, *Tarentola mauritanica*, *Hemidactylus turcicus*, *Timon lepidus*, *Natrix astreptophora* i *Malpolon monspessulanus*. Durant el 2025, les observacions es concentren principalment al llarg del recorregut central de la parcel·la i corresponen sobretot a espècies termòfiles

d'ambients oberts i ecotonals (*Psammodromus algirus*, *Tarentola mauritanica*, *Hemidactylus turcicus*, *Malpolon monspessulanus* i un cf. *Timon lepidus* no apuntat).

El transecte T06 (Montcada – Illa), amb coordenades centrals aproximades 41,47418 N – 2,17512 E, recorre un mosaic d'hàbitats típicament mediterranis amb una elevada diversitat estructural. Predominen els ginestars de ginesta vera (32ac) i les brolles calcícoles de romaní (32u), intercalats amb pinedes de pi blanc amb sotabosc de màquia o garriga (42aa) i sectors de llistonars i prats secs de *Brachypodium retusum* (34h). El recorregut discorre principalment per camins i zones obertes, amb nombrosos ecotons entre matollar, pineda i espais herbàcis. En aquest transecte s'han detectat *Psammodromus algirus*, *Timon lepidus*, *Zamenis scalaris*, *Malpolon monspessulanus*, *Hemidactylus turcicus* i *Tarentola mauritanica*, així com cites de *Natrix astreptophora* vinculades a punts amb presència d'humitat o d'aigua superficial. Les cites del 2025 (*Psammodromus algirus*, *Tarentola mauritanica*, *Hemidactylus turcicus*) es distribueixen de manera contínua al llarg del transecte, amb una major densitat en els trams més oberts i assolellats.

La parcel·la P10 (Torrent del Cargol), situada aproximadament a 41,47014 N – 2,16125 E, es troba en un sector de transició entre ambients naturals i zones amb una clara influència antròpica. L'hàbitat està dominat per matollars silícicoles de terra baixa (32n) i llistonars i prats secs (34h), amb presència d'àrees urbanitzades amb clapes importants de vegetació natural (86b) i pinedes de pi blanc (42aa). El recorregut inclou vores de camins, espais oberts i sectors amb cobertura arbòria dispersa, però massa deïtat d'arbusos i deixalles. En aquesta unitat s'han registrat cites de *Tarentola mauritanica* i *Malpolon monspessulanus*; tot i així el potencial d'espècies és el mateix que a les dues unitats anteriors, restant les associades al basal de Llevant. Totes les cites de la parcel·la són del 2025.

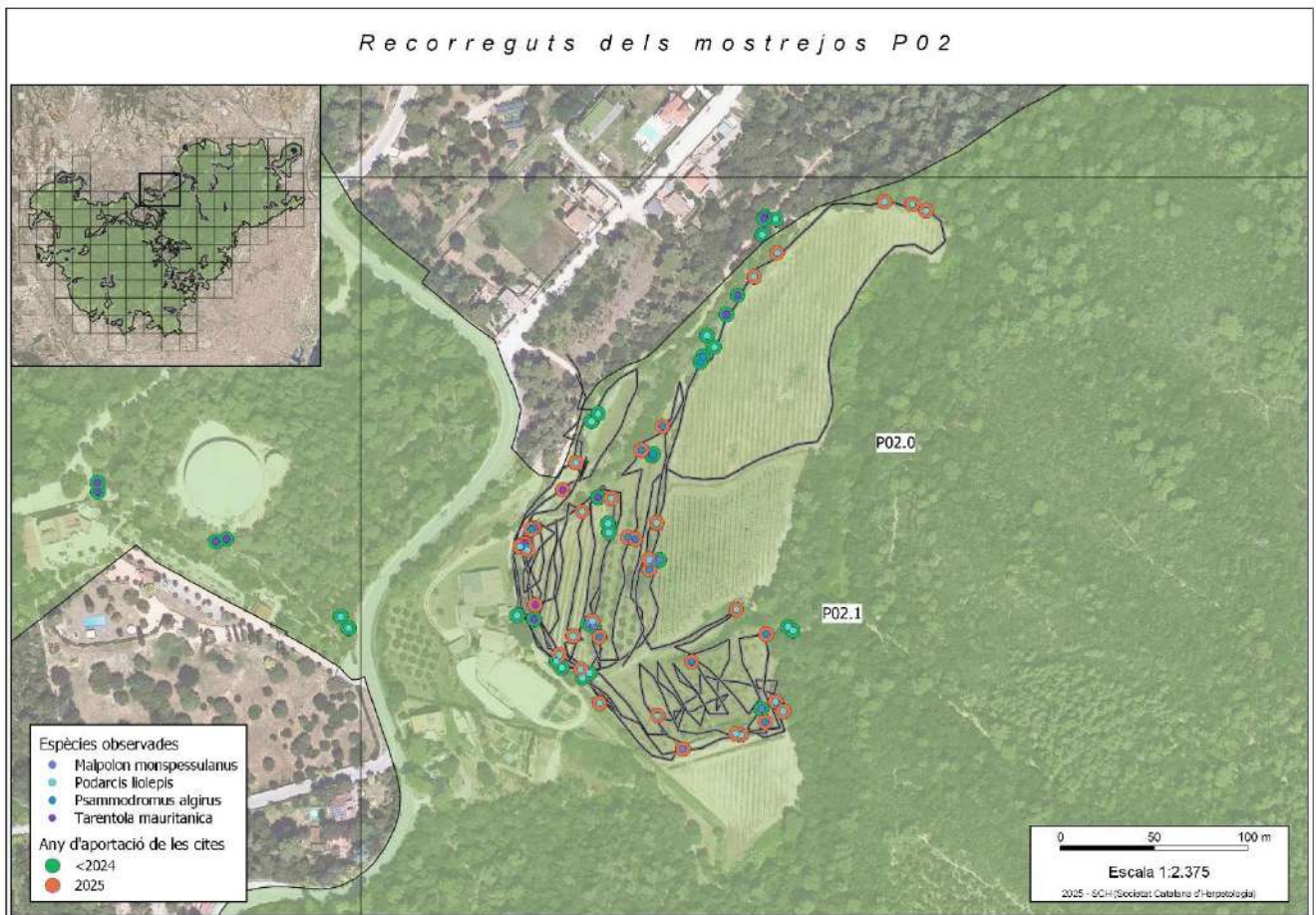

Figura 33. Recorregut de la P02. El color central dels punts correspon a l'espècie citada. El color perimetral dels punts correspon a l'any de la cita (en verd el 2024, en taronja 2025).

La parcel·la P02 (Vinyes de Can Bell), situada aproximadament a les coordenades 41,45589 N – 2,09184 E, correspon a un mosaic agroforestal amb una clara influència antròpica però amb una elevada heterogeneïtat estructural. L'hàbitat està dominat per àrees urbanitzades amb claps importants de vegetació natural (86b) i pinedes de pi blanc amb sotabosc de màquies o garrigues (42aa), integrant un camp d'oliveres amb marges naturals ben desenvolupats. Aquests marges presenten matollar baix, herbassars, talussos suaus amb presència de sòl nu i petits desnivells, així com elements artificials com una nau, una masia i acumulacions de troncs i materials, que aporten nombrosos refugis potencials per als rèptils. En aquesta unitat s'han registrat cites de *Podarcis liolepis*, *Psammodromus algirus*, *Tarentola mauritanica* i *Malpolon monspessulanus*, principalment associades als marges del conreu, als talussos i a les zones amb estructures artificials. Les observacions realitzades durant el 2025 es concentren sobretot a la part central i sud de la parcel·la, especialment als marges dels camps d'oliveres i als sectors amb major acumulació d'elements estructurals. Aquesta unitat de seguiment s'ha visitat dues vegades diferents.

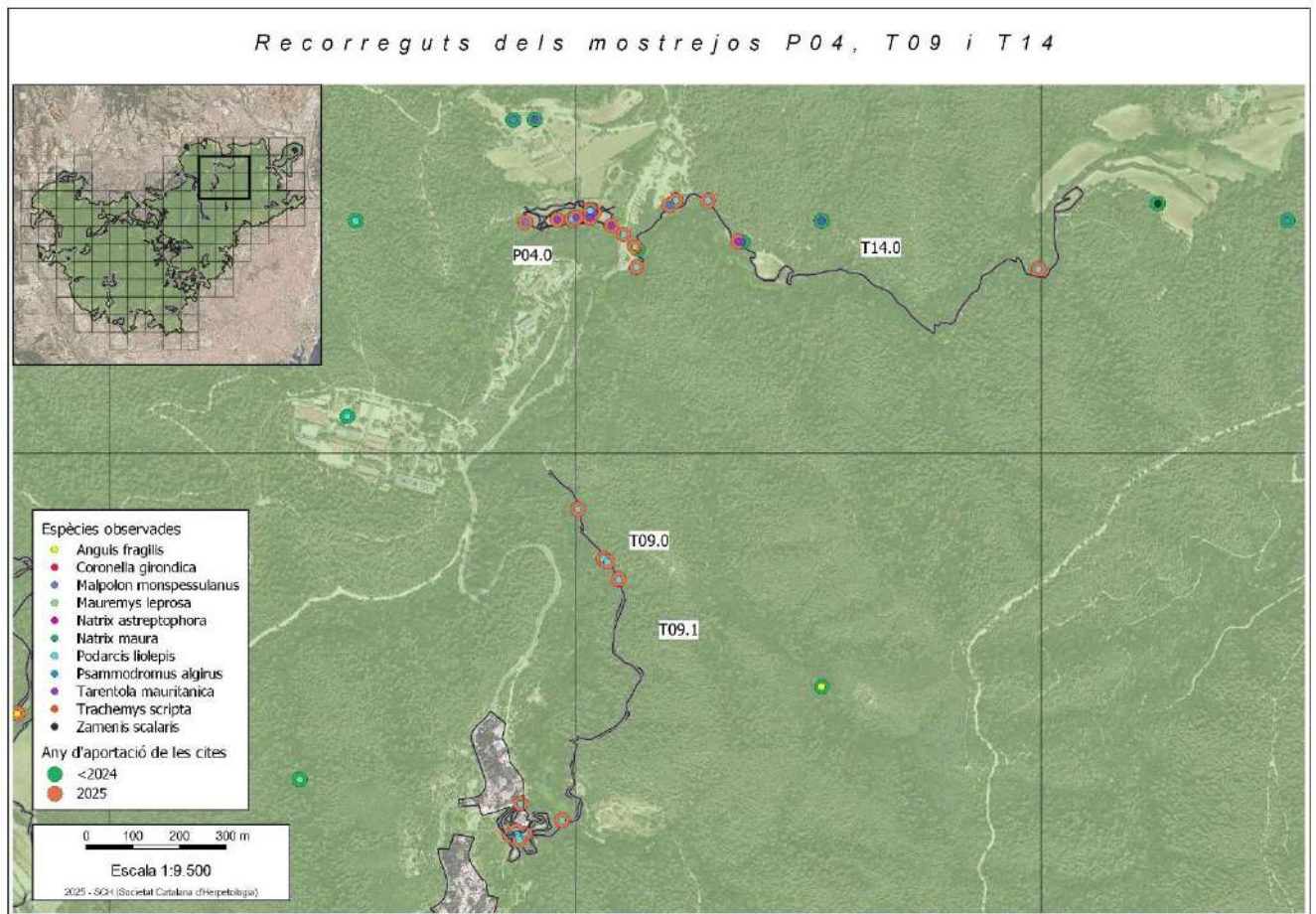

Figura 34. Recorregut de les unitats de seguiment P04, T14 i T09. El color central dels punts correspon a l'espècie citada. El color perimetral dels punts correspon a l'any de la cita (en verd el 2024, en taronja 2025).

La parcel·la P04 (Bòbila de Can Coll), situada aproximadament a les coordenades 41,47187 N – 2,12562 E, correspon a una antiga explotació d'argiles abandonada, actualment en procés de naturalització. L'àmbit combina herbassars i prats humits, zones temporalment inundables i la presència immediata d'un curs fluvial, amb un gran talús vertical d'argila que genera microhàbitats favorables per a diverses espècies de rèptils. Els hàbitats dominants són àrees urbanitzades amb claps de vegetació natural (86b), zones humides continentals i marges fluvials (82c) i pinedes de pi blanc amb sotabosc de màquies o garrigues (42aa). En aquesta unitat s'han registrat cites de *Podarcis liolepis*, *Psammmodromus algirus*, *Tarentola mauritanica* i *Malpolon monspessulanus* principalment associades als marges humits, als talussos d'argila i a les zones obertes adjacents al curs d'aigua. Les observacions del 2025 es concentren sobretot al sector central de la parcel·la, especialment a l'entorn del talús i de les zones inundables. Val a dir que hi ha observacions no citades de serp llisa meridional i de serp blanca als entorns immediats de la masia de Can Coll.

El transecte T14 (Torrent de Can Coll), localitzat aproximadament a les coordenades 41,47113 N – 2,13354 E, discorre al llarg d'una pista forestal paral·lela al torrent, travessant un entorn predominantment forestal però amb una elevada diversitat estructural. Al llarg del recorregut apareixen petites parets verticals de sorra, construccions artificials disperses (parets o murets), prats oberts i àmplies zones de bosc de pi blanc, configurant un mosaic d'hàbitats representats principalment per pinedes de pi blanc (42aa), zones humides i marges de curs d'aigua (82c) i matollars silicícoles de terra baixa (32n). En aquest transecte s'han detectat espècies com *Podarcis liolepis*, *Psammodromus algirus*, *Tarentola mauritanica*, *Zamenis scalaris*, *Malpolon monspessulanus*, *Natrix astreptophora*, *Mauremys leprosa* i *Trachemys scripta*. Les observacions es troben repartides al llarg del traçat, especialment a les zones de contacte entre pista, bosc i marges del torrent. Durant el 2025, les cites es concentren o bé als trams centrals del recorregut, coincidint amb sectors més oberts i estructuralment heterogenis, o bé a l'inici del mateix coincidint amb les tolles del pou de Can Coll i els marges entre l'aparcament del restaurant i el torrent. Durant el 2025 s'ha detectat per primera vegada *Mauremys leprosa*, la resta d'observacions pertanyen a *Podarcis liolepis*, *Psammodromus algirus* i *Tarentola mauritanica*.

Figura 35. Tortuga de rierol al torrent de Can Coll.

El transecte T09 (Can Sardà), situat aproximadament a les coordenades 41,45884 N – 2,12903 E, presenta unes característiques similars al T14, però amb una influència antròpica més marcada a causa de la proximitat del restaurant de Can Sardà. L'hàbitat combina àrees urbanitzades amb claps de vegetació natural (86b), pinedes de pi blanc (42aa) i matollars silíceols (32n), amb una elevada presència de construccions artificials, murs i elements antròpics que actuen com a refugis. En aquesta unitat s'han registrat *principalment Tarentola mauritanica*, *Podarcis liolepis*, *Psammotromus algirus* i, a prop, *Anguis fragilis*, amb una clara associació a estructures artificials, marges de pista i zones assolellades. Les observacions del 2025 es concentren sobretot al tram superior del transecte on apareixen *Podarcis liolepis* i a l'entorn immediat de les edificacions i elements artificials (inferior) on a part de *Podarcis* també s'han detectat moltes *Tarentola mauritanica* i puntualment *Psammotromus algirus*.

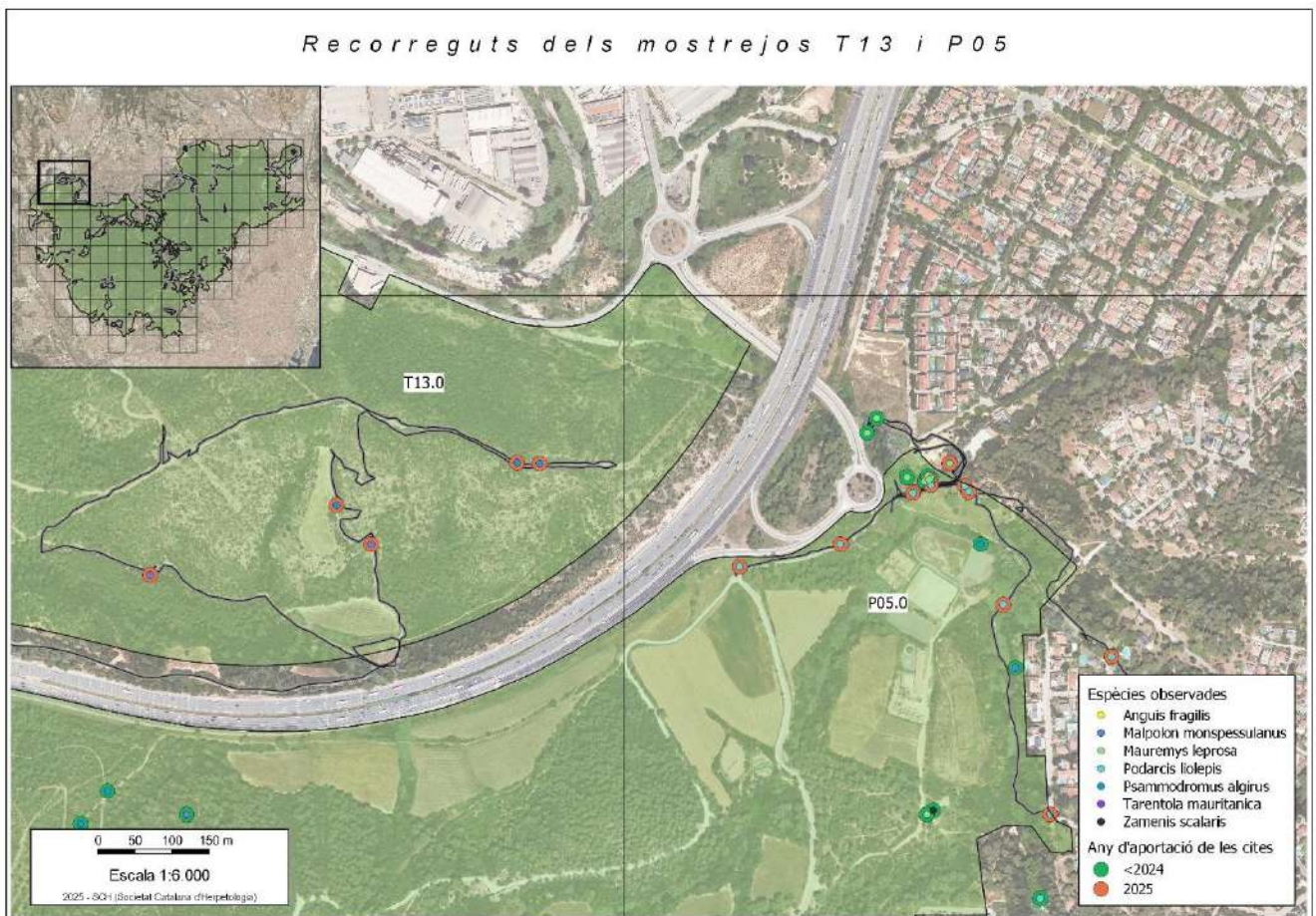

Figura 36. Recorregut de les unitats de seguiment T13 i P05. El color central dels punts correspon a l'espècie citada. El color perimetral dels punts correspon a l'any de la cita (en verd el 2024, en taronja 2025).

El transecte T13 (Puigpedrós), situat aproximadament a les coordenades 41,46400 N – 2,02512 E, discorre per un entorn amb desnivell marcat i substrat pedregós, fet que genera una elevada heterogeneïtat de microhàbitats. El paisatge està dominat per matollars baixos i oberts, amb presència de brolles de romaní i timonedes (32u), matollars silicícoles de terra baixa (32n), llistonars i prats secs (34h) i pinedes de pi blanc amb sotabosc de màquies o garrigues (42aa). Aquest mosaic afavoreix especialment espècies termòfiles i pròpies d'ambients oberts. En aquest transecte s'han registrat principalment *Psammmodromus algirus* i *Malpolon monspessulanus*, amb cites repartides al llarg del recorregut, especialment en zones pedregoses assolellades i als contactes entre matollar i bosc. Les observacions del 2025 són les úniques per a la zona. També s'ha observat *Podarcis liolepis* a l'entrada del camí que porta a la unitat de seguiment.

La parcel·la P05 (Riera de Can Ubach), localitzada aproximadament a les coordenades 41,46409 N – 2,03560 E, correspon a un tram de riera afluent de la riera de Rubí, amb una clara influència del medi aquàtic. Presenta zones amb aigua permanent, marges vegetats i sectors amb presència de pinedes de pi blanc (42aa), zones humides continentals associades al curs fluvial (82c) i àrees urbanitzades amb claps de vegetació natural (86b). Aquest conjunt d'hàbitats crea condicions especialment favorables per a espècies lligades a l'aigua. En aquesta parcel·la destaca la presència d'una bona població de *Mauremys leprosa*, observada de manera recurrent en diferents punts del curs d'aigua, així com cites puntuals de *Anguis fragilis* als marges humits i *Zamenis scalaris* fora del recorregut anterior al 2025. Durant el 2025, les observacions pertanyen a *Mauremys leprosa*, *Podarcis liolepis*, *Psammmodromus algirus* i *Tarentola mauritanica*.

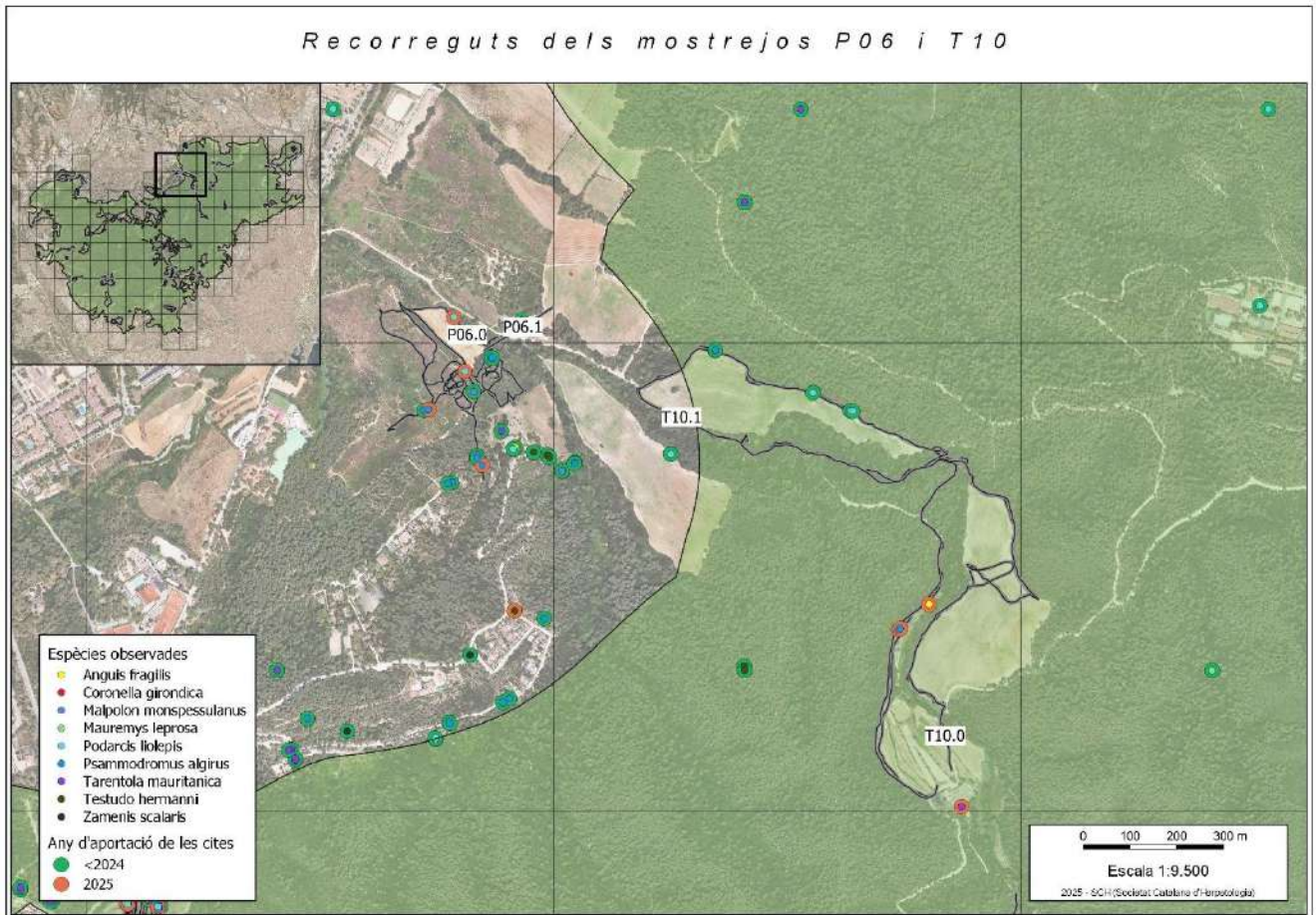

Figura 37. Recorregut de les unitats de seguiment P06 i T10. El color central dels punts correspon a l'espècie citada. El color perimetral dels punts correspon a l'any de la cita (en verd el 2024, en taronja 2025).

La parcel·la P06, situada aproximadament a les coordenades 41,46632 N – 2,09999 E, correspon a un sector clarament influït per l'activitat humana però amb una elevada diversitat d'hàbitats. Inclou zones forestals de pineda de pi blanc amb sotabosc de màquies o garrigues (42aa), ambients humits i punts d'aigua associats (82c), àrees urbanitzades amb claps importants de vegetació natural (86b) i espais alterats o seminaturals vinculats a antics usos o gestió faunística (87a). Aquest mosaic genera nombrosos refugis artificials i naturals, talussos i clarianes. En aquesta parcel·la s'han detectat diverses espècies de rèptils, destacant especialment *Podarcis liolepis*, *Psammodromus algirus*, *Tarentola mauritanica*, *Zamenis scalaris* i *Malpolon monspessulanus*, així com la presència de *Testudo hermanni*, relacionada amb alliberaments previs inferits a la zona. Les observacions del 2025 es concentren principalment als marges forestals i a les zones obertes. Concretament al 2025 s'han detectat *Podarcis liolepis*, *Psammodromus algirus* i *Testudo hermanni*. Aquesta unitat de seguiment s'ha visitat dues vegades.

Figura 38. Tortuga mediterrània.

El transecte T10, localitzat aproximadament a les coordenades 41,47014 N – 2,16125 E, discorre per un entorn majoritàriament forestal, amb predomini de pinedes de pi blanc (42aa) i clarianes associades a pistes i camins forestals. El recorregut segueix un traçat sinuós que travessa zones amb coberta arbòria contínua, sectors més oberts i alguns punts amb prats o herbassars temporanis, especialment als marges del camí. Aquest context afavoreix la detecció d'espècies forestals i de transició. Al llarg del transecte s'han registrat principalment *Podarcis liolepis*, *Psammodromus algirus*, *Tarentola mauritanica* i *Anguis fragilis*, amb cites repartides de manera discontinua al llarg del recorregut. Durant el 2025, les observacions es concentren sobretot als trams més oberts i assolellats del camí forestal, així com a les zones de contacte entre bosc dens i clarianes. S'han detectat totes les espècies anteriorment citades excepte la *Podarcis liolepis*, que on es va veure el 2024 estava totalment obert i al 2025 era impenetrable.

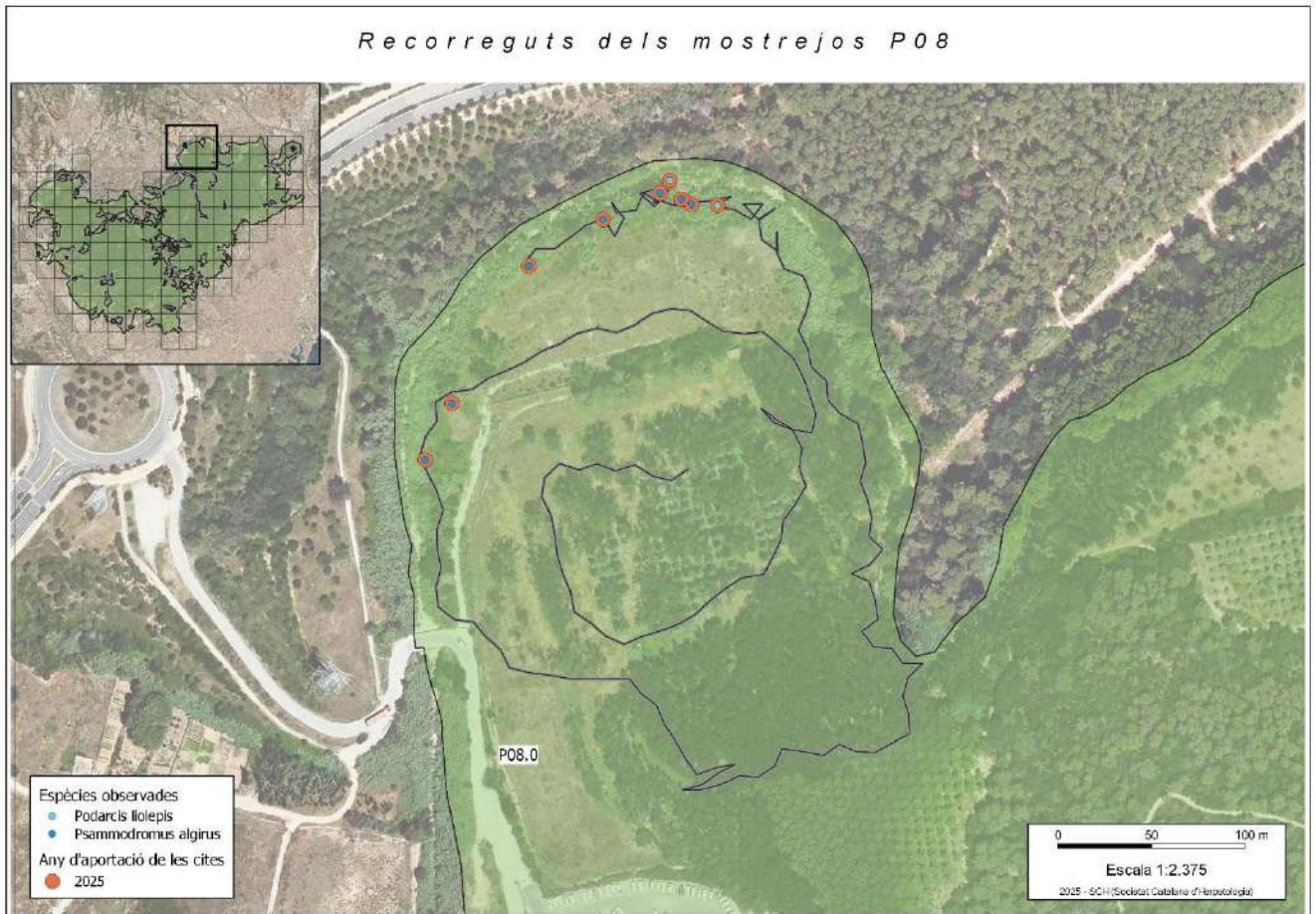

Figura 39. Recorregut de la unitat de seguiment P08. El color central dels punts correspon a l'espècie citada. El color perimetral dels punts correspon a l'any de la cita (en verd el 2024, en taronja 2025).

A la parcel·la P08 (aprox. 41,4557 N – 2,1368 E), corresponent a una àrea intervinguda (86a) amb ambients humits artificials associats a la creació d'una zona d'inundació (82b), les observacions d'herpetofauna es concentren sobretot als marges de l'actuació i a les zones amb humitat temporal i vegetació incipient. Es tracta d'un espai encara en procés de transformació, amb plantacions recents i estructura d'hàbitat poc consolidada. Durant els mostrejos s'hi han detectat *Podarcis liolepis* i *Psammodromus algirus* totes elles espècies generalistes i habituals en ambients alterats.

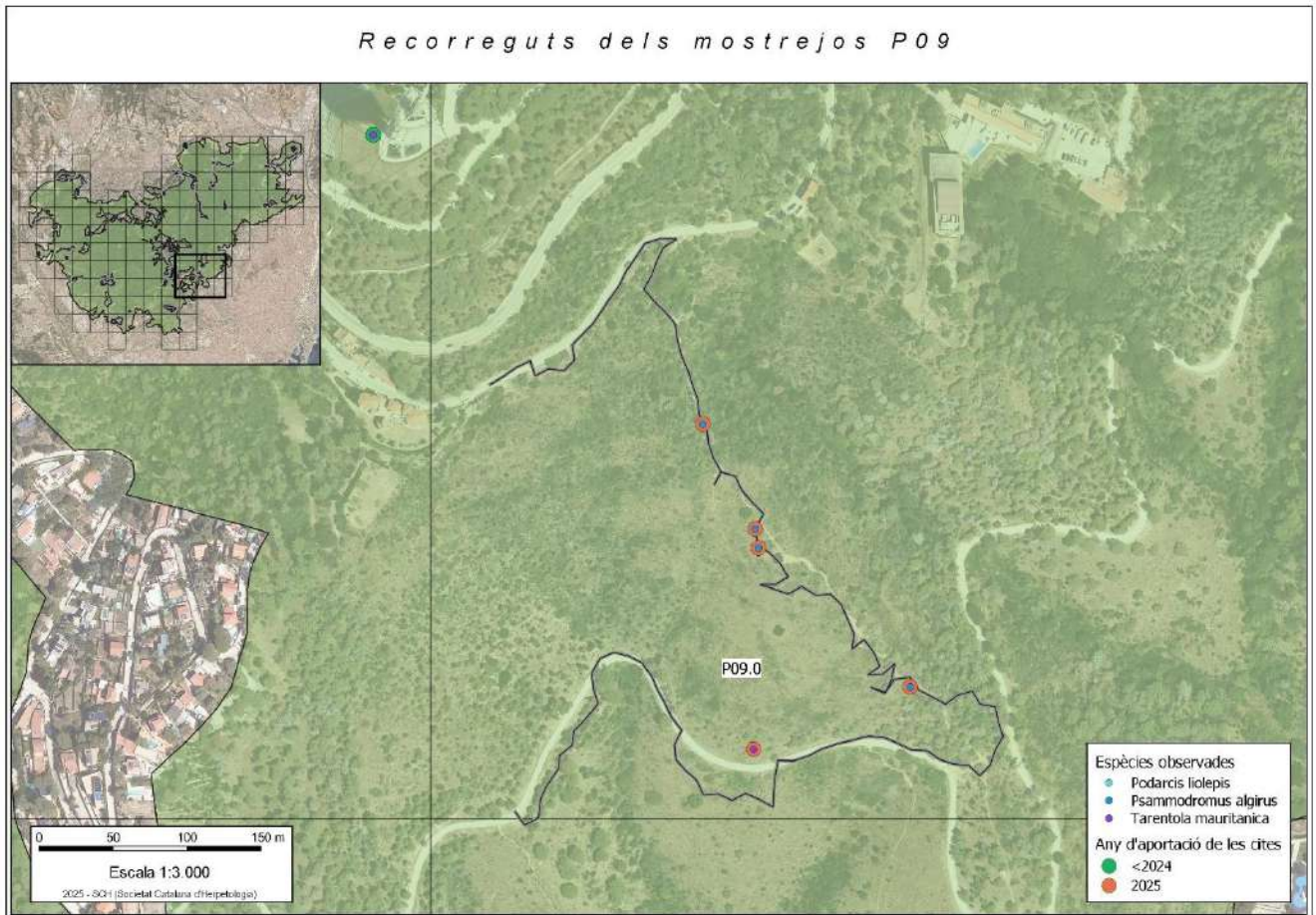

Figura 40. Recorregut de la unitat de seguiment P09. El color central dels punts correspon a l'espècie citada. El color perimetral dels punts correspon a l'any de la cita (en verd el 2024, en taronja 2025).

A la parcel·la P09 (aprox. 41,4600 N – 2,1305 E), el recorregut transcorre per un mosaic d'ambients oberts i matollars mediterranis, dominats per ginestars (32ac) i matollars silícioles de terra baixa (32n), amb presència propera d'àrees alterades o en procés de regeneració (86a). Tot i que inicialment l'espai semblava caracteritzat per vegetació baixa, un cop sobre el terreny es va constatar la presència d'un matollar alt i dens, que dificulta notablement la detecció visual i el cens de rèptils. Es tracta d'un àmbit amb pendent suau i clara influència de camins i usos antròpics propers, que genera microhàbitats favorables per a espècies termòfiles, però amb una detectabilitat reduïda a causa de l'estructura de la vegetació. Les observacions d'herpetofauna corresponen exclusivament a *Psammodromus algirus* i *Tarentola mauritanica*, espècies comunes en ambients oberts i marginals, detectades principalment als trams més accessibles del recorregut.

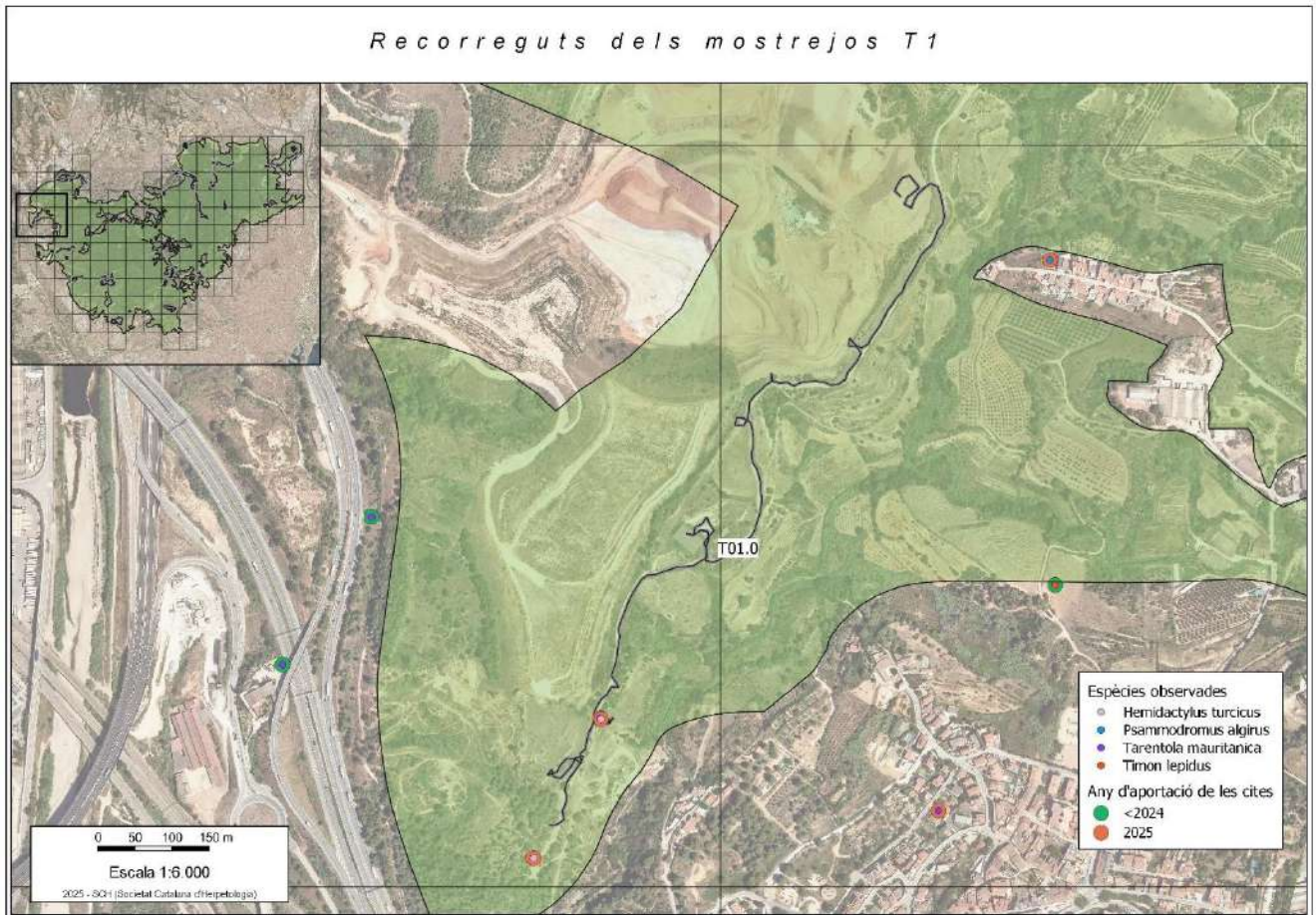

Figura 41. Recorregut de la unitat de seguiment T01. El color central dels punts correspon a l'espècie citada. El color perimetral dels punts correspon a l'any de la cita (en verd el 2024, en taronja 2025).

A la unitat de seguiment T01, el recorregut discorre per un sector fortament heterogeni i fragmentat, situat en un entorn de transició entre infraestructures viàries, antics espais extractius i ambients seminatural. A grans trets, els hàbitats cartografiats corresponen a 87a, 45c i 83a, però l'anàlisi visual mitjançant ortofoto permet afinar-ne la descripció. El tram central del transecte travessa una zona oberta amb sòls remoguts i pendents suaus, probablement associada a antics moviments de terres o àrees en procés de regeneració, amb vegetació herbàcia escassa i claps de matollar baix, que encaixaria amb ambients degradats o ruderalitzats. A mesura que el recorregut s'allunya de les infraestructures principals, apareixen matollars mediterranis baixos i discontinuïtat de la coberta vegetal, amb presència de camins i pistes que generen marges assolellats i microhàbitats favorables per a rèptils termòfils. Als extrems del transecte, especialment a prop de zones urbanitzades, es detecten àrees amb construccions i horts o jardins associats, que aporten estructures artificials (murs, runams, talussos) utilitzades com a refugi. Pel que fa a les observacions, al llarg del transecte s'han detectat *Tarentola mauritanica*, *Hemidactylus turcicus* i *Psammodromus algirus*, amb una clara associació de les dues espècies de

dragons als sectors amb major presència de construccions i estructures artificials, mentre *Psammodromus algirus* s'ha observat principalment als trams oberts i més naturals del recorregut. Les cites del 2025 confirmen l'ús continuat d'aquest mosaic d'ambients per part d'espècies tant antropòfiles com pròpies d'espais oberts mediterranis.

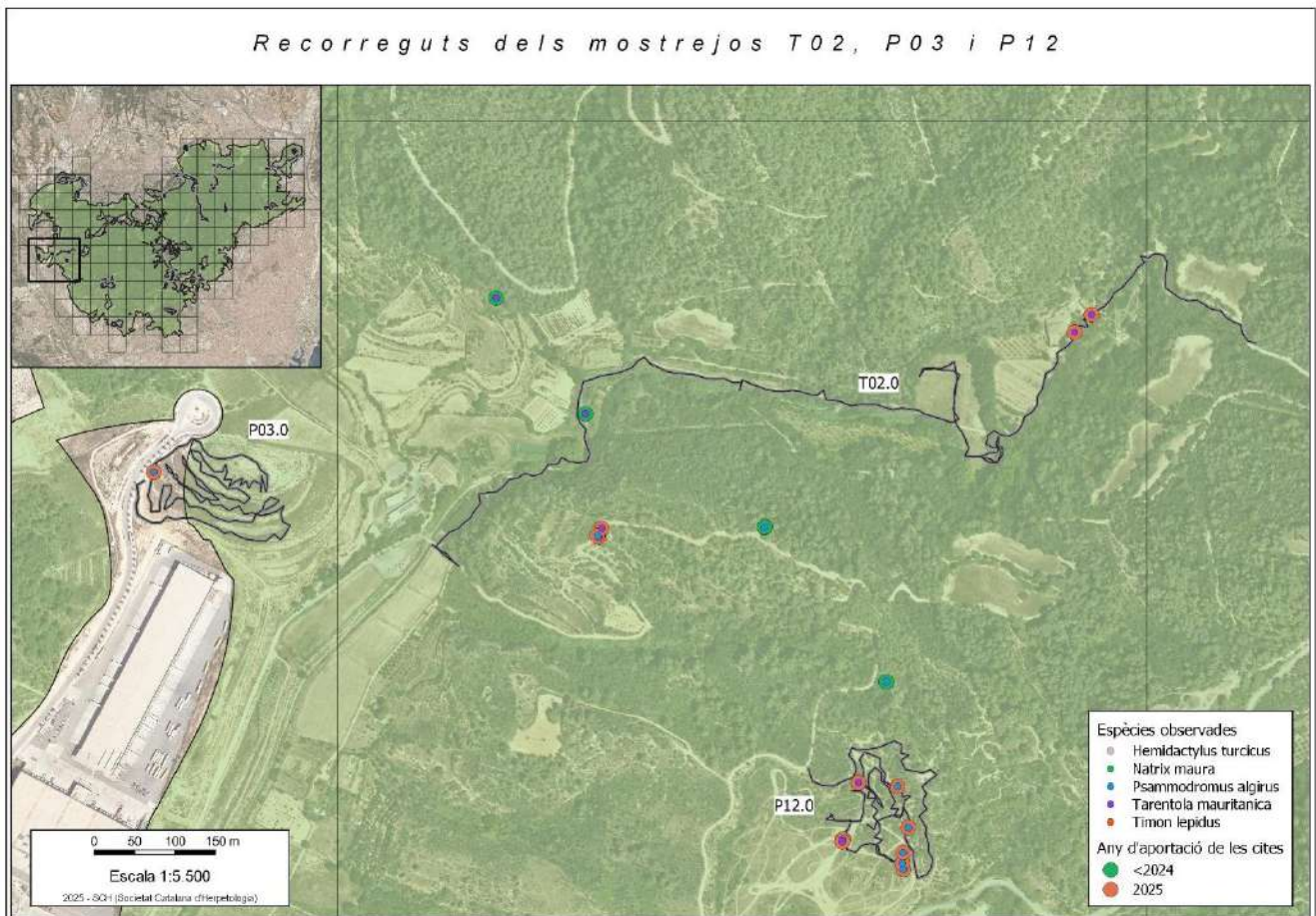

Figura 42. Recorregut de les unitats de seguiment T02, P03 i P12. El color central dels punts correspon a l'espècie citada. El color perimetral dels punts correspon a l'any de la cita (en verd el 2024, en taronja 2025).

El recorregut transcorre per un mosaic d'ambients dominat per conreus abandonats (87a) i pinedes de pi blanc amb sotabosc de màquia o garriga (42aa), amb presència de fruiterars de secà (45c) en alguns trams. Associat al torrent, es detecta vegetació de ribera dominada per canyissars i altres formacions helòfitas (53.1), amb presència puntual d'arbres de ribera, que generen ambients humits localitzats. Aquest conjunt genera un ambient obert i heterogeni, amb bons gradients de temperatura i zones de refugi als marges i a les transicions entre hàbitats. Les observacions registrades corresponen principalment a espècies termòfiles d'ambients

oberts, amb deteccions de *Psammodromus algirus*, *Podarcis liolepis* i *Tarentola mauritanica*, tant en punts del 2024 com del 2025.

La parcel·la P03 se situa majoritàriament sobre fruterars de secà (83a), amb prats herbassars i presència de basses temporànies, fet que incrementa notablement la diversitat de microhàbitats dins d'una superfície relativament reduïda. Es tracta d'un espai obert, amb elevada insolació i estructura favorable per a espècies oportunistes. En aquesta unitat s'han detectat sobretot espècies associades a ambients oberts, destacant *Psammodromus algirus*, amb observacions tant prèvies com noves durant el 2025. Anterior al 2025, sense citar, s'han detectat *Natrix astreptophora*, *Malpolon monspessulanus*, *Tarentola mauritanica* i *Hemidactylus turcicus*.

La parcel·la P12 correspon a una zona d'extracció i runam (86c), actualment ocupada parcialment per un circuit de motocross, amb sectors adjacents de conreus abandonats (87a) i pineda de pi blanc (42aa). L'espai presenta una forta alteració del sòl, amb abundància de substrats nus, talussos i acumulacions artificials, que poden actuar com a refugis puntuals. Les observacions registrades corresponen a espècies tolerants a ambients alterats i oberts, principalment *Tarentola mauritanica* i *Psammodromus algirus*, amb cites concentrades en els marges i zones pedregoses del recorregut.

Figura 43. Dragó comú.

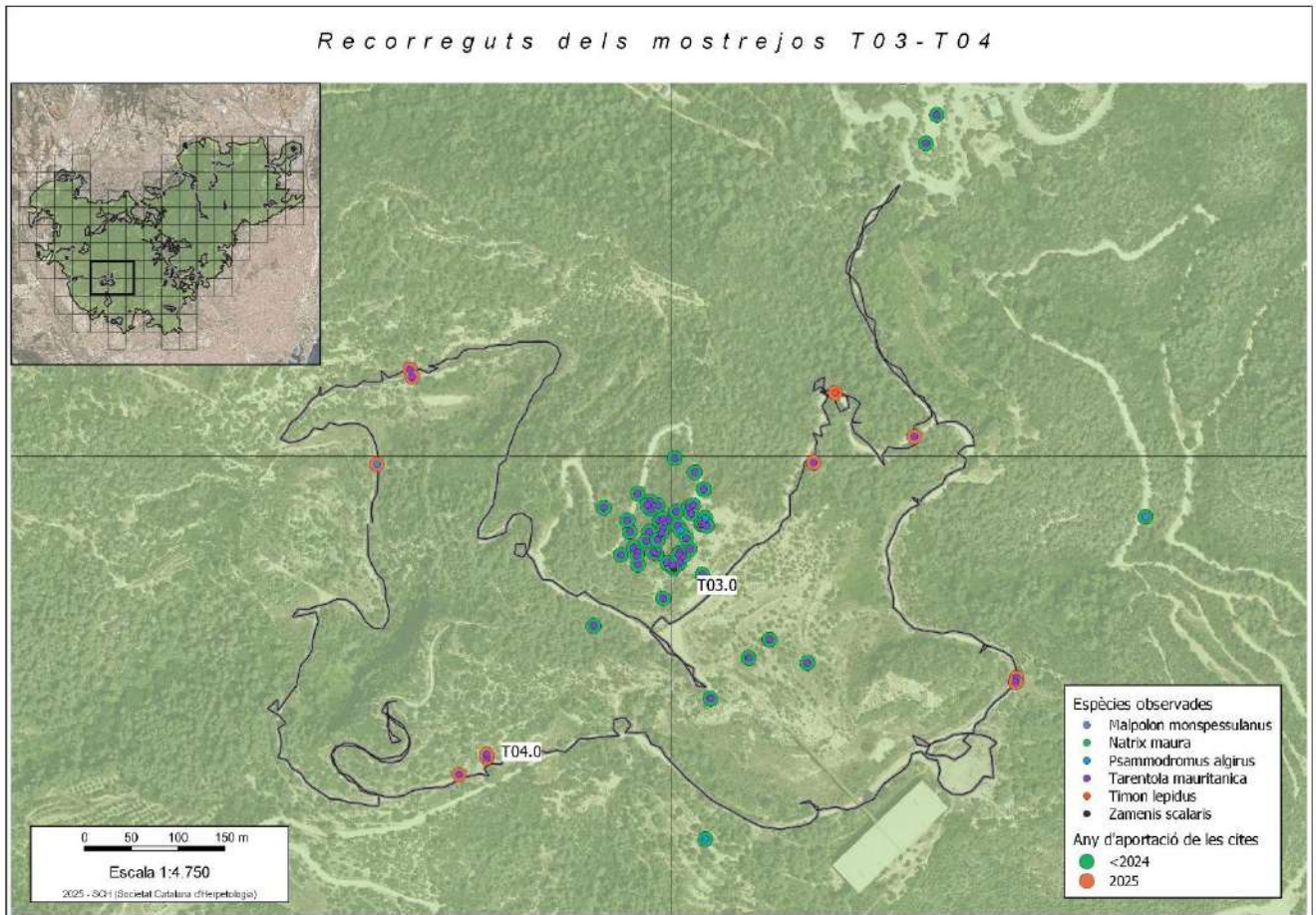

Figura 44. Recorregut de les unitats de seguiment T03 i T04. El color central dels punts correspon a l'espècie citada. El color perimetral dels punts correspon a l'any de la cita (en verd el 2024, en taronja 2025).

Els dos transectes recorren un conjunt d'hàbitats molt similars, dominats per ginestars de ginesta vera (32ac) que alternen amb pinedes de pi blanc amb sotabosc de màquia o garriga (42aa) i sectors d'alzinar de terra baixa (45c). En alguns trams apareixen àrees fortament alterades corresponents a antigues pedreres, explotacions d'àrids i zones de runam (86c), que generen ambients oberts, pedregosos i amb abundant refugi potencial. Al llarg del recorregut s'identifiquen diversos punts d'aigua temporanis, principalment petites depressions i basses estacionals, que aporten heterogeneïtat ambiental dins del mosaic forestal i arbustiu.

Pel que fa a les observacions herpetològiques, en ambdós transectes es detecten principalment espècies lligades a ambients oberts i marginals. Destaquen les nombroses cites de *Psammodromus algirus* i *Tarentola mauritanica*, especialment als sectors més oberts i alterats, així com observacions de *Malpolon monspessulanus*, *Timon lepidus* i *Zamenis scalaris* al llarg de pistes, clarianes i marges del recorregut. La presència de *Natrix maura* es concentra en l'entorn dels punts d'aigua temporanis identificats.

Les observacions corresponents a l'any 2025 inclouen cites de *Psammodromus algirus*, *Tarentola mauritanica* i *Timon lepidus*, repartides al llarg dels dos transectes.

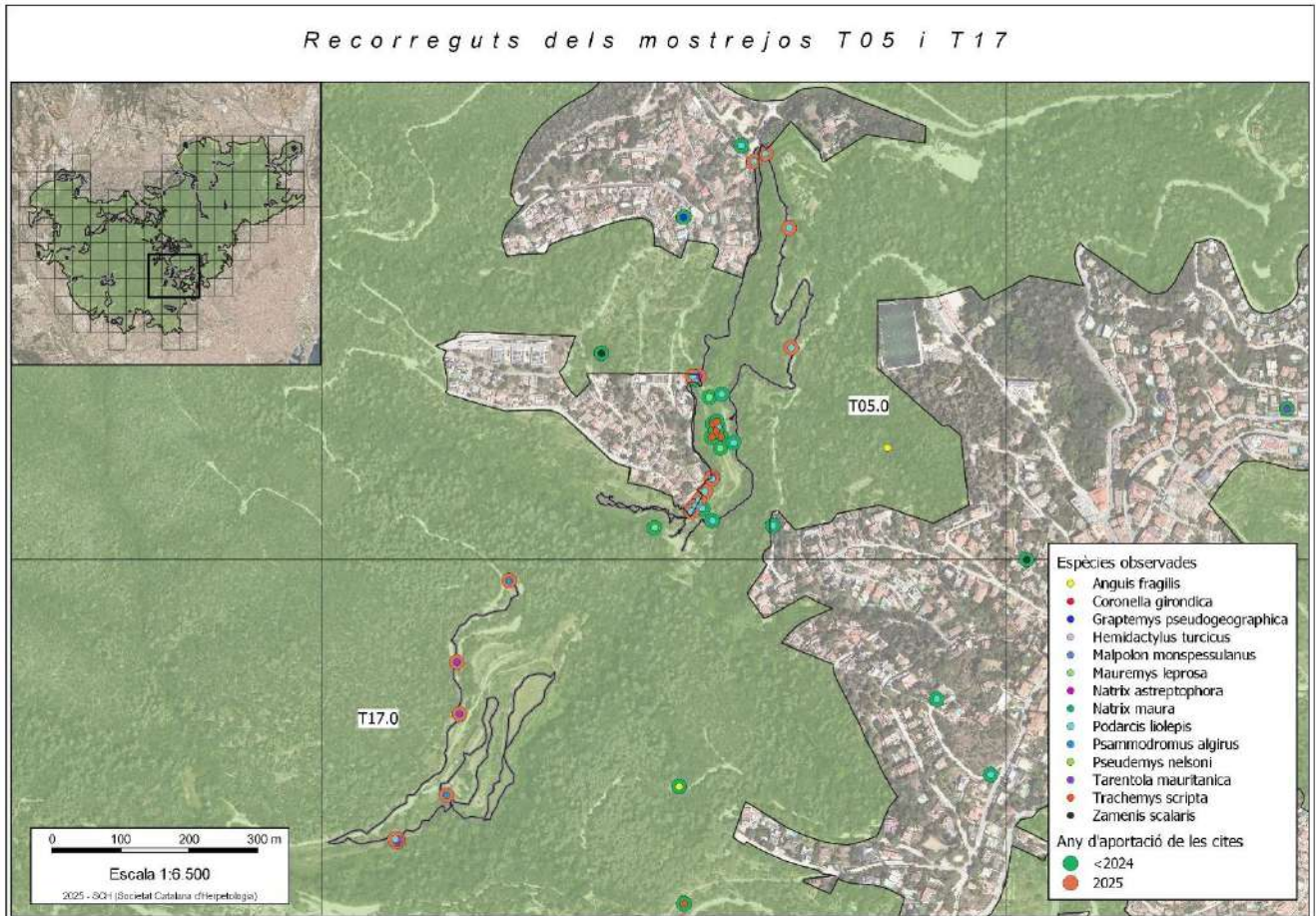

Figura 45. Recorregut de les unitats de seguiment T05 i T17. El color central dels punts correspon a l'espècie citada. El color perimetral dels punts correspon a l'any de la cita (en verd el 2024, en taronja 2025).

Els dos transectes se situen en un mosaic fortament condicionat per la presència humana, amb una combinació de pinedes de pi blanc amb sotabosc de màquia o garriga (42aa), conreus abandonats en diferents estadis de regeneració (87a) i àrees urbanitzades amb claps importants de vegetació natural (86b). Els recorreguts transcorren majoritàriament per l'entorn del Pantà de Vallvidrera i els seus accessos, una de les zones més freqüentades del parc, fet que genera una elevada pressió d'ús públic i una acumulació notable de cites històriques associades a aquest indret. La presència d'aigua permanent, marges amb vegetació natural i estructures artificials afavoreix la concentració d'observacions d'herpetofauna, especialment en els sectors més propers al pantà.

El conjunt de cites històriques associades a l'àmbit del pantà inclou un ventall ampli d'espècies, entre les quals destaquen *Anguis fragilis*, *Coronella girondica*, *Malpolon monspessulanus*, *Zamenis scalaris*, *Natrix maura*, *Natrix astreptophora*, *Mauremys leprosa*, així com diverses espècies exòtiques aquàtiques com *Trachemys scripta*, *Pseudemys nelsoni* i *Gratemys pseudogeographica*. També hi són freqüents espècies lligades a ambients antropitzats i marginals, com *Hemidactylus turcicus*, *Tarentola mauritanica*, *Podarcis liolepis* i *Psammodromus algirus*.

En canvi, les dades recollides durant el 2025 mostren una composició específica més reduïda. A la unitat T17, les observacions del 2025 es limiten a *Podarcis liolepis*, *Psammodromus algirus* i *Tarentola mauritanica*. A la unitat T05, les observacions del 2025 corresponen únicament a *Podarcis liolepis* i *Tarentola mauritanica*, detectades principalment en sectors propers a zones urbanitzades i marges amb cobertura vegetal discontinua.

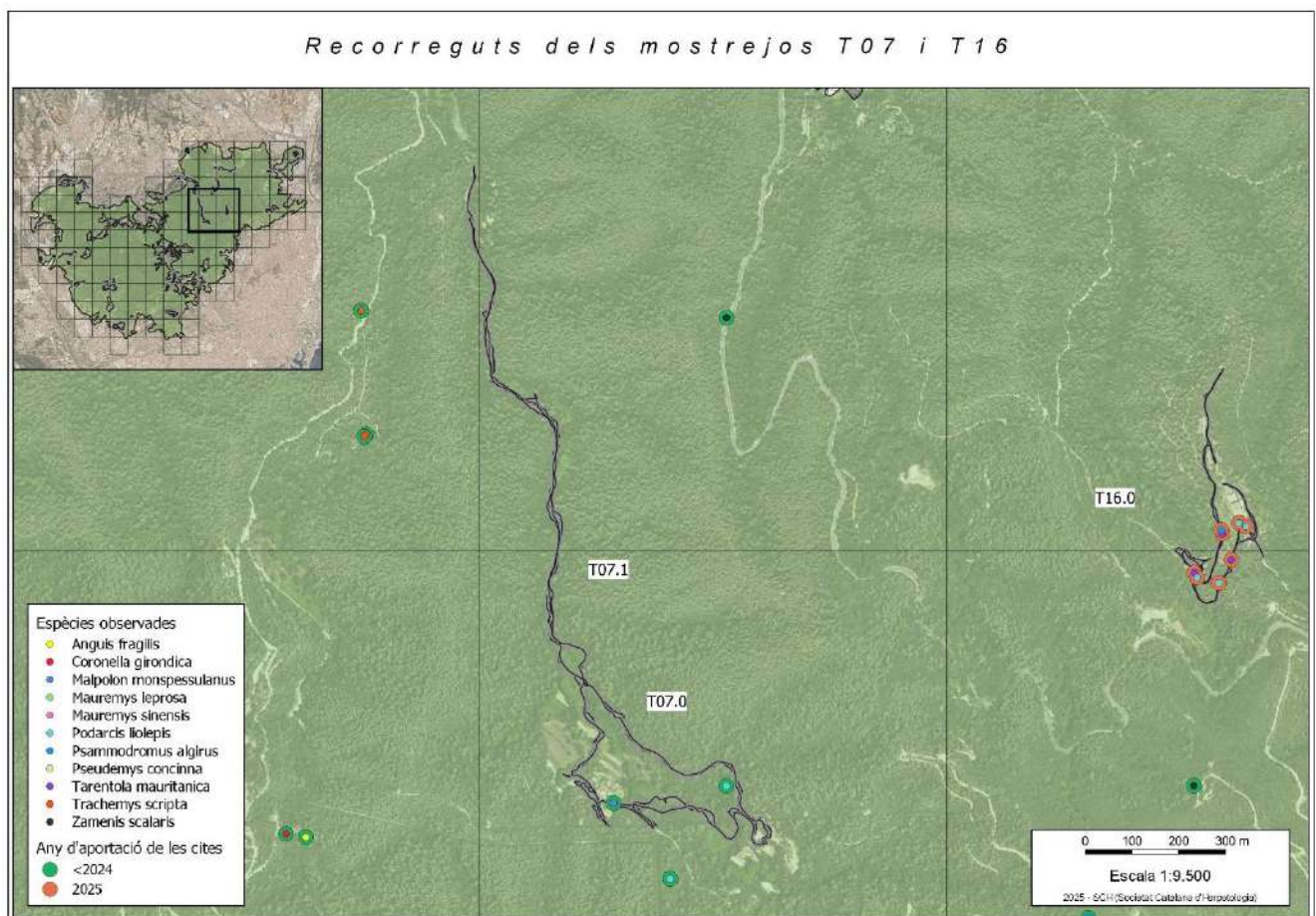

Figura 46. Recorregut de les unitats de seguiment T07 i T16. El color central dels punts correspon a l'espècie citada. El color perimetral dels punts correspon a l'any de la cita (en verd el 2024, en taronja 2025).

La unitat de seguiment T07 transcorre majoritàriament per un entorn dominat per pinedes de pi blanc amb sotabosc de màquia o garriga (42aa), combinades amb conreus herbacis extensius de secà (82c). El recorregut segueix en bona part una pista forestal amb presència puntual de plataners, travessa algun curs fluvial molt localitzat i inclou diverses estructures artificials associades a infraestructures i antics usos humans. Aquest mosaic genera una alternança de zones obertes, marges i petits ambients humits puntuals, que afavoreixen la presència d'espècies tant termòfiles com lligades a microhàbitats més frescals. Les observacions d'herpetofauna a T07, o a prop, inclouen *Podarcis liolepis*, *Psammodromus algirus*, *Tarentola mauritanica*, *Malpolon monspessulanus*, *Zamenis scalaris*, *Anguis fragilis* i diverses espècies de tortugues, tant autòctones com introduïdes (*Mauremys leprosa*, *Mauremys sinensis*, *Trachemys scripta* i *Pseudemys concinna*) que pertanyen al pantà de Can Borrell. El 2025 no s'han detectat rèptils.

La unitat de seguiment T16 se situa en un paisatge clarament estructurat al voltant de la masia de Can Valldaura i les seves terrasses agrícoles, que constitueixen l'element dominant de l'àrea. Aquestes terrasses, actualment en diferents estadis d'abandonament, es combinen amb pinedes de pi blanc (42aa), conreus abandonats (86a) i boscos mixtos d'alzina i roures de terra baixa i de l'estatge submontà (45d). Al llarg del recorregut s'observen nombrosos murs de pedra seca, estructures verticals, prats oberts, zones puntualment inundables i àmplies franges ecotonals entre ambients oberts i forestals, configurant un mosaic d'hàbitats molt heterogeni. Totes les observacions registrades en aquesta unitat corresponen a l'any 2025. Les espècies detectades han estat exclusivament *Podarcis liolepis*, *Psammodromus algirus* i *Tarentola mauritanica*, amb cites repartides principalment en les terrasses agrícoles, els murs de pedra i els sectors oberts i ecotonals associats a l'entorn de la masia.

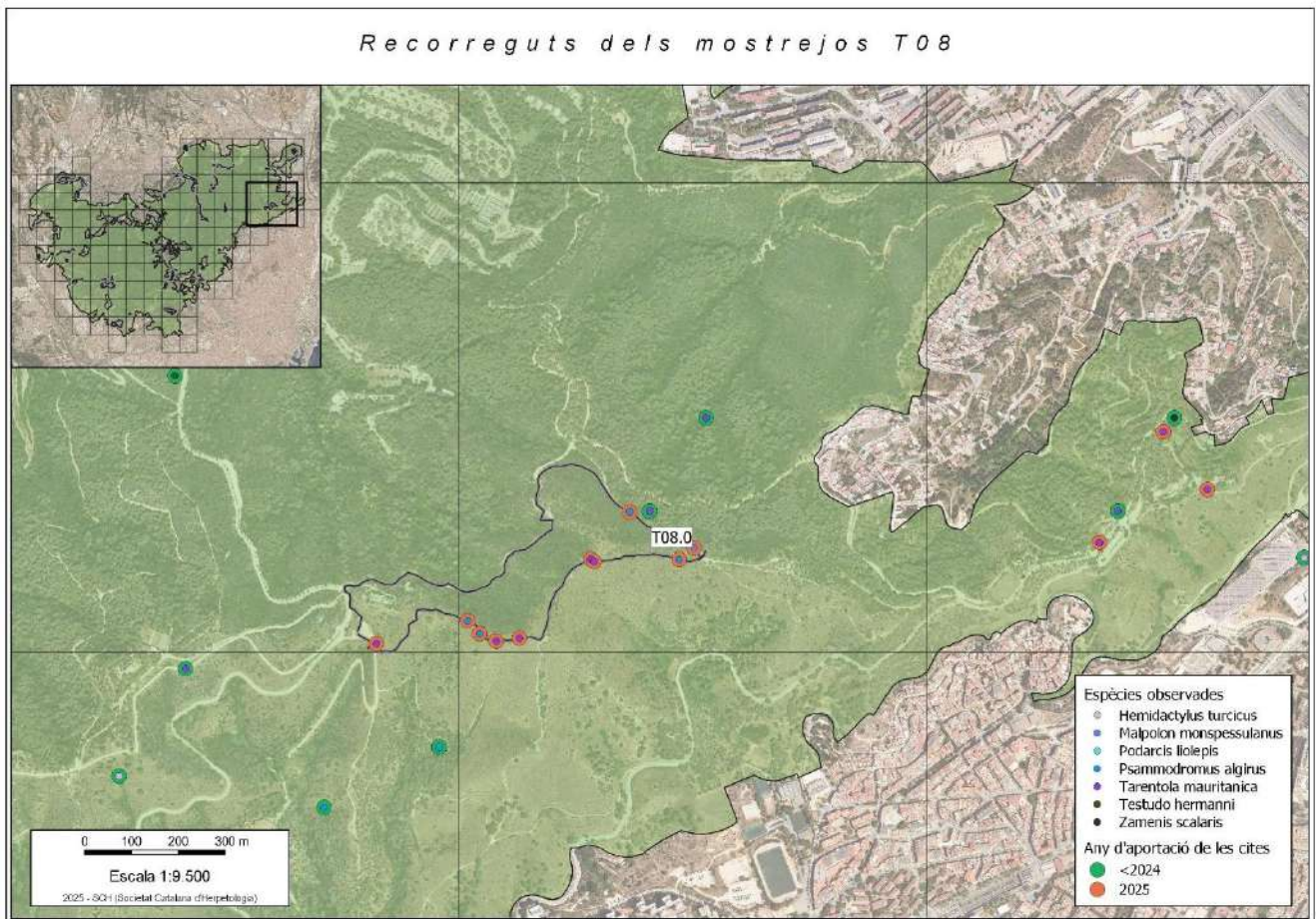

Figura 47. Recorregut de la unitat de seguiment T08. El color central dels punts correspon a l'espècie citada. El color perimetral dels punts correspon a l'any de la cita (en verd el 2024, en taronja 2025).

La unitat de seguiment T08 recorre un sector dominat per un mosaic de matollars mediterranis i masses forestals de terra baixa. Els hàbitats principals corresponen a ginestars de ginesta vera (*Spartium junceum*) propis de contrades mediterrànies (32ac), matollars silicícoles de terra baixa (32n) i alzinars o màquies de *Quercus ilex* (45c). El recorregut transcorre per pistes i camins forestals amb cert desnivell, amb alternança d'espais oberts i sectors més tancats, i una clara transició cap a àrees més degradades als marges de la unitat, fet que genera nombroses zones ecotonals.

Les observacions d'herpetofauna es concentren principalment al llarg del recorregut del transecte i corresponen sobretot a espècies típiques d'ambients oberts i de matollar, com *Podarcis liolepis*, *Psammodromus algirus* i *Tarentola mauritanica*, amb cites tant del 2024 com del 2025. El 2025 s'ha citat per primera vegada la *Malpolon monspessulanus*. Les citacions de *Hemidactylus turcicus*, *Zamenis scalaris* i *Testudo hermanni* apareixen molt allunyades del recorregut principal del transecte i no es consideren representatives de la unitat de seguiment, quedant restringides a observacions puntuals i marginals.

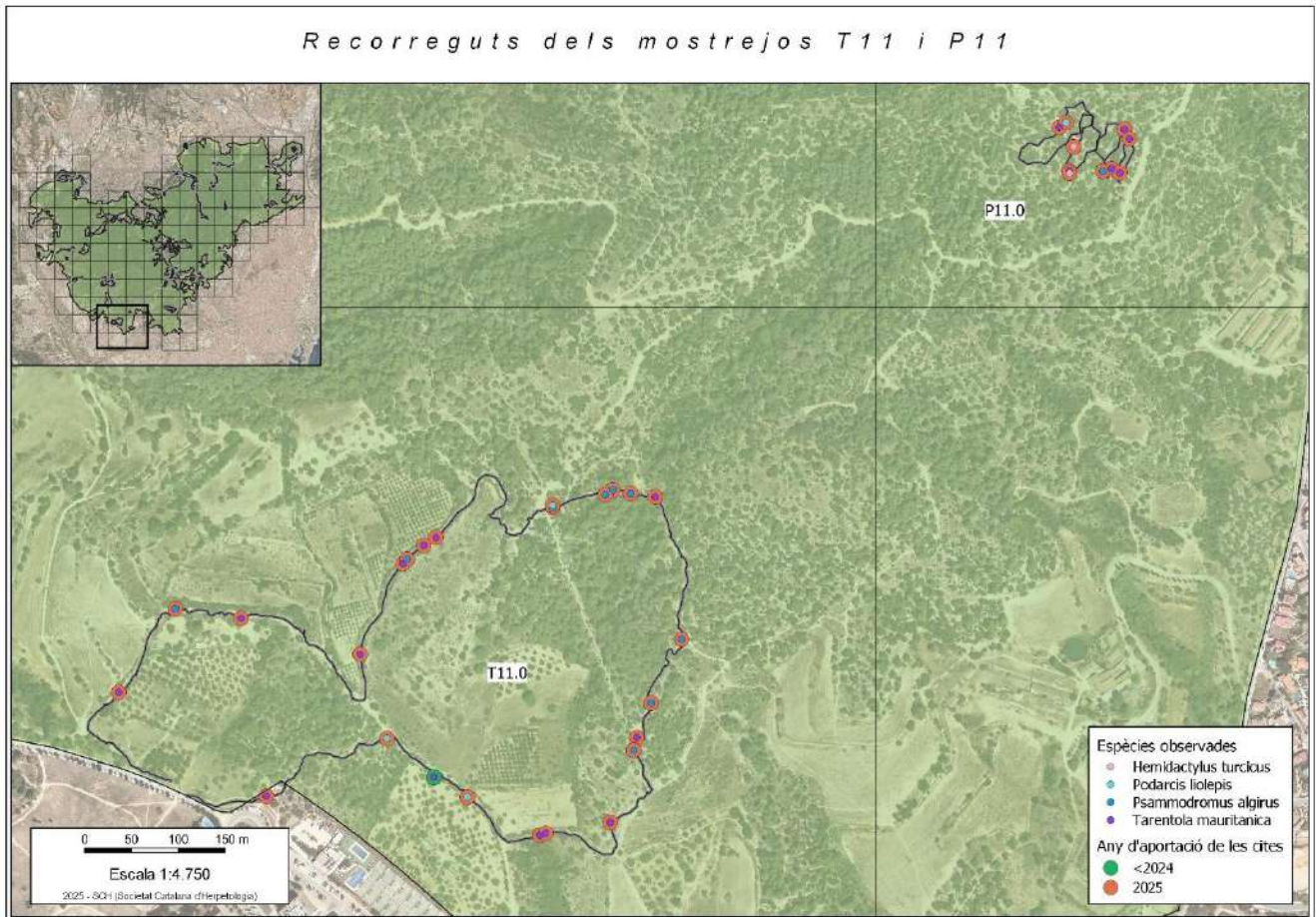

Figura 48. Recorregut de les unitats de seguiment T11 i P11. El color central dels punts correspon a l'espècie citada. El color perimetral dels punts correspon a l'any de la cita (en verd el 2024, en taronja 2025).

La unitat de seguiment T11 se situa en un paisatge clarament agroforestal, dominat per fruiterars alts de secà (83a), principalment conreus d'oliveres (*Olea europaea*), ametllers (*Prunus dulcis*) i garrofers (*Ceratonia siliqua*). Aquests espais agrícoles s'intercalen amb pinedes de pi blanc amb sotabosc de brolles silícioles de terra baixa (42ac) i sectors de conreus herbacis extensius de secà (82c), generant un mosaic molt heterogeni. El recorregut transcorre majoritàriament per camins rurals i marges agrícoles, amb abundància de vores assolellades, estructures lineals i punts de transició entre conreu i bosc, que afavoreixen la presència d'espècies termòfiles.

Les observacions d'herpetofauna corresponen majoritàriament a espècies pròpies d'ambients oberts i agrícoles, amb predomini de *Podarcis liolepis*, *Psammodromus algirus* i *Tarentola mauritanica*. Totes les cites són del 2025, a excepció d'una observació puntual de *Tarentola mauritanica* anterior a aquest any.

La parcel·la P11 presenta un ambient més homogeni, dominat per ginestars de ginesta vera (*Spartium junceum*) típics de contrades mediterrànies (32ac), combinats amb conreus herbacis extensius de secà (82c). Es tracta

d'un espai obert, amb vegetació arbustiva mitjana i clara influència agrícola, on els marges, els camins i les zones amb sòl nu generen microhàbitats favorables per a la fauna rèptil.

En aquesta parcel·la, les observacions es concentren exclusivament en el període de 2025 i corresponen principalment a *Podarcis liolepis*, *Hemidactylus turcicus* i *Tarentola mauritanica*, amb presència puntual de *Psammmodromus algirus*. L'absència de cites anteriors reforça el caràcter recent de les dades recollides en aquesta unitat de seguiment.

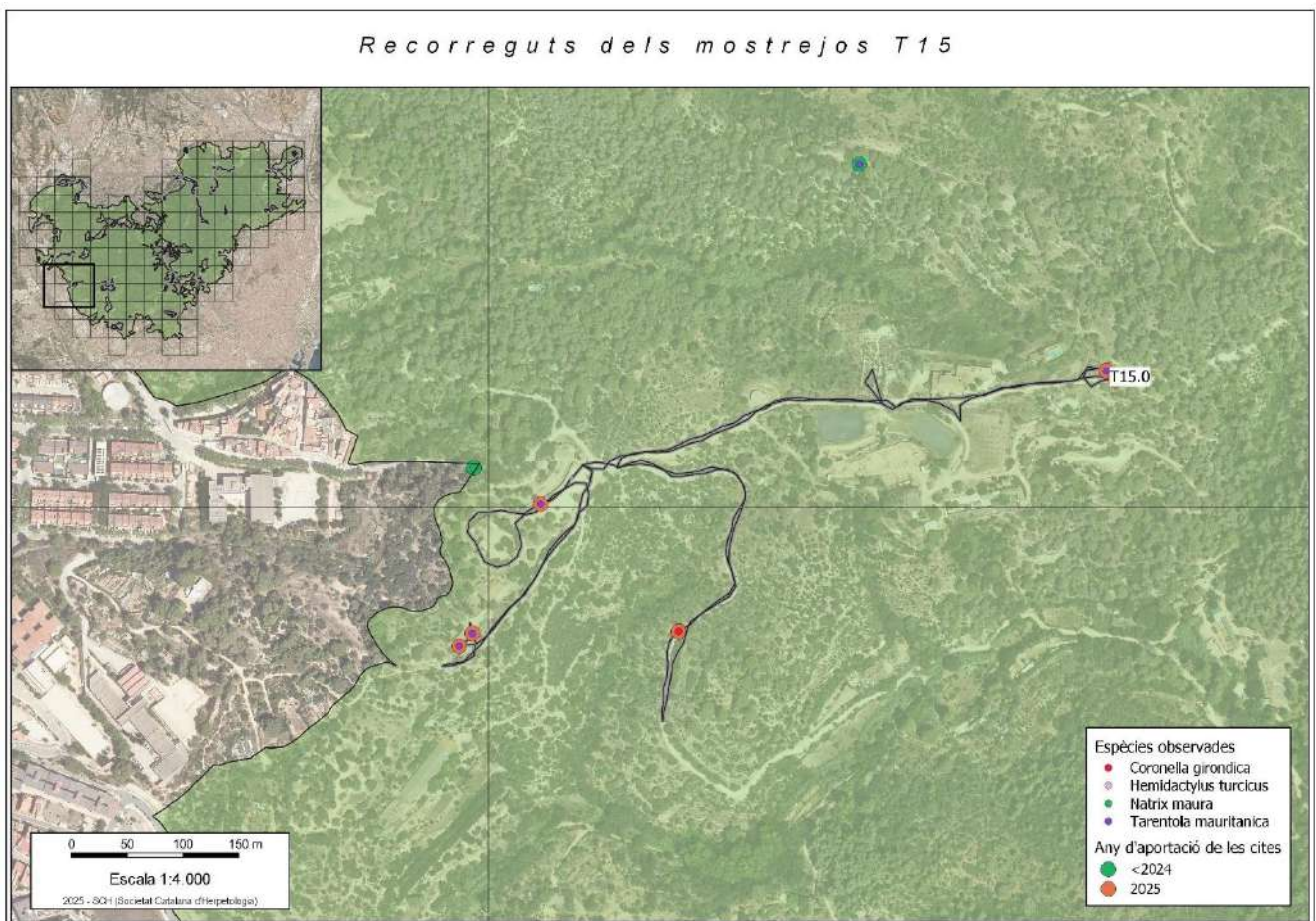

Figura 49. Recorregut de la unitat de seguiment T15. El color central dels punts correspon a l'espècie citada. El color perimetral dels punts correspon a l'any de la cita (en verd el 2024, en taronja 2025).

La unitat de seguiment T15 es desenvolupa en un entorn dominat per conreus abandonats (87a) i ginestars de ginesta vera (*Spartium junceum*) típics de les contrades mediterrànies (32ac). Es tracta d'un paisatge relativament obert, amb mosaic de matollar, antics camps en procés de colonització vegetal i una xarxa de

camins i pistes que estructurin el recorregut. La proximitat d'àrees urbanitzades i d'antigues infraestructures agrícoles aporta elements artificials que generen refugis potencials per a diverses espècies de rèptils.

Les observacions d'herpetofauna corresponen principalment a *Coronella girondica*, *Hemidactylus turcicus* i *Tarentola mauritanica*. Cal destacar que les cites de *Coronella girondica* se solapen espacialment amb observacions de *Hemidactylus turcicus* i *Tarentola mauritanica*, totes elles associades a una antiga cisterna agrícola. Aquesta estructura, actualment en desús, funciona com una trampa de caiguda, fet que explica la concentració d'individus detectats en aquest punt concret.

La presència de *Natrix maura* és molt puntual i correspon a una observació allunyada del recorregut principal, per la qual cosa no es considera representativa de l'hàbitat dominant de la unitat. La major part de les cites s'han realitzat durant el 2025, amb alguna observació anterior aïllada.

Figura 50. Serp llisa meridional rescatada.

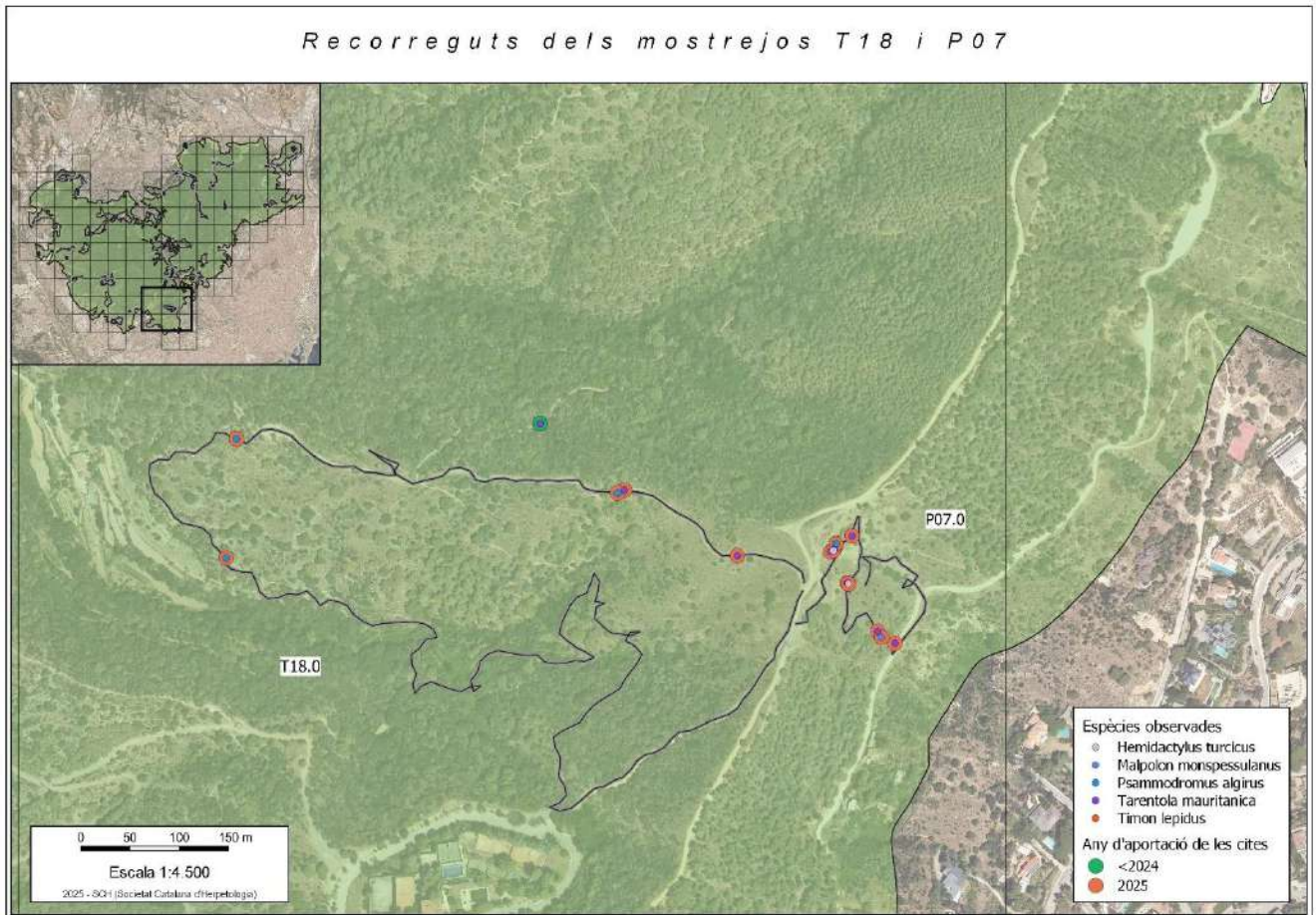

Figura 51. Recorregut de les unitats de seguiment T18 i P07. El color central dels punts correspon a l'espècie citada. El color perimetral dels punts correspon a l'any de la cita (en verd el 2024, en taronja 2025).

Les unitats de seguiment T18 i P07 se situen en un mosaic dominat per ginestars de ginesta vera (*Spartium junceum*) propis de les contrades mediterrànies (32ac) i pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*) amb escàs o nul sotabosc llenyós (42ad). Aquest paisatge forestal obert es veu interromput localment per àrees urbanitzades amb claps rellevants de vegetació natural (86b), especialment a l'entorn de la parcel·la P07, fet que genera una transició clara entre ambients naturals i zones antropitzades.

El recorregut del transecte T18 discorre principalment per zones forestals relativament contínues, amb estructura oberta i presència de clarianes, mentre que la parcel·la P07 se situa més pròxima a l'entorn urbà, amb major abundància d'elements artificials i marges alterats que actuen com a refugi per a espècies termòfiles.

Les observacions d'herpetofauna inclouen *Timon lepidus*, *Psammodromus algirus*, *Malpolon monspessulanus*, *Hemidactylus turcicus* i *Tarentola mauritanica*. Pràcticament totes les cites corresponen a l'any 2025, a excepció d'una observació antiga de *Tarentola mauritanica*.

5. DISCUSSIÓ I CONCLUSIONS

5.1. Recopilació de dades i establiment del seguiment

El present treball constitueix el primer intent recent de sistematitzar el coneixement sobre els rèptils del Parc Natural de la Serra de Collserola mitjançant un programa de seguiment estructurat. La combinació d'una revisió exhaustiva de fonts històriques i bases de dades amb un mostreig de camp estandarditzat durant el 2025 ha permès actualitzar de manera significativa la informació disponible, reduint buits espacials i aportant dades recents en sectors poc prospectats.

L'anàlisi de les dades històriques posa de manifest un fort biaix associat a l'accessibilitat i a la freqüentació humana, amb una concentració molt elevada de cites en determinades quadrícules UTM. Les dades obtingudes durant el 2025 permeten corregir parcialment aquest biaix i aporten una visió més representativa de la distribució real de la comunitat de rèptils al conjunt del parc.

El disseny inicial del seguiment, basat en una xarxa combinada de transectes i parcel·les, s'ha mostrat adequat com a fase exploratòria. La selecció dirigida de les unitats, basada en criteris ecològics i estructurals, ha permès maximitzar la detecció d'espècies en un context territorial majoritàriament forestal i amb baixa detectabilitat inherent.

5.2. Resultats generals i observacions rellevants

Els resultats confirmen el predomini d'espècies generalistes i àmpliament distribuïdes, especialment *Tarentola mauritanica*, *Podarcis liolepis* i *Psammotromus algirus*, que concentren la major part de les observacions del 2025. Aquest patró és coherent amb la seva elevada abundància relativa, la seva plasticitat ecològica i la seva afinitat per ambients oberts, ecotonals i antropitzats.

Malgrat aquest predomini, el mostreig ha permès confirmar la presència actual d'espècies amb distribució fragmentada o poblacions aparentment reduïdes, com *Timon lepidus*, *Anguis fragilis*, *Coronella girondica* o *Malpolon monspessulanus*, així com ampliar la seva distribució coneguda dins del parc. Aquest fet reforça el valor del seguiment com a eina per detectar nuclis residuals o àrees clau per a la conservació.

Les observacions mostren de manera consistent que la major part de les deteccions es produeixen en marges de camins, pistes forestals, talussos, murs de pedra seca, terrasses agrícoles i altres zones de transició entre ambients oberts i forestals. Aquestes estructures actuen com a elements funcionals clau per a la comunitat de rèptils en un paisatge forestal dens com el de Collserola.

5.3. Avaluació de les unitats de seguiment

L'anàlisi detallada de les unitats de seguiment posa de manifest una elevada heterogeneïtat en el rendiment herpetològic. Algunes unitats han mostrat un potencial clar, tant pel nombre d'espècies detectades com per la presència d'espècies d'interès de conservació o per la recurrència de les observacions. És el cas, entre d'altres, de les unitats P01, T06, P02, P04, T14, T09, T13, P05, P08, P03, T02, T03, T04, T05, T16, T11 i P11.

Aquestes unitats comparteixen, en la majoria dels casos, una estructura de mosaic amb presència d'espais oberts, marges agrícoles, talussos, murs de pedra seca, punts d'aigua o transicions entre bosc i ambients oberts. En canvi, les unitats dominades per masses forestals contínues i amb escassa heterogeneïtat estructural han presentat una detectabilitat molt baixa, fins i tot en presència potencial d'espècies.

Destaquen també algunes observacions singulars amb implicacions de gestió, com la detecció de trampes de caiguda accidentals associades a estructures agrícoles abandonades, que poden actuar com a focus de mortalitat no intencionada per a rèptils i altres vertebrats.

5.4. Transectes versus parcel·les: viabilitat metodològica a Collserola

L'experiència acumulada durant aquest primer any de seguiment permet fer una valoració crítica de l'ús de transectes i parcel·les en el context específic del Parc Natural de la Serra de Collserola. Tot i que ambdues metodologies són teòricament complementàries, els resultats obtinguts suggereixen que el seguiment mitjançant transectes presenta avantatges clars en aquest entorn.

Els rèptils del parc es detecten majoritàriament en camins, pistes forestals, marges, talussos i zones ecotonals, és a dir, en estructures lineals que concentren tant activitat biològica com facilitat de prospecció. En aquest sentit, els transectes permeten recórrer gradients ambientals amplis, integrar diferents microhàbitats en una sola unitat de mostreig i maximitzar la probabilitat de detecció amb un esforç relativament constant.

Per contra, l'establiment de parcel·les homogènies, transitables, representatives i amb una superfície suficient resulta especialment complex a Collserola. El caràcter forestal del parc, la densitat de la vegetació, la manca d'espais oberts extensos i continus, i la fragmentació del territori dificulten la definició de parcel·les que compleixin els requisits metodològics ideals. En molts casos, les parcel·les tendeixen a incloure hàbitats poc favorables o amb una detectabilitat molt baixa, fet que limita el seu rendiment.

A partir d'aquesta constatació, es considera pertinent replantejar el paper de les parcel·les dins del programa de seguiment, prioritzant els transectes com a eina principal i reservant les parcel·les a ambients molt concrets (zones humides, basses, espais agrícoles residuals) on aquesta metodologia pugui aportar informació rellevant i comparable en el temps. En aquest sentit, es proposa la transformació de la parcel·la P05 en transecte, atès el seu caràcter clarament lineal associat al curs fluvial.

5.5. Perspectives de continuïtat i ampliació del seguiment

Els resultats obtinguts durant el 2025 confirmen la viabilitat i la utilitat del seguiment de rèptils al Parc Natural de la Serra de Collserola, però també posen de manifest la necessitat d'una continuïtat temporal per poder extreure conclusions robustes sobre tendències poblacionals. En aquest sentit, el projecte es concep com un procés adaptatiu i dinàmic.

De cara al 2026, es preveu repetir les visites a aquelles unitats de seguiment que han mostrat un major potencial i han aportat observacions rellevants, consolidant-les com a punts clau del programa. Paral·lelament, es planteja la prospecció de noves zones poc conegudes o històricament infrarepresentades, amb l'objectiu d'ampliar el coneixement de la distribució real dels rèptils al parc i detectar possibles nuclis poblacionals no documentats fins ara.

5.6. Conclusions generals

1. El projecte ha permès establir les bases del primer programa sistemàtic de seguiment de rèptils al Parc Natural de la Serra de Collserola, integrant dades històriques i mostreig de camp estandarditzat.
2. La comunitat de rèptils del parc està dominada per espècies generalistes i àmpliament distribuïdes, però es confirma la presència actual d'espècies d'interès de conservació amb distribució fragmentada.
3. Els ambients ecotonals, marges de camins, zones obertes i estructures artificials emergeixen com a elements clau per a la detecció i la persistència de moltes espècies de rèptils en un context forestal tancat.
4. Els transectes s'han mostrat com la metodologia més eficient i viable per al seguiment de rèptils a Collserola, mentre que les parcel·les presenten limitacions importants en aquest context territorial.

5. El seguiment ha permès identificar un conjunt d'unitats prioritàries que es proposa mantenir i reforçar en els propers anys, així com la necessitat d'explorar noves zones per millorar el coneixement global del parc.
6. La continuïtat del projecte a partir del 2026, amb un enfocament adaptatiu, serà clau per detectar tendències poblacionals, avaluar l'efecte de la gestió del territori i orientar futures mesures de conservació dels rèptils al Parc Natural de la Serra de Collserola.

6. FONTS D'INFORMACIÓ I BIBLIOGRAFIA CONSULTADA

Abreu, M. C., Oliveira, M. E., Sousa-Silva, R., & Honrado, J. P. (2021). Hedgerows as biodiversity reservoirs in Mediterranean agricultural landscapes. *Agriculture, Ecosystems & Environment*, 305, 107182.

AHE (Asociación Herpetológica Española). (2007). *Diseño y aplicación del sistema de seguimiento de los grupos biológicos de anfibios y reptiles*. Ministerio de Medio Ambiente.

Amo, L., López, P., & Martín, J. (2006). Natural history and conservation of the Iberian wall lizard: Habitat use, behavior and responses to disturbance. *Canadian Journal of Zoology*, 84(6), 938–946.

Castilla, A. M., & Bauwens, D. (1991). Thermal biology, flight behaviour and elevational distribution of the lizard *Podarcis hispanica*. *Oecologia*, 84(2), 247–253.

Cheylan, M. (1988). Les peuplements de lézards méditerranéens et la garrigue: Effets des modifications du milieu. *Bulletin de la Société Herpétologique de France*, 46, 1–12.

Díaz, J. A., & Carrascal, L. M. (1991). Regional distribution of a Mediterranean lizard: Influence of habitat cues and prey abundance. *Journal of Biogeography*, 18(3), 291–297.

Fernández, C., & Azcárate, F. M. (2010). The effects of grazing intensity on Mediterranean shrubland reptiles. *Journal of Applied Ecology*, 47(3), 691–700.

García-Salmerón, A., Carbonell-Morales, G., Torres-Oriols, N., Martínez-Silvestre, A., Baena-Crespo, O., Mora-Rueda, C., Melero, J. A., Loras-Ortí, F., Valera-Florensa, J., Rivera, X., & Maluquer-Margalef, J. (2024). *Guia dels rèptils de Catalunya*. Cossetània Edicions.

García-Salmerón, A., Maluquer-Margalef, J., Antolín Navarro, G., & Pujol-Buxó, E. (2025). *Seguiment de la població amfíbia del Parc Natural de la Serra de Collserola*. Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola.

Garden, J. G., McAlpine, C. A., Possingham, H. P., & Jones, D. N. (2007). Habitat structure is more important than vegetation composition for local-level management of native terrestrial reptiles in agricultural landscapes. *Biodiversity and Conservation*, 16, 2135–2155.

Guillaume, C.-P. (1975). Densités, biomasses et organisations spatiales des populations de reptiles en région méditerranéenne. *Bulletin de la Société Zoologique de France*, 100, 131–146.

Heyer, W. R., Donnelly, M. A., McDiarmid, R. W., Hayek, L.-A. C., & Foster, M. S. (1994). *Measuring and monitoring biological diversity: Standard methods for amphibians*. Smithsonian Institution Press.

Luiselli, L. (1995). The ecology of snakes in Mediterranean habitats. *Acta Oecologica*, 16(4), 375–385.

Martín, J., & López, P. (1995). Influence of habitat structure on the escape tactics of the lizard *Psammotromus algirus*. *Canadian Journal of Zoology*, 73(6), 1067–1071.

Mateo, J. A., & Cheylan, M. (1997). *Timon lepidus*. In J. M. Pleguezuelos (Ed.), *Distribución y conservación de los anfibios y reptiles en España y Portugal* (pp. 234–237). Universidad de Granada.

Pleguezuelos, J. M., Márquez, R., & Lizana, M. (Eds.). (2002). *Atlas y Libro Rojo de los Anfibios y Reptiles de España*. Dirección General de Conservación de la Naturaleza – AHE.

Salvador, A., & Pleguezuelos, J. M. (2002). *Reptiles españoles: Identificación, historia natural y distribución*. Canseco Editores.

Santos, X., & Poquet, J. M. (2010). Ecological succession and habitat preferences of Mediterranean reptiles after fire. *Amphibia-Reptilia*, 31(1), 1–12.

Societat Catalana d'Herpetologia. (2020). *Atles dels amfibis i rèptils de Catalunya 2015–2020*.

Societat Catalana d'Herpetologia. (2024). *Dades de distribució d'herpetofauna de Catalunya*.

Whitfield, S. M., & Donnelly, M. A. (2006). Effects of habitat modification on reptile communities. *Biological Conservation*, 128(1), 1–12.

7. ANNEXOS

7.1. Mapes de presència dels rèptils del Parc

Tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*)

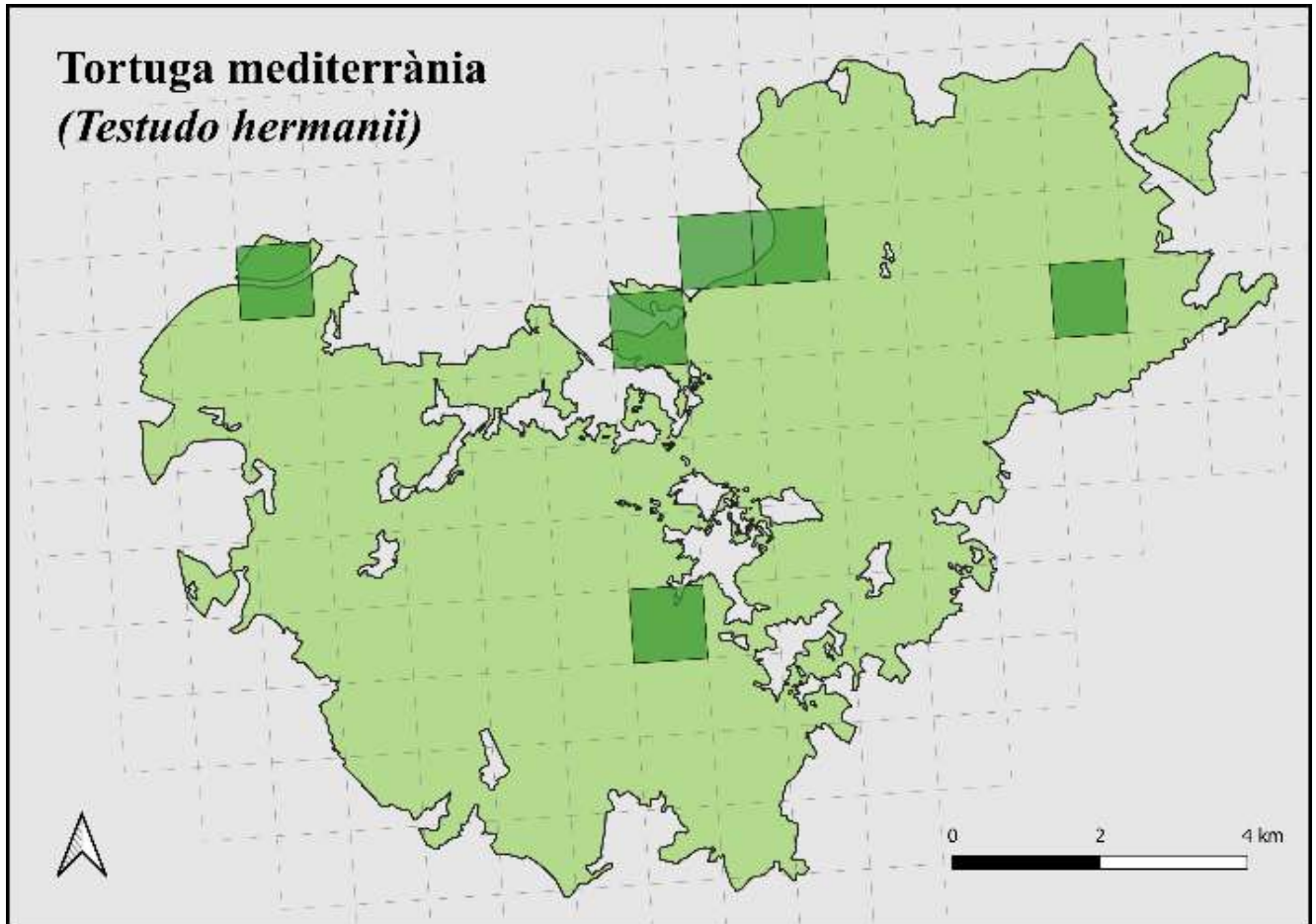

Figura 52. Mapa de distribució de *T. hermanni* al PN de la Serra de Collserola.

La tortuga mediterrània (*T. hermanni*) és una espècie lligada al clima mediterrani que pot ocupar gairebé qualsevol tipus d'hàbitat dins d'aquesta regió climàtica. Presenta una preferència per les zones d'ecotò o en estadis primerencs de la successió vegetal, així doncs, acostuma a ocupar màquies, brolles obertes amb clapes d'herbassar, olivars abandonats, suredes i pinedes. Durant els mesos més càlids acostuma a refugiar-se de la calor en cursos d'aigua i zones més humides i ombrívoles.

Les cites de tortuga mediterrània al parc de Collserola es troben concentrades al límit del parc amb el municipi de St. Cugat del Vallès, als entorns de la Torre Negra.

S'han realitzat estudis poblacionals recents (2024) a Collserola específics per a aquesta espècie per part de la Societat Catalana d'Herpetologia i s'ha conclòs que les poblacions actuals presenten pocs individus i difícilment constituïràn poblacions viables. A més a més, la naturalesa forestal del parc natural porta a pensar que difícilment hi podrà haver poblacions viables tampoc a l'interior del parc, com a molt, individus esparsos fruit d'alliberaments o dispersions puntuals des d'aquestes poblacions incipients situades al límit del parc.

Tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*)

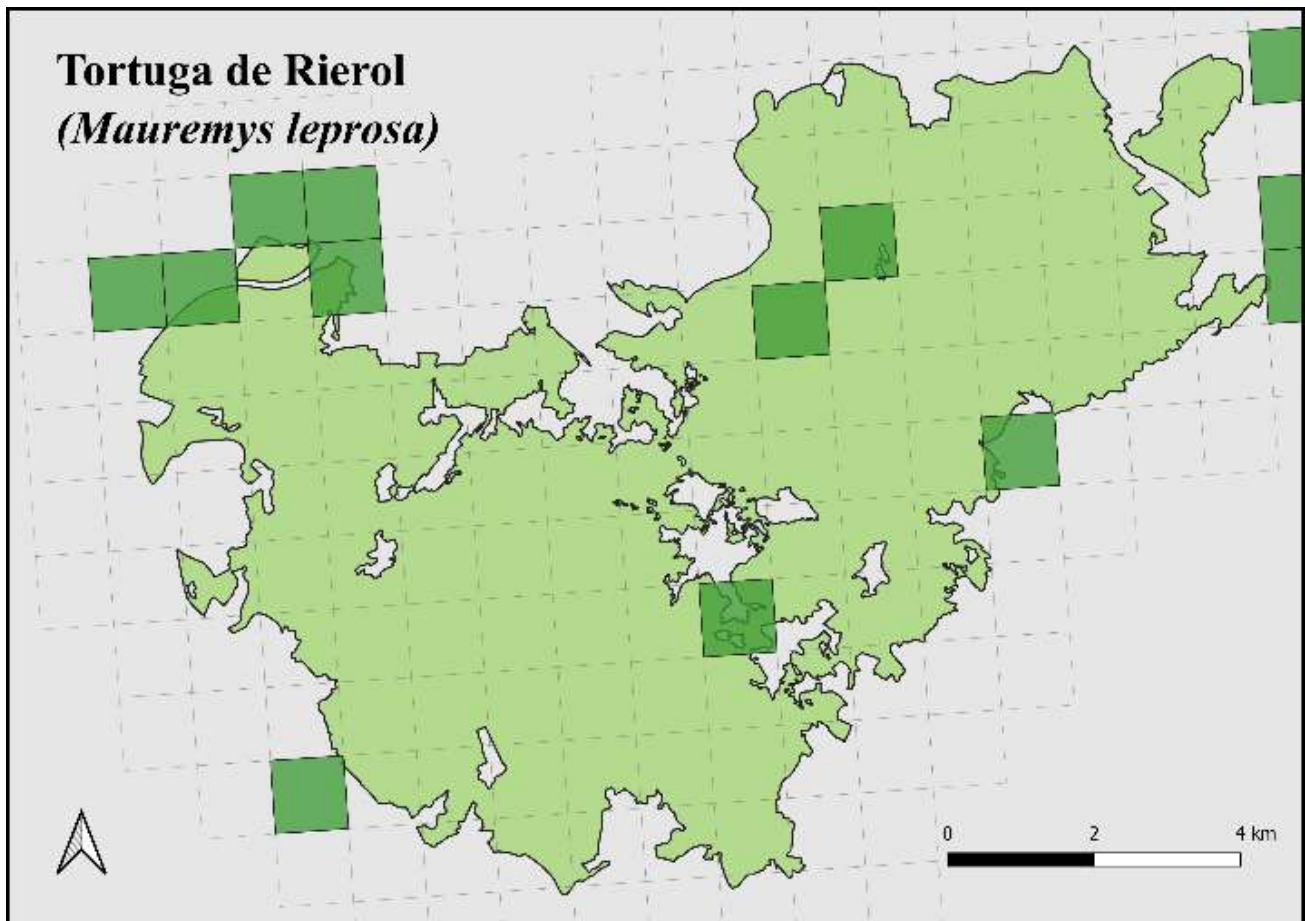

Figura 53. Mapa de distribució de *M. leprosa* al PN de la Serra de Collserola.

La tortuga de rierol (*M. leprosa*) viu en zones amb presència de masses d'aigua sense o amb poc corrent, de règim hídric permanent i amb abundant vegetació aquàtica. Malgrat això, pot suportar temporades d'estassada estival. Sol estar lligada a zones tèrmiques, evitant les zones fredes i excessivament humides i pot suportar de forma efectiva cert grau de contaminació ambiental.

La seva població al parc es troba concentrada als límits del parc amb St. Cugat del Vallès, amb Castellbisbal i al pantà de Vallvidrera doncs són espais que presenten punts d'aigua relativament favorables. Al poder suportar un cert grau d'antropització del medi no es descarta que es puguin trobar en altres masses d'aigües permanents que hi hagi al parc.

S'han trobat cites recents d'aquesta espècie al llarg del parc.

Dragó rosat (*Hemidactylus turcicus*)

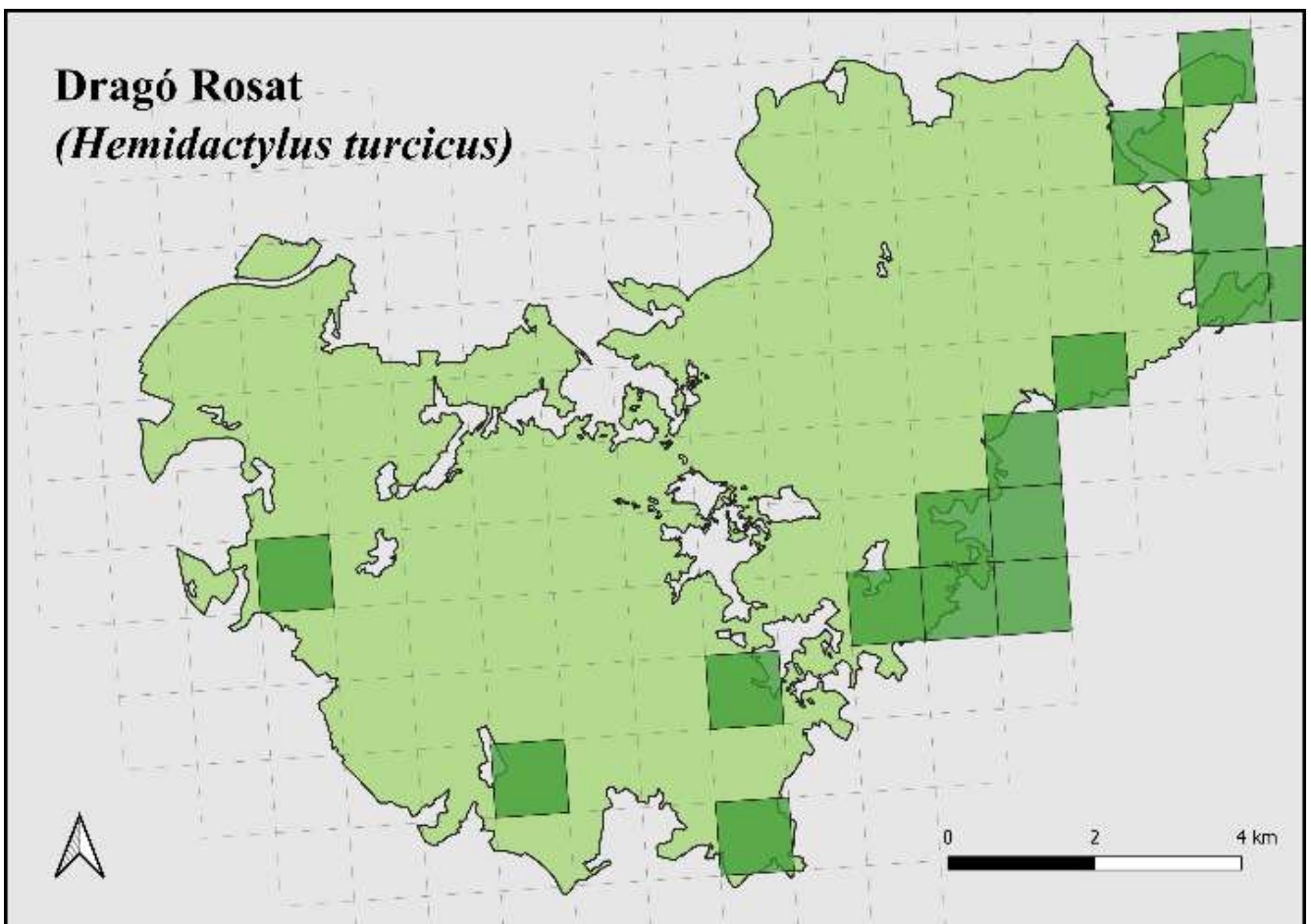

Figura 54. Mapa de distribució de *H.turcicus* al PN de la Serra de Collserola.

El dragó rosat (*H. turcicus*) presenta una especial predilecció per les zones litorals de clima suau i càlid, associades habitualment a entorns amb una certa activitat humana.

Per tant, la presència i distribució d'aquesta espècie a Collserola es troba explicada clarament per la seva ecologia, doncs es distribueix per tot el límit Sud-Est del parc, la zona amb més influència litoral i més propera al municipi de Barcelona.

Es disposa de cites recents efectuades dins dels límits del parc.

Dragó comú (*Tarentola mauritanica*)

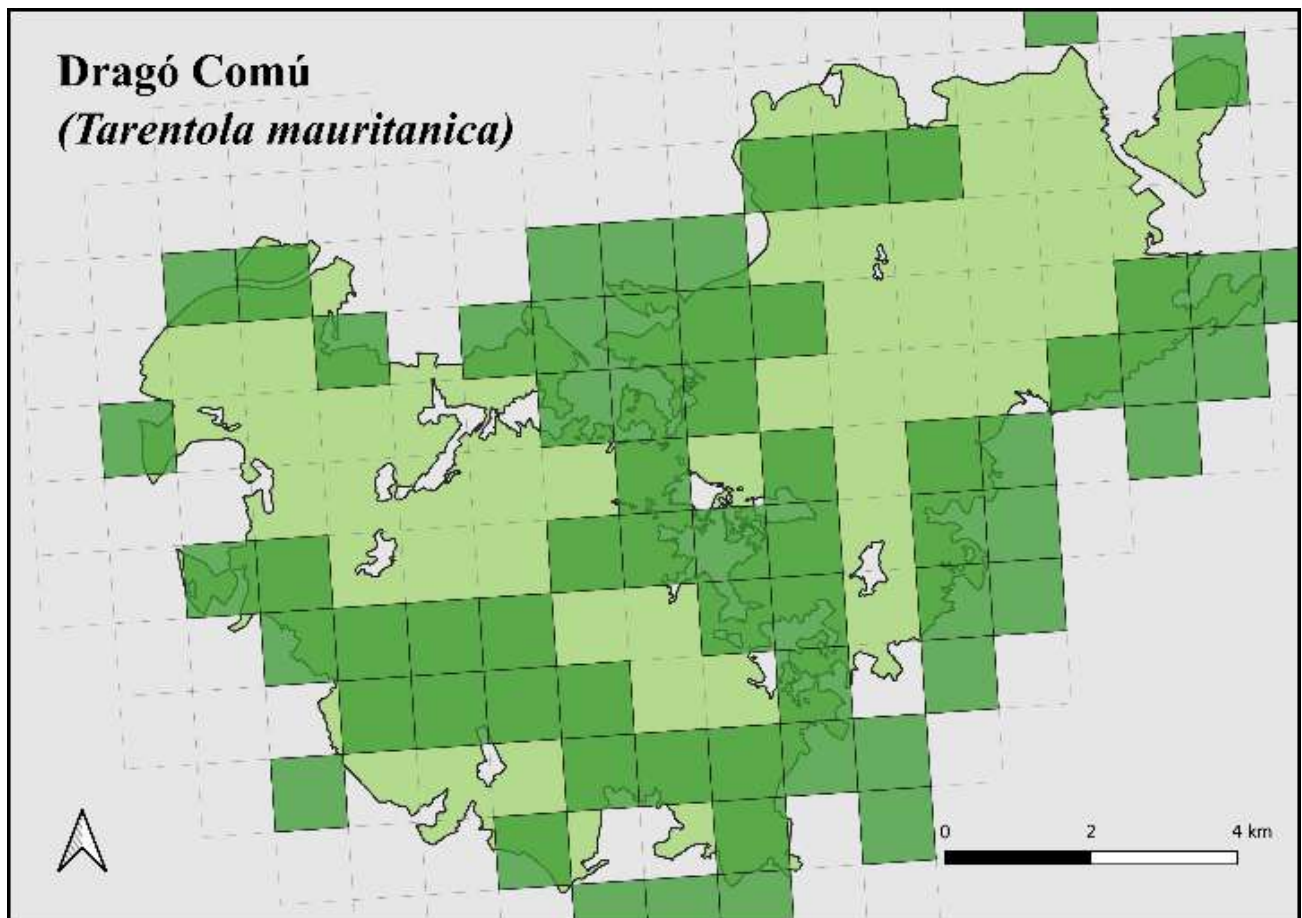

Figura 55. Mapa de distribució de *T. mauritanica* al PN de la Serra de Collserola.

El dragó comú (*T. mauritanica*) és una espècie característica dels hàbitats mediterranis de terra baixa, adaptada a una gran varietat d'ambients, tant naturals com de caràcter antròpic. Es pot trobar en màquies, brolles, pinedes seques i conreus de fruiters de secà, així com en murs de pedra seca i marges de cultius, on troba refugi i llocs òptims per a la termoregulació. Aquesta espècie mostra una gran capacitat d'adaptació als entorns

humanitzats, aprofitant estructures artificials com parets, edificis antics i esclotxes per substituir els seus refugis naturals.

Gràcies a aquesta plasticitat ecològica, el dragó comú està àmpliament distribuït per tot el parc natural, doncs presenta una gran capacitat per ocupar tots els hàbitats del parc.

Es disposa de cites recents que apunten a una distribució extensa i estabilitat poblacional, malgrat que al tractar-se d'una espècie sinàntropa, aquestes cites poden ser deguda a la seva proximitat amb els humans.

Vidriol (*Anguis fragilis*)

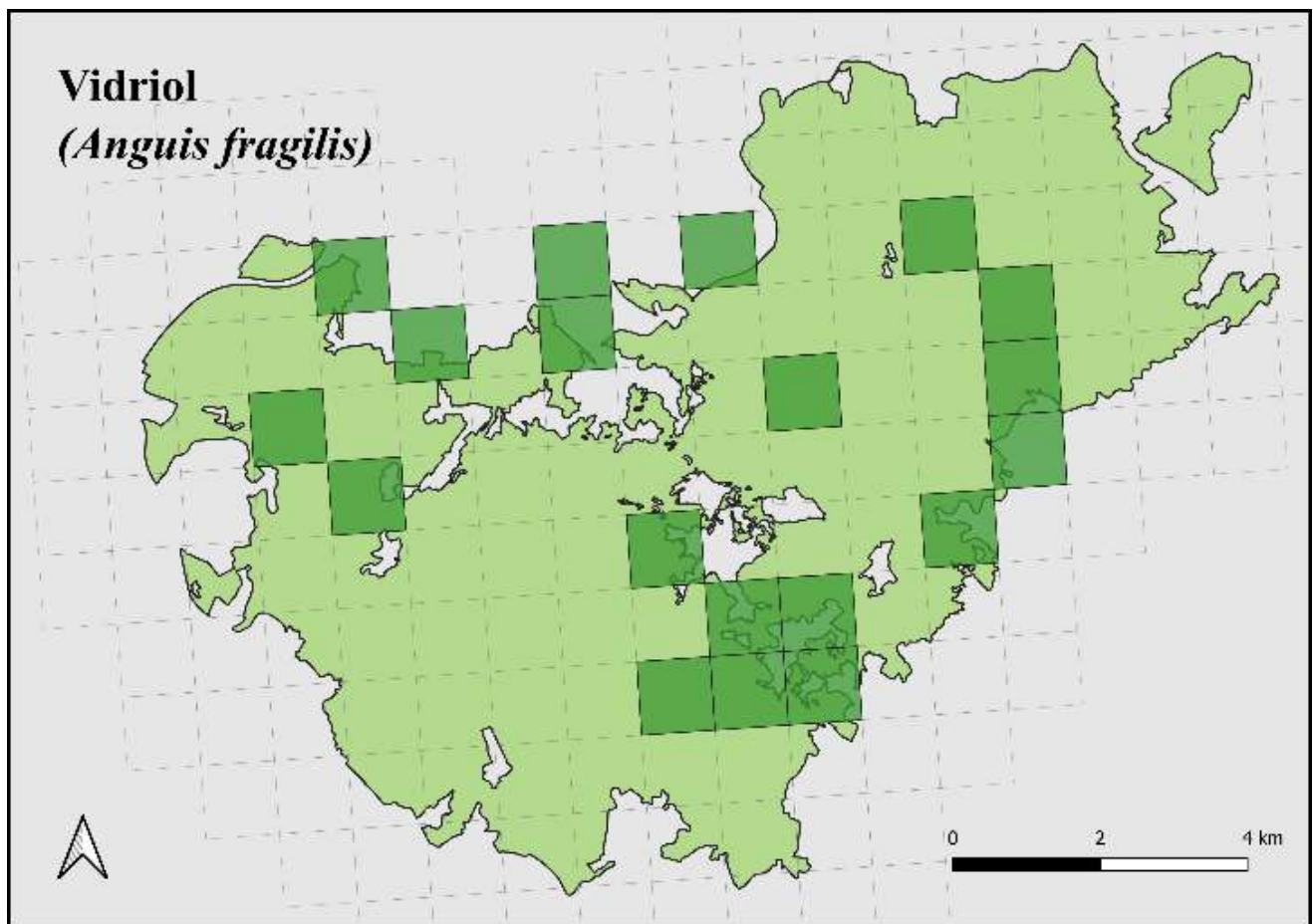

Figura 56. Mapa de distribució de *A. fragilis* al PN de la Serra de Collserola.

El vidriol (*A. fragilis*) és una espècie típica de zones forestals temperades i humides Malgrat que pot també viure en clarianes de boscos mediterranis, sempre i quan sigui prop d'un petit rierol o torrent. Se'l troba sobretot en zones d'ecotò.

En el cas del vidriol al parc, el trobem distribuït per la zona de Vallvidrera i el Nord-Oest de Collserola. Al tractar-se d'un parc natural eminentment forestal és relativament senzill que el vidriol pugui estar distribuït de forma més o menys homogènia pel parc, evitant només aquelles zones de màxima insolació doncs no presentarien la humitat necessària per a la seva presència.

Es disposa de cites recents d'aquesta espècie en l'entorn natural del parc.

Sargantana cuallarga (*Psammodromus algerus*)

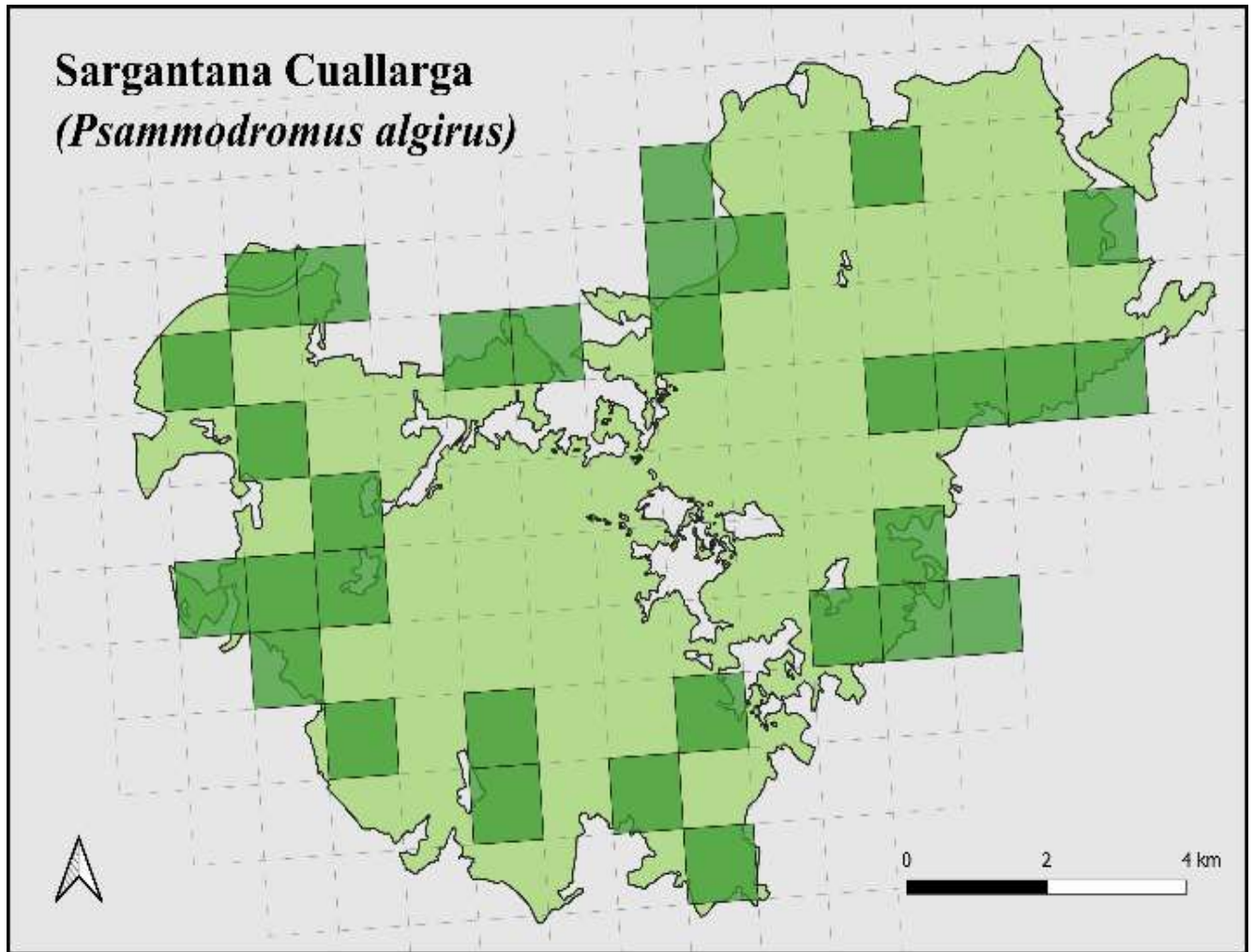

Figura 57. Mapa de distribució de *P. algerus* al PN de la Serra de Collserola.

La sargantana cuallarga (*P. algirus*) és una espècie de lacèrtid molt adaptable, característica de diversos hàbitats de clima mediterrani de terra baixa. Aquesta adaptabilitat li permet colonitzar una àmplia gamma d'ambients, des de zones rocoses i àrides fins a espais més vegetats o properes a la vegetació esclarissada.

Per tant, es probable que es trobi distribuïda per tot l'àmbit del Parc Natural de Collserola. S'ha documentat la seva presència a diverses àrees del parc, amb cites recents que confirmen la seva distribució, tot i això, no és una espècie que es trobi habitualment en zones ombrívoles o amb alta humitat, ja que prefereix llocs assolellats i secs, cosa que podria determinar-ne la seva distribució al parc.

Sargantana iberoprovençal (*Podarcis liolepis*)

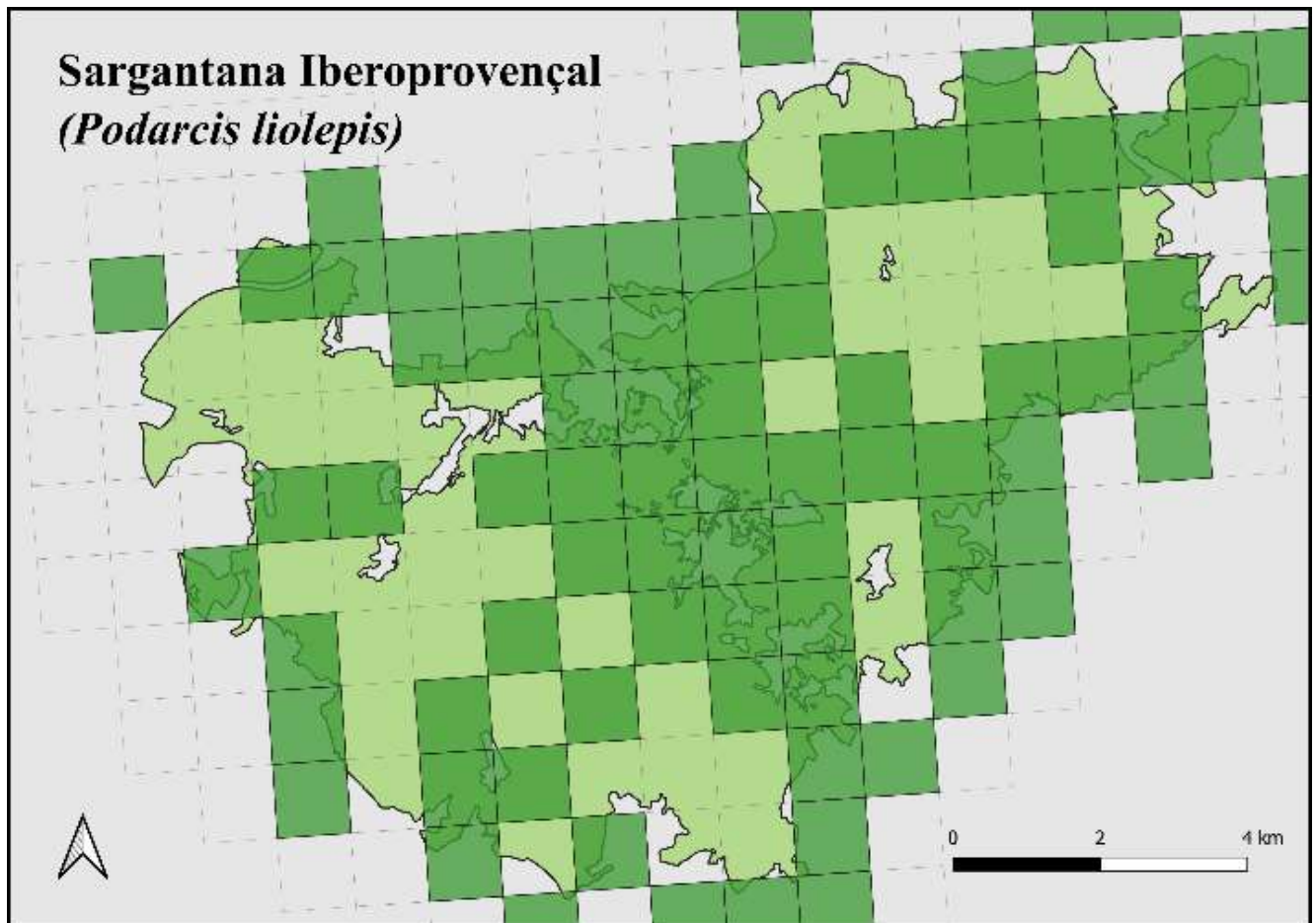

Figura 58. Mapa de distribució de *P.liolepis* al PN de la Serra de Collserola.

La sargantana iberoprovençal (*P. liolepis*), és una espècie que prefereix les zones tèrmiques litorals de clima mediterrani. Tot i aquesta predilecció per les zones més càlides properes a la costa, també és capaç d'adaptar-se a altres hàbitats, com clarianes dins de zones forestals, marges de camins o àrees obertes dins del bosc. Una de les característiques més destacades d'aquesta espècie és la seva tendència a colonitzar entorns alterats per l'activitat humana, com ara masies, cases i murs de pedra seca, on troba refugi.

Les cites recents han estat registrades a la major part de les UTM's del Parc Natural de Collserola i, tenint en compte la seva ecologia i les característiques del parc, es probable que es trobi ben distribuïda per tota la extensió del parc natural.

Llangardaix ocel·lat (*Timon lepidus*)

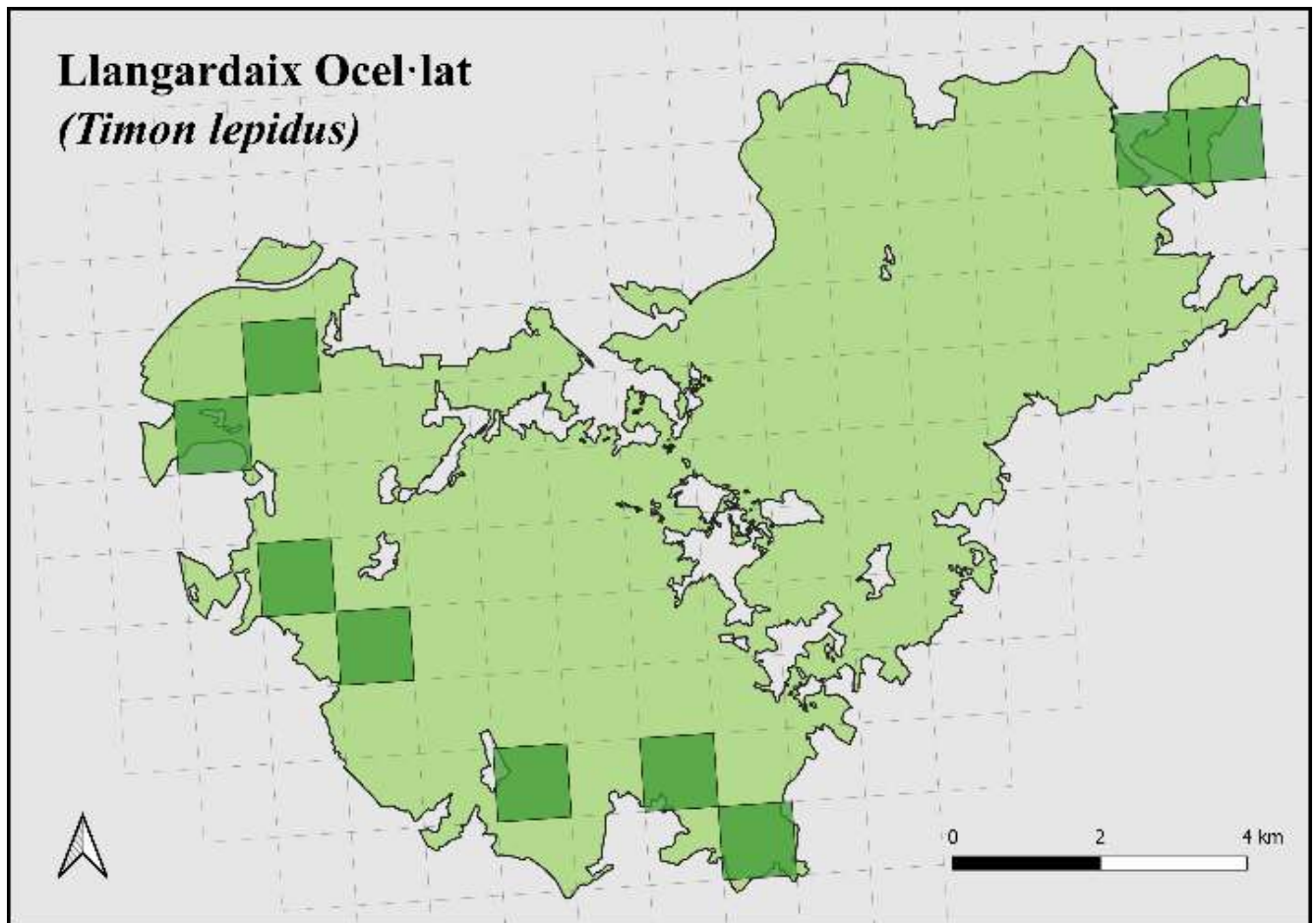

Figura 59. Mapa de distribució de *T. lepidus* al PN de la Serra de Collserola.

El llangardaix ocel·lat (*T. lepidus*) és una espècie de lacèrtid de gran mida. Generalista, tot i que amb major preferència per climes mediterranis, sobretot aquells que alternen matollar, amb capes de bosc i espais oberts, evita les zones ombrívoles i excessivament humides. Suporta bé cert grau d'antropització, podent habitar en murs de pedra seca o altres construccions humanes que els aporten refugis.

Al parc natural de Collserola s'han detectat llangardaixos ocel·lats a la part sud oest i al nord-est. Hi ha tres cites relativament modernes, dos d'elles corresponents a la zona nord-est, en una zona compromesa, doncs passa la C-58 que l'aïlla del parc. L'altra cita es troba al límit del parc amb el municipi de Cerdanyola del Vallès. Malgrat haver poques cites recents, si que s'ha trobat informació que històricament hi havia hagut poblacions estables al parc.

Serp de collaret ibèrica (*Natrix astreptophora*)

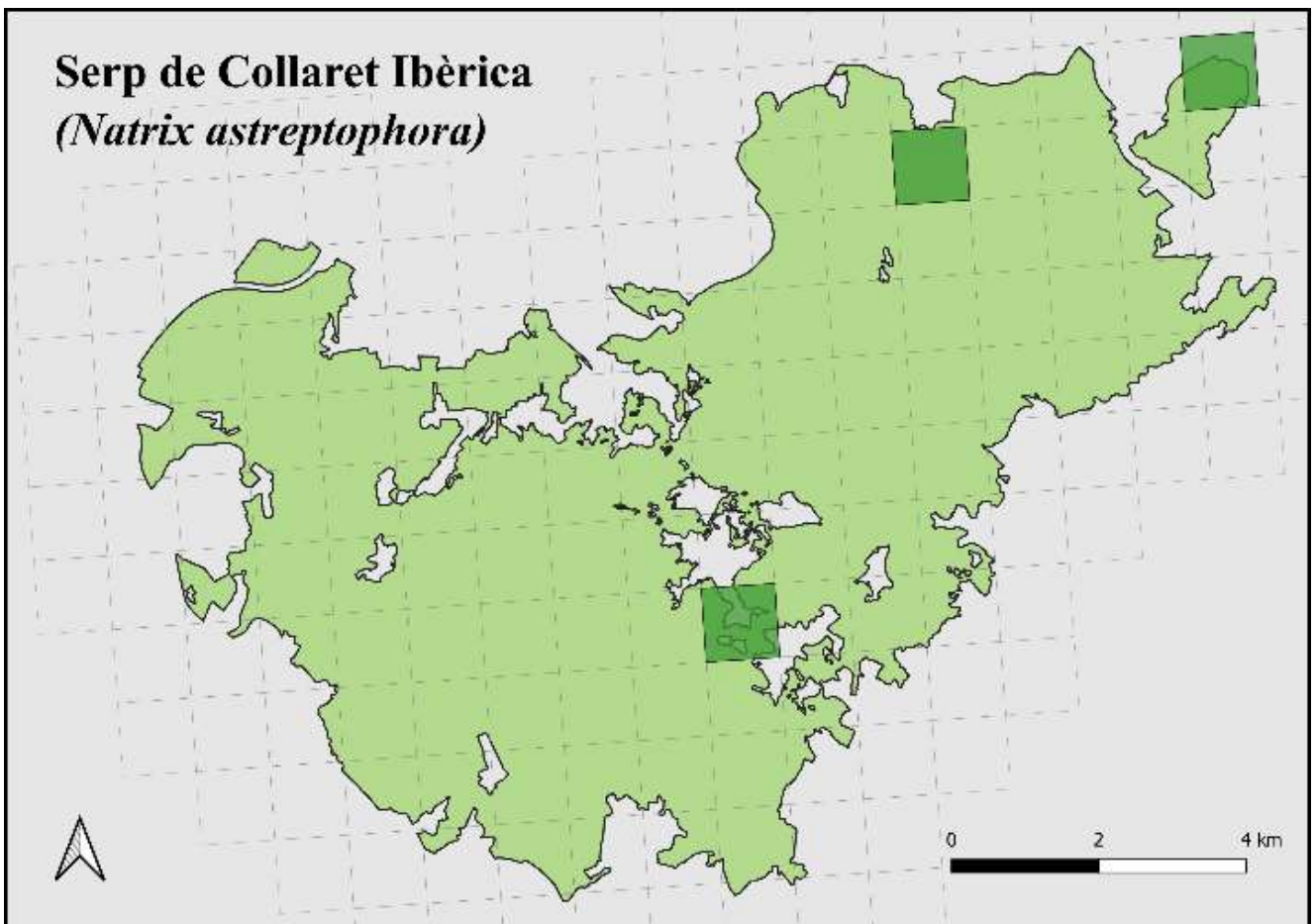

Figura 60. Mapa de distribució de *N. astreptophora* al PN de la Serra de Collserola.

La serp de collaret ibèrica (*N. astreptophora*) és una espècie d'ofidi relativament adaptable que pot habitar una àmplia gamma d'hàbitats aquàtics, des de zones amb masses d'aigua permanents fins a petits rierols i riberes de caràcter més temporal. Aquesta versatilitat en l'hàbitat li permet establir-se en una varietat de llocs, tot i que la seva presència sempre estarà lligada a la proximitat d'aigua, ja que depèn d'aquests ecosistemes per a la seva reproducció i alimentació. Malgrat la seva capacitat per allunyar-se dels punts d'aigua, les poblacions que habiten en zones més tèrmiques, com la de Collserola, mostren una preferència per zones properes a masses d'aigua permanents

A Collserola, les observacions d'aquesta espècie s'han localitzat especialment al pantà de Vallvidrera. Probablement dins del parc, la presència d'aquesta espècie estigui estretament lligada a masses d'aigua permanents, doncs es tracta d'una zona força tèrmica.

Es disposen de cites relativament recents (2020) d'aquesta espècie dins dels límits del parc.

Serp d'aigua (*Natrix maura*)

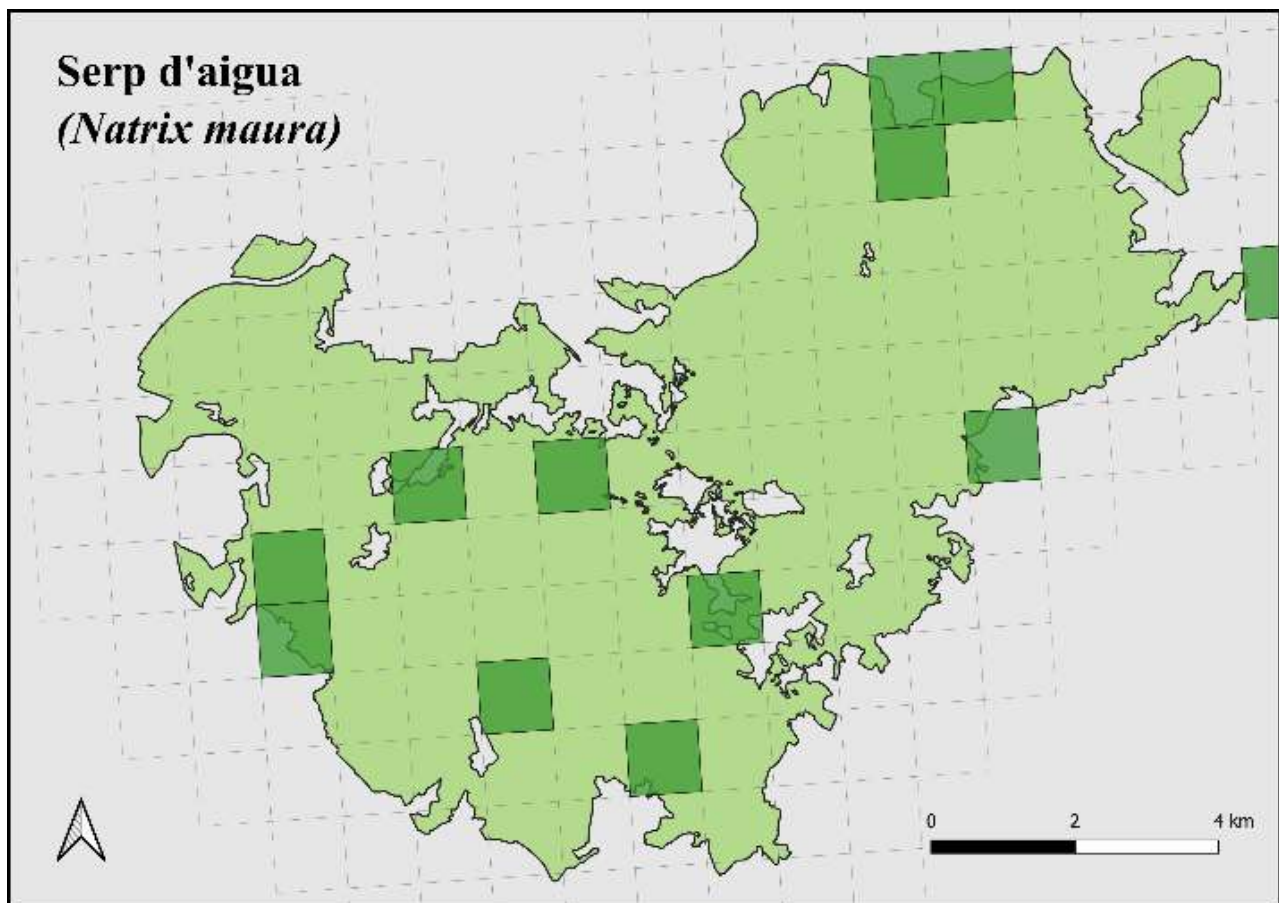

Figura 61. Mapa de distribució de *N. maura* al PN de la Serra de Collserola.

La serp d'aigua (*N. maura*) és una espècie profundament vinculada als ecosistemes d'aigua dolça, ja sigui en masses d'aigua permanents com llacs, embassaments i rius, o en ecosistemes aquàtics temporals com petits rierols o basses. Malgrat la seva forta associació amb els ecosistemes aquàtics, és possible trobar exemplars de serp d'aigua lluny dels punts d'aigua, realitzant moviments de dispersió

A Collserola, es poden trobar cites recents d'aquesta espècie en diversos punts del parc, totes elles associades a zones d'aigua. Probablement, la serp d'aigua es trobi distribuïda per tot el parc, agrupades entorn les masses d'aigua que pugui haver, doncs les cites que hem trobat es troben per tot el parc sense un patró concret.

Serp llisa meridional (*Coronella girondica*)

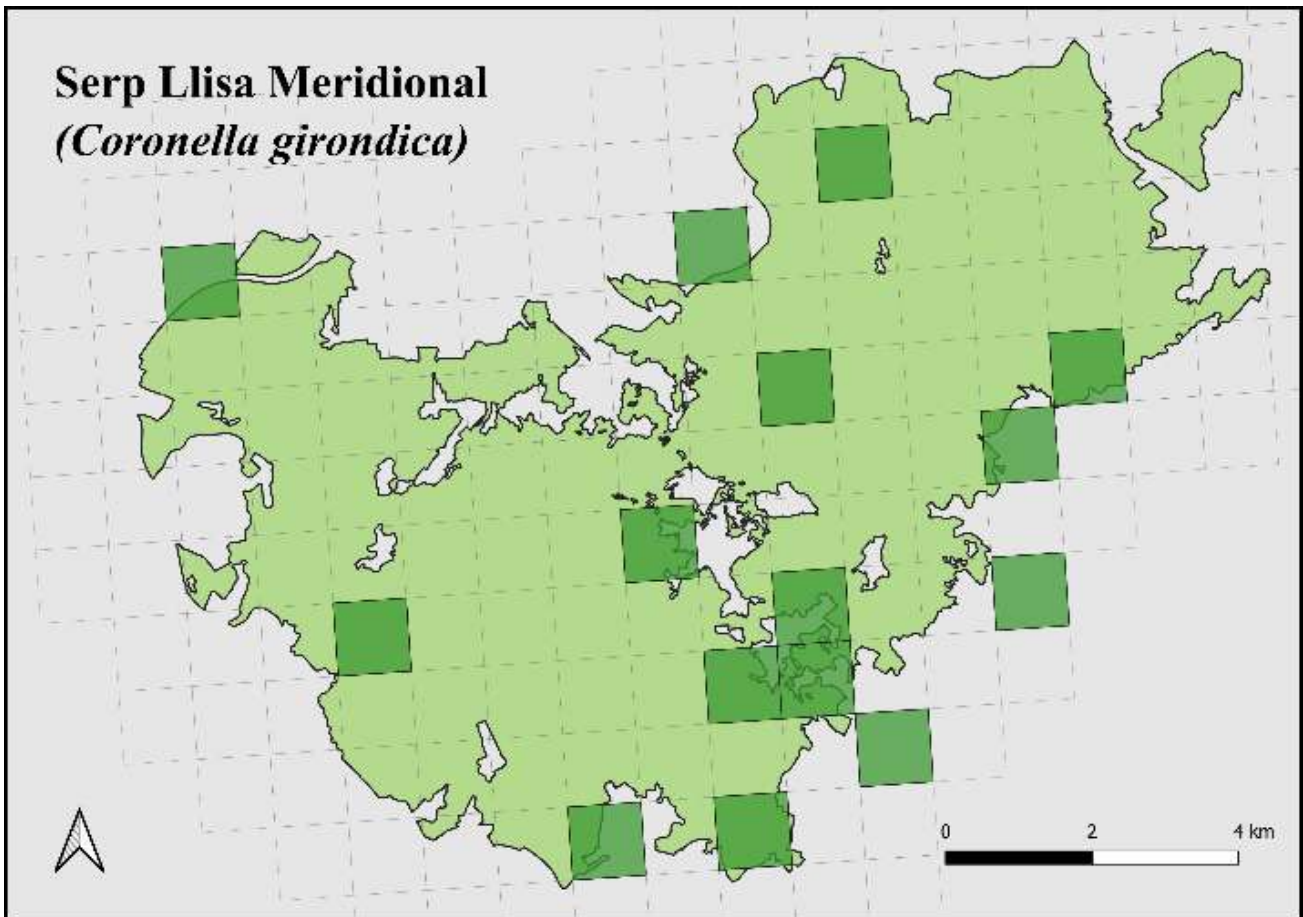

Figura 62. Mapa de distribució de *C.girondica* al PN de la Serra de Collserola.

La serp llisa meridional (*C. gironnica*) és una espècie lligada a zones amb rocams, doncs s'alimenta de dragons i sargantanes que hi habiten. Presenta preferència pels matollars de terra baixa, pinedes mediterrànies, alzinars, carrascars i rouredes seques.

Pel que fa a la seva distribució al Parc Natural de Collserola, s'han documentat cites recents de serp llisa meridional, indicant que aquesta espècie ja està establerta en diverses zones de l'àrea. Degut a les característiques de l'hàbitat de la serp llisa meridional, és probable que l'espècie estigui distribuïda per la major part de Collserola, especialment per les zones amb rocams, matollars i bosc mediterrani sec.

Serp blanca (*Zamenis scalaris*)

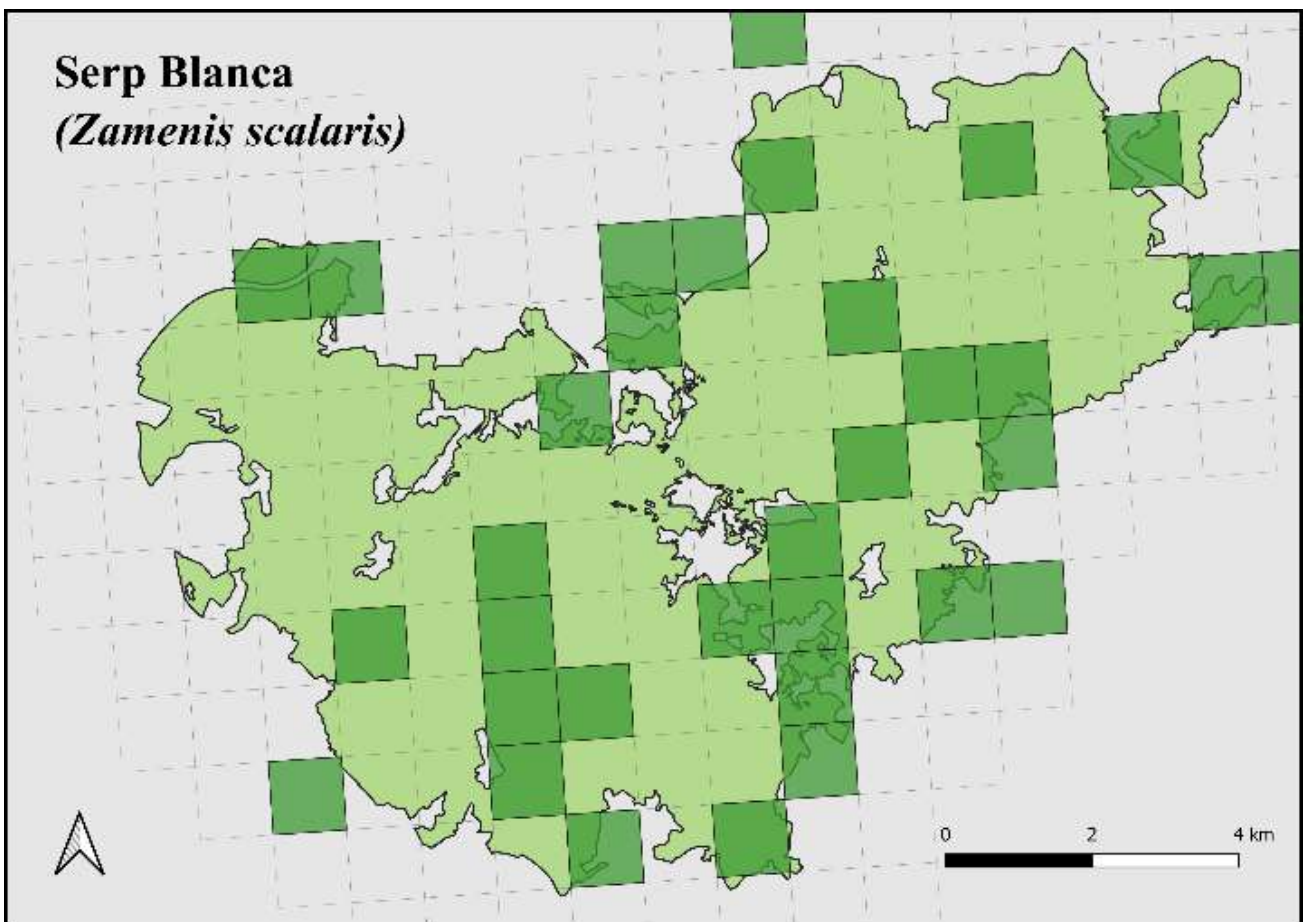

Figura 63. Mapa de distribució de *Z. scalaris* al PN de la Serra de Collserola.

La serp blanca (*Z. scalaris*) habita en zones mediterrànies i submediterrànies, sobretot amb presència de matollars i bosquines de terra baixa. Malgrat això també pot habitar en zones més boscoses i es detecten fàcilment doncs, habitualment, transiten pels marges dels camins i per proximitats de camps de conreu en busca de rosegadors, dels quals s'alimenta.

Es disposen de forces cites recents d'aquesta espècie degut a la seva tendència a transitar pels marges dels camins i els camps de conreu, que en facilita la seva observació. Les cites es troben per una gran part del parc i, tenint en compte les seves característiques ecològiques, es probable que es trobi distribuïda per tot el parc.

Serp verda (*Malpolon monspessulanus*)

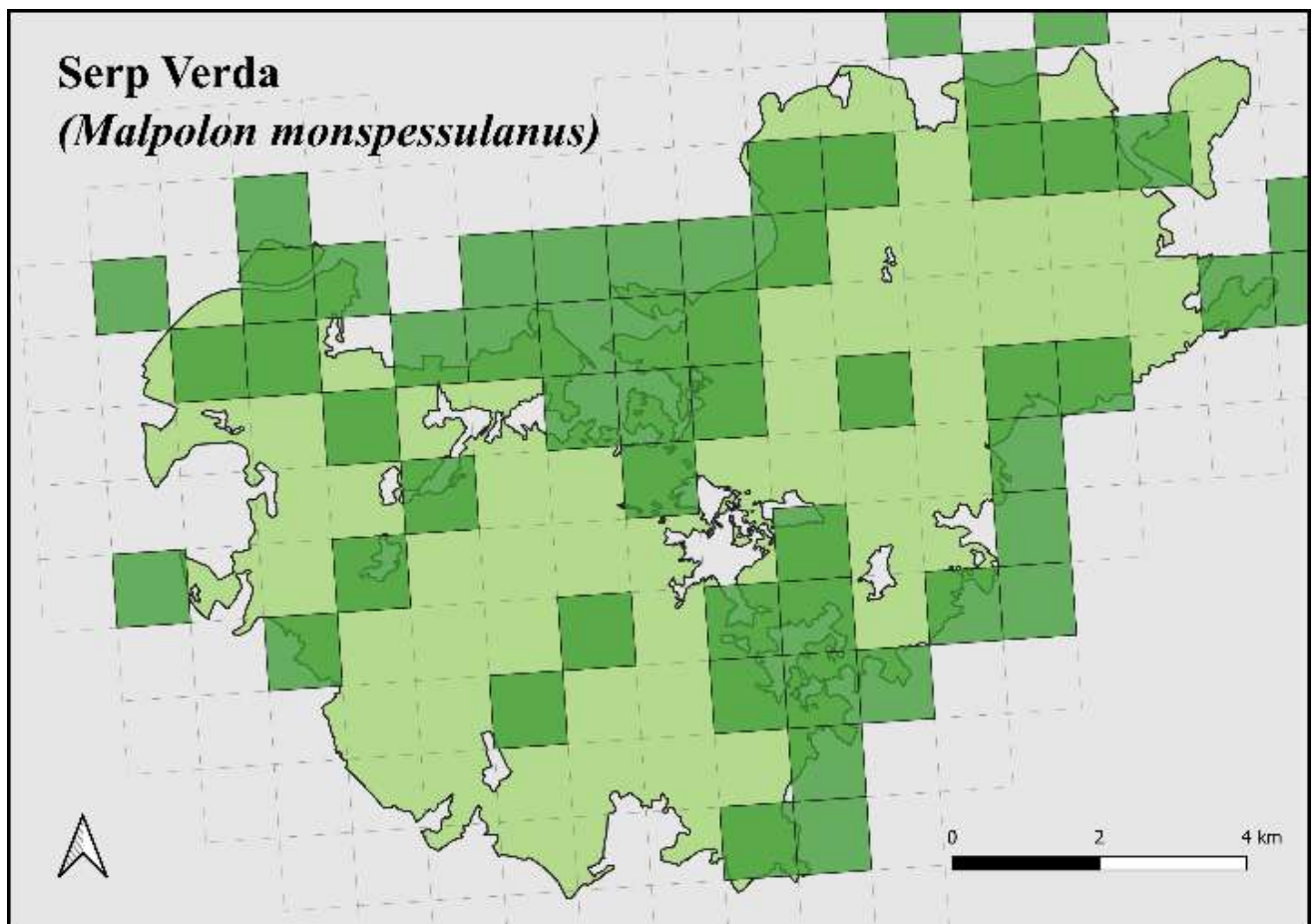

Figura 64. Mapa de distribució de *M. monspessulanus* al PN de la Serra de Collserola.

La serp verda (*M. monspessulanus*) és una colobra típica d'ambients oberts de terra baixa mediterrània. Amb vegetació de matollars o bosquines i també en arbredes amb clarianes. Es veu afavorida si l'hàbitat presenta un cert grau d'antropització.

Hi ha cites contrastades recents de la presència d'aquesta espècie al parc natural de Collserola i, sabent les característiques ecològiques de l'espècie i els hàbitats presents al parc, és probable que es trobi ben distribuïda per tota l'extensió del parc.

Lludrió llistat (*Chalcides striatus*)

El lludrió llistat (*C. striatus*) és una espècie característica d'ambients termòfils amb una coberta vegetal herbàcia ben desenvolupada. Es troba preferentment en zones amb presència de *Brachypodium* sp., ja que aquesta vegetació li proporciona refugi i condicions adequades de temperatura i humitat. Els seus hàbitats principals inclouen prats mesohigròfils mediterranis, com joncedes i prats de dall, així com brolles calcícoles i bosquines obertes tant de terra baixa com de muntanya mitjana. Aquesta espècie té una clara preferència per ambients càlids i moderadament humits, evitant tant les zones excessivament seques com les que presenten una vegetació escassa. És un rèptil que passa gran part del temps ocult sota la fullaraca, entre les arrels de l'herba o sota pedres i troncs caiguts. La seva activitat depèn de les condicions ambientals, podent ser més diürn o crepuscular en funció de la temperatura i la humitat del moment. En general, tendeix a mantenir-se refugiat durant les hores de màxima insolació per evitar la deshidratació.

Malgrat que no s'han pogut establir amb exactitud les UTM de les cites de *C. striatus* trobades, la seva presència a la zona és probable. Per aquest motiu, caldrà tenir-lo en consideració a l'hora de determinar les àrees de mostreig per garantir una avaluació acurada de la seva distribució.

Serp de ferradura (*Hemorrhois hippocrepis*)

La serp de ferradura (*H. hippocrepis*), és una colobra termòfila característica de la zona mediterrània. Ocupa ambients oberts i secs com roquissars, matollars, pinedes mediterrànies, alzinars i zones de mosaic agrícola. Presenta hàbits rupícoles i enfiladissos, per tant, se la pot trobar en masos abandonats, murs de pedra seca i marges de cultius i camins.

Hi ha cites antigues sense una ubicació precisa que marquen la presència d'aquesta espècie al parc natural de Collserola. És estrany que no hagi aparegut pel parc, doncs es troba present en zones properes i a priori, el parc presenta un hàbitat propici tal que s'hi establis. L'any 2009 és va citar al centre del parc una *Hierophis viridiflavus*

que podria tractar-se d'una confusió amb *Hemorrhois hippocrepis* malgrat les diferències morfològiques evidents existents entre ambdues espècies.

Eскурçó ibèric (*Vipera latastei*)

L'escurçó ibèric (*V. latastei*) és propi de les regions mediterrànies humides, subhumides i semiàrides. Aquesta espècie prefereix zones obertes com màquies, brolles, pinedes mediterrànies, alzinars i rouredes seques, sempre amb una presència significativa de rocams i afloraments rocosos, que li proporcionen refugi i llocs òptims per termoregular-se. És una serp d'hàbits més aviat sedentaris, amb una activitat fonamentalment crepuscular i nocturna en mesos càlids, mentre que durant la primavera i la tardor pot mostrar una activitat més diürna. S'alimenta principalment de petits mamífers, sargantanes i altres rèptils.

Pel que fa a la seva presència al Parc Natural de Collserola, s'han registrat cites recents, tot i que sense una ubicació UTM exacta. Tenint en compte que aquesta espècie s'ha detectat a Sant Llorenç del Munt i a Montserrat, caldria verificar la seva presència efectiva al parc, ja que les condicions de Collserola, especialment en zones amb afloraments rocosos i bosc mediterrani obert, podrien ser adequades per a la seva existència, malgrat la important antropització de la zona.

Tortuga de Florida (*Trachemys scripta*)

Hi ha presència de tortuga de florida al parc, amb cites recents contrastades.

Apareix en zones amb punts permanents d'aigua, sobretot prop de llocs amb zones urbanes pròximes ja que és usada com a mascota.

S'ha inclòs les dues subespècies en aquest mapa (ssp.elegans i ssp. scripta)

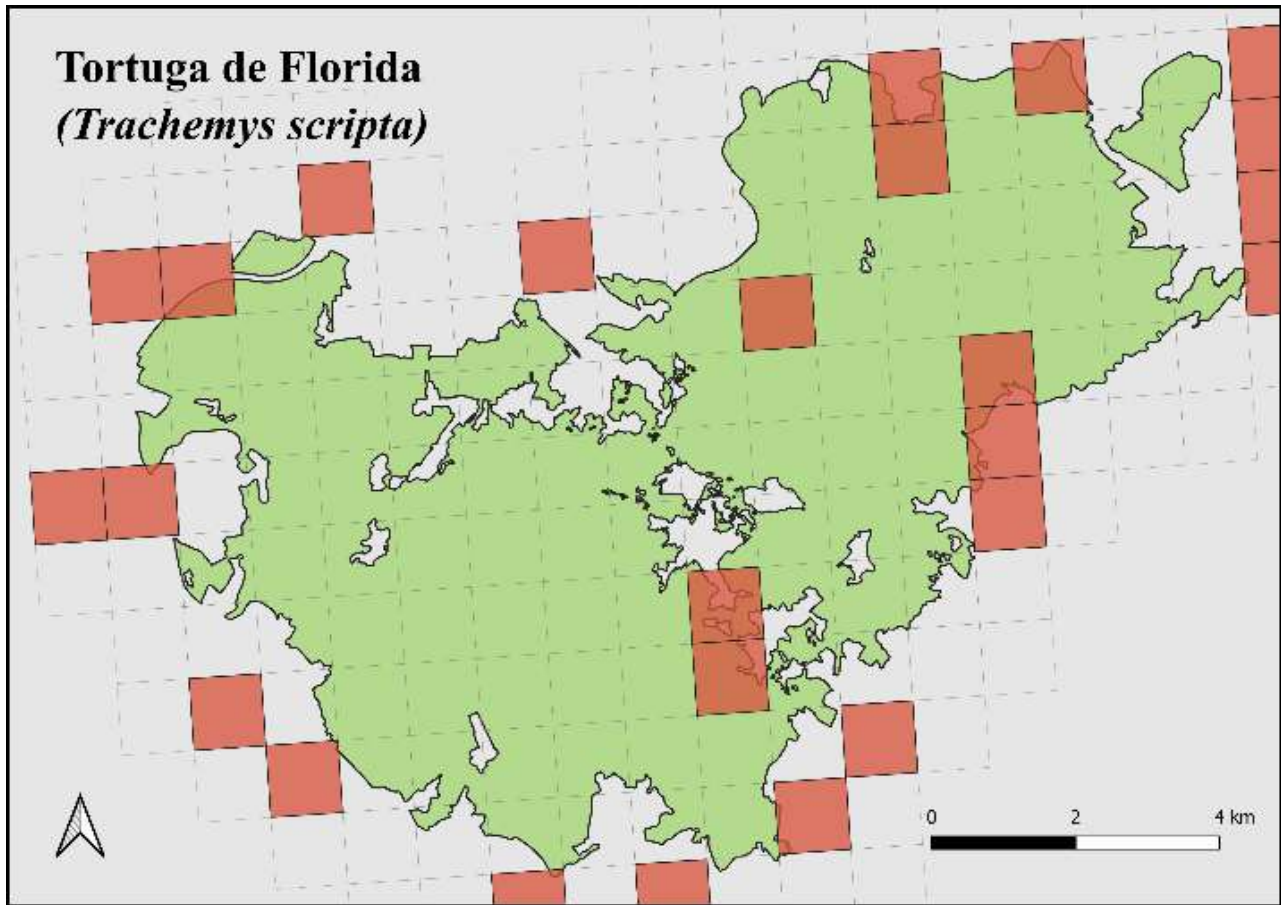

Figura 65. Mapa de distribució de *T. scripta* al PN de la Serra de Collserola.

Altres tortugues exòtiques

Aquestes espècies de tortugues exòtiques apareixen en zones amb punts permanents d'aigua, sobretot prop de llocs amb zones urbanes pròximes, ja que són usades com a mascotes i posteriorment alliberades.

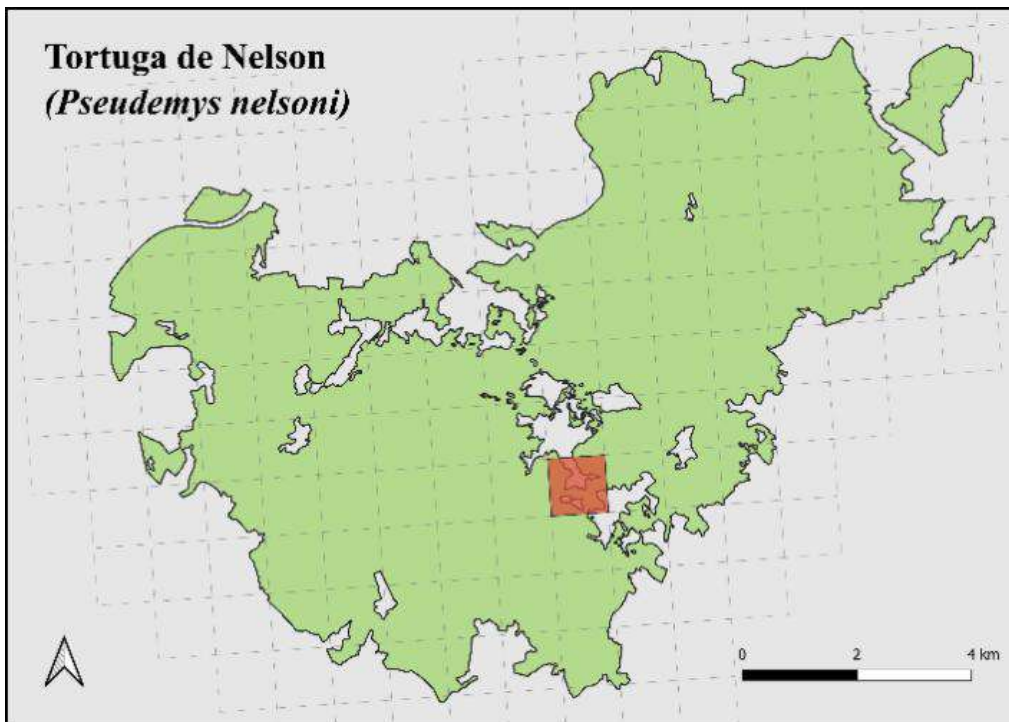

Figura 66. Mapa de distribució de *P. nelsoni* al PN de la Serra de Collserola.

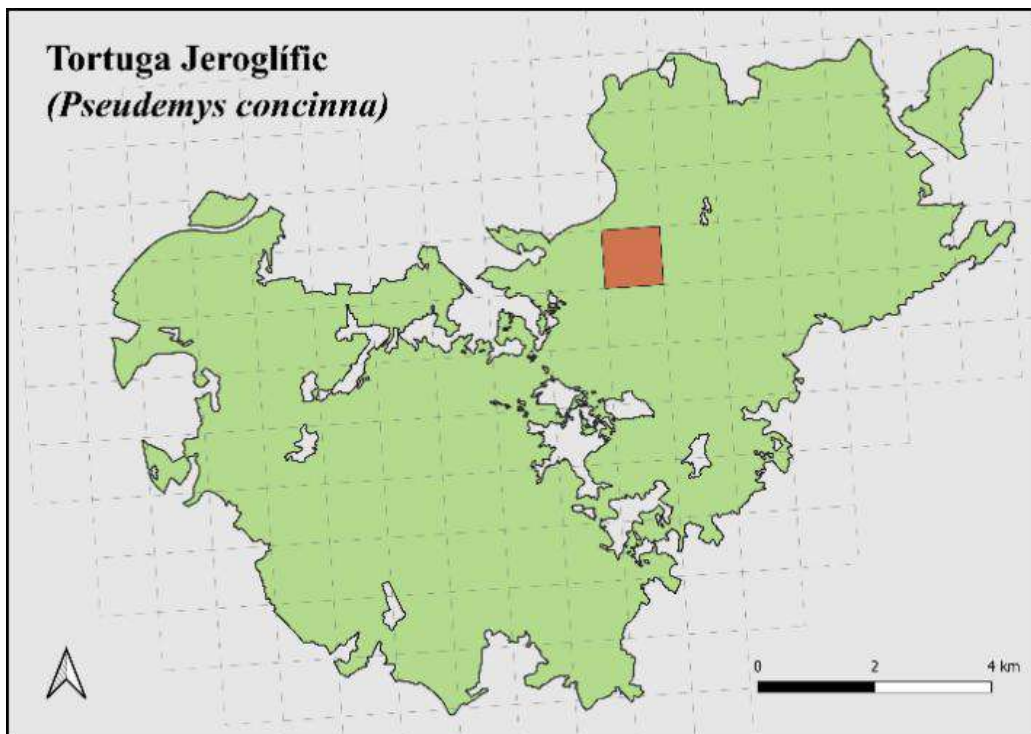

Figura 67. Mapa de distribució de *P. concinna* al PN de la Serra de Collserola.

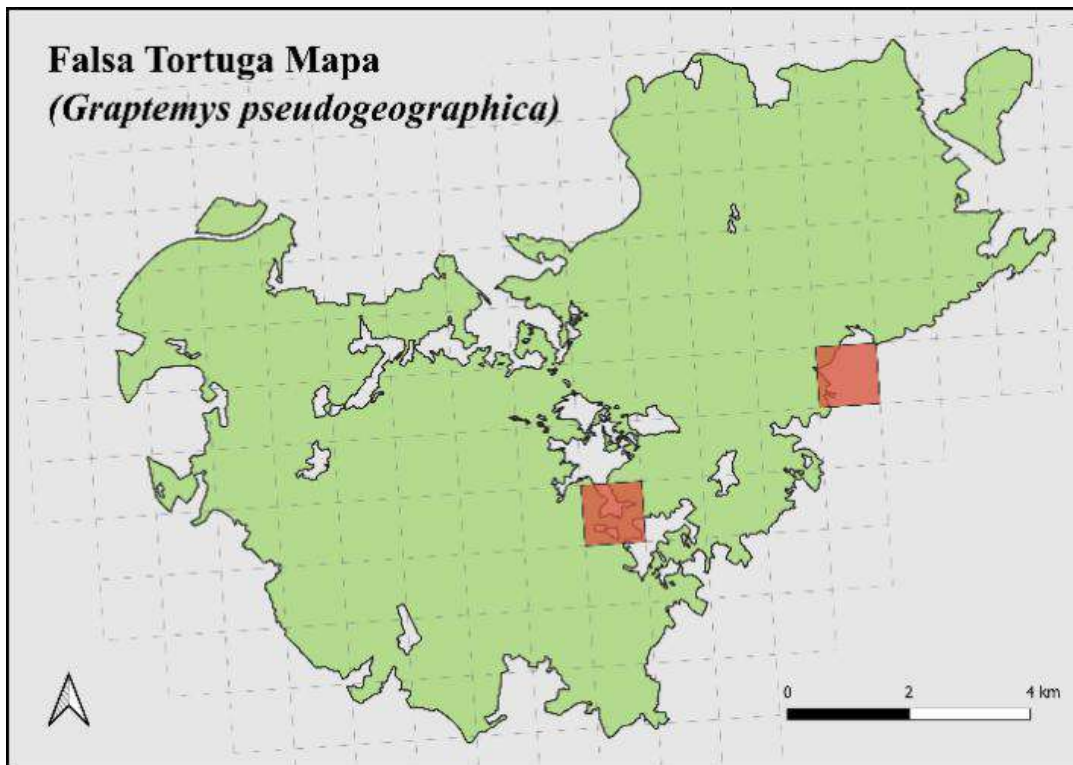

Figura 68. Mapa de distribució de *G. pseudogeographica* al PN de la Serra de Collserola.

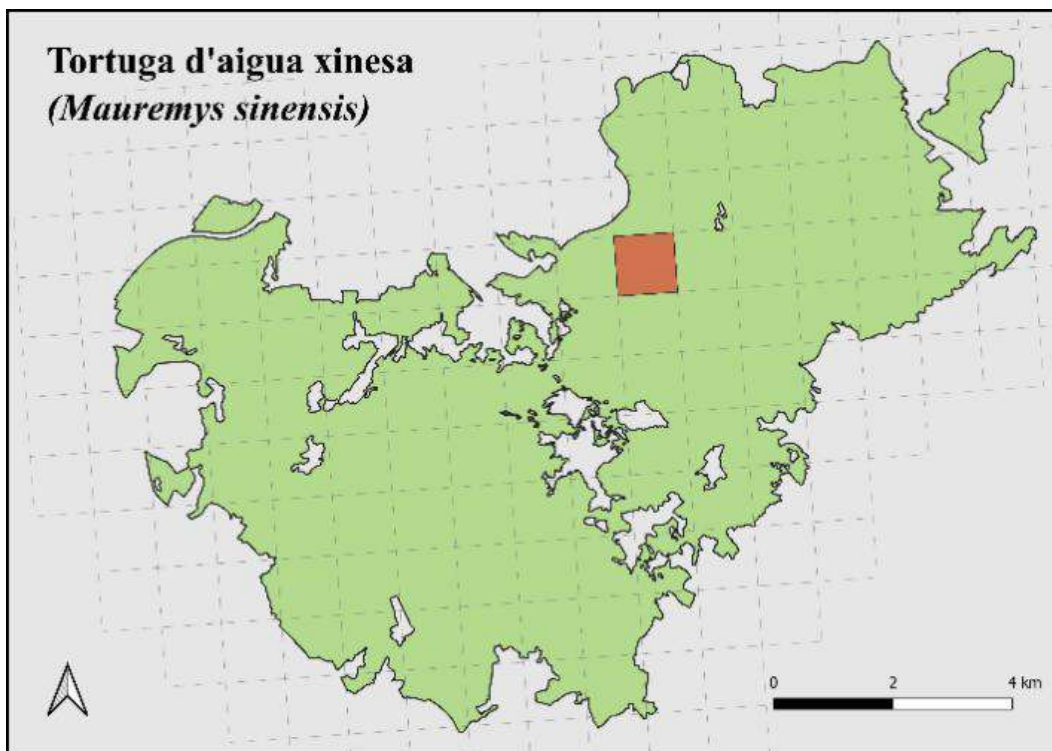

Figura 69. Mapa de distribució de *M. sinensis* al PN de la Serra de Collserola.

7.2. Esforç de mostreig el 2025 i dades derivades.

UTM	Longituds totals (m)	Mitjana longituds (m)	Nombre de transectes	Cites 2024	Cites 2025	Total general	Cites/100 m	Cites/recorregut
DF1986	204	204	1	3	0	3	0	0
DF2589	453	226,5	2	14	0	14	0	0
DF2688	5197	2598,5	2	7	0	7	0	0
DF2689	3003	1501,5	2	3	0	3	0	0
DF2891	364	364	1	6	0	6	0	0
DF2590	7355	3677,5	2	26	4	30	0,054	0,0005
DF1786	1644	1644	1	3	1	4	0,061	0,0006
DF1885	3240	1620	2	8	3	11	0,093	0,0009
DF2491	797	398,5	2	7	1	8	0,125	0,0013
DF2989	710	710	1	2	1	3	0,141	0,0014
DF2490	2618	1309	2	56	4	60	0,153	0,0015
DF2185	1149	1149	1	11	2	13	0,174	0,0017
DF2084	2233	1116,5	2	57	4	61	0,179	0,0018
DF1985	1640	1640	1	10	3	13	0,183	0,0018
DF2184	1634	817	2	373	3	376	0,184	0,0018
DF1788	965	965	1	2	2	4	0,207	0,0021

DF2789	1585	1585	1	0	4	4	0,252	0,0025
DF2790	1535	767,5	2	1	4	5	0,261	0,0026
DF2085	664	664	1	1	2	3	0,301	0,0030
DF1688	908	908	1	3	3	6	0,330	0,0033
DF2991	592	592	1	7	2	9	0,338	0,0034
DF1984	870	870	1	6	3	9	0,345	0,0034
DF2685	1343	1343	1	4	5	9	0,372	0,0037
DF2484	1869	1869	1	13	7	20	0,375	0,0037
DF2690	2580	645	4	2	10	12	0,388	0,0039
DF3192	2423	1211,5	2	12	10	22	0,413	0,0041
DF2788	968	968	1	4	4	8	0,413	0,0041
DF1890	3265	3265	1	16	14	30	0,429	0,0043
DF2592	1856	1856	1	0	9	9	0,485	0,0048
DF2483	2990	1495	2	2	16	18	0,535	0,0054
DF3089	1567	1567	1	4	9	13	0,574	0,0057
DF2691	656	656	1	8	4	12	0,610	0,0061
DF2485	2187	2187	1	137	14	151	0,640	0,0064
DF2791	1881	940,5	2	9	15	24	0,797	0,0080
DF1884	233	233	1	1	2	3	0,858	0,0086
DF3091	1553	776,5	2	19	14	33	0,901	0,0090

DF2489	4073	2036,5	2	95	42	137	1,031	0,0103
DF1990	2497	2497	1	39	26	65	1,041	0,0104
DF2182	2252	2252	1	4	24	28	1,066	0,0107
DF2283	671	671	1	3	10	13	1,490	0,0149
DF3191	900	900	1	6	18	24	2,000	0,0200
DF2684	14	14	1	2	1	3	7,143	0,0714
TOTAL	75.138	52.710,5	60	986	300	1.286	—	—

7.3. Fotografies de les unitats de seguiment

Figura 70. P01.

Figura 71. P02.

Figura 72. P03.

Figura 73. P04.

Figura 74. P05.

Figura 75. P06.

Figura 76. P07.

Figura 77. P08.

Figura 78. P09.

Figura 79. P10.

Figura 80. P12.

Figura 81. T05.

Figura 82. T07.

Figura 83. T09.

Figura 84. T10.

Figura 85. T11.

Figura 86. T13.

Figura 87. T14.

Figura 88. T15.

Figura 89. T16.

Figura 90. T17.

Figura 91. T18.